

“Pekel ali pomembne bitke 2. svetovne vojne”

ZGODOVINA

Raziskovalna naloga

Marcel Ciuha in Kris Solar

9. razred

Mentorica: mag. Tanja Pecin Završan

2023/24

Osnovna šola Polje

Kazalo

I. Uvod	4
II. Teoretično izhodišče	5
1. Zračne bitke oz. napadi:.....	5
? Zračni napadi na London.....	5
? Zračni napadi na Berlin	6
? Zračni napadi na Hamburg.....	7
? Zračni napadi na Dresden	9
? Zračni napad na Pearl Harbor	10
? Zračni napadi na Tokio.....	12
? Hirošima	13
? Nagasaki	14
2. Kopenske bitke oz. napadi.....	16
? Caen	16
? Bitka pri El Alameinu	18
? Obleganje Leningrada	21
? Bitka za Stalingrad.....	22
? Bitka pri Kursku	26
? Zimska vojna	29
? Ardenska ofenziva (bitka v izboklini)	30
3. Pomorske bitke oz. napadi (tudi amfibijski)	32
? Evakuacija iz Dunkerqua	32
? Bitki za Koralno morje in Midway	33

?	Bitka za Filipine	37
?	Bitka za Guadalcanal	39
?	Operacija Torch	42
?	Operacija Overlord	45
?	Bitka za Iwo Jimo	48
?	Bitka za Okinavo	50
III.	Empirični del	52
1.	Opredelitev problema	52
2.	Hipoteze	52
3.	Cilji	53
4.	Metode dela	53
5.	Analiza ankete	54
?	Analiza	67
6.	Razprava	151
7.	Zaključek	152
IV.	Viri in literatura	153
1.	Viri slik:	153
2.	Viri podatkov:	155

POVZETEK:

V nalogi z naslovom "Pekel ali najpomembnejše bitke 2. svetovne vojne" so predstavljene ključne značilnosti le teh ter znanje o njih med učenci 8. in 9. razredov, učitelji OŠ Polje ter drugimi odraslimi, ki niso del šole, ki ju obiskujeva. Predstavljen so kopenske, pomorske in zračne bitke. Ugotovila sva, da odrasli ne poznajo toliko vojaške zgodovine 2. svetovne vojne ali pomembnejših bitk kot učenci v 9. razredu. Prav tako se je domneva, da učenci v 8. razredu še ne poznajo vseh pomembnejših bitk v 2. svetovni vojni izkazala, kot pravilna, saj te vsebine še niso spoznavali pri pouku zgodovine. Med manjšimi zanimivostmi sva se odločila in poizvedovala, po kom je dobilo ime mesto Leningrad in ugotovila, da samo polovica anketirancev ve, po kom je mesto poimenovano. Prav tako sva raziskovala, kdo bolj pozna vojaško zgodovino 2. svetovne vojne in ugotovila, da bolj poznajo moški kot ženske.

Ključne besede: najpomembnejše bitke 2. svetovne vojne, vojaška zgodovina, Leningrad

I. Uvod

V tej raziskovalni nalogi vam bova predstavila bitke 2. svetovne vojne ter znanje o teh bitkah med generacijami 8. in 9. razreda ter med učitelji Osnovne šole Polje in ostalimi odraslimi osebami. Vključene so tako kopenske bitke kot tudi pomorski in zračni napadi. Na začetku bova predstavila pomembnejše bitke, nato pa poznavanje le-teh med različnimi generacijami.

Do te teme sva prišla, ker imava rada zgodovino, predvsem 2. svetovno vojno. Učiteljico sva vprašala, ali ima kakšno prosto mesto za mentorstvo raziskovalne naloge. Tako sva prišla do raziskovalne naloge, ideja pa je bila skupna.

Za izdelavo naloge bova uporabila tako spletne kot tudi knjižne vire, umetne inteligence pa ne bova.

II. Teoretično izhodišče

1. Zračne bitke oz. napadi:

- Zračni napadi na London

Zračni napadi na London predstavljajo ključen poglavje dogodkov med drugo svetovno vojno, ko so nemške zračne sile začele izvajati brezkompromisno bombardiranje Britanije. Da bi v celoti razumeli pomen Blitz-a, je ključno postaviti dogajanje v kontekst zgodnjih faz druge svetovne vojne, ko je nemška vojska z mogočnim vdorom okupirala več evropskih držav. Z osvojitvijo Britanije kot svojega cilja so Nemci sprožili dolgotrajno kampanjo zračnih napadov, ki je znana kot Blitz. Ta obsežna operacija je trajala od septembra 1940 do maja 1941 in je bila usmerjena v večja mesta po Veliki Britaniji, zlasti pa v prestolnico, London.

Adolf Hitler s svojimi generali je zasnoval Blitz s ciljem oslabiti moralo britanskega prebivalstva in pritisniti britansko vlado k predaji. Namen napadov je bil zlomiti civilno voljo in povzročiti uničenje infrastrukture. Šole, bolnišnice in stanovanjska območja so bila zlonamerno tarča, kar je vodilo v povečanje strahu med britanskim prebivalstvom.

Neusmiljeni zračni napadi so prinesli obsežno uničenje in izgubo življenj. Britanski civilisti so živeli v stalni nevarnosti, prisiljeni so bili zatekati se v zaklonišča pred zračnimi napadi, medtem ko so noči pogosto preživljali pod zemljo. Konstantno bombardiranje je pustilo trajne posledice v obliki psihološke travme, družine pa so se soočale z izgubo domov in premoženja. Poleg humanitarnih posledic je imel Blitz tudi pomemben vpliv na britanska vojna prizadevanja. Kljub obsežnemu uničenju so Britanci pokazali izjemno odpornost in enotnost, zavračajoč možnost predaje. Zračna bombardiranja so povzročila tudi enotnost naroda, ki se je združil v podporo drug drugemu in skupno premagoval težave vojne. Prostovoljci so se nesebično posvečali reševanju preživelih, čiščenju ruševin in nudenju pomoči prizadetim, kar je povečalo pomen vzajemne solidarnosti v času vojne.

Slika 1: Posledice bombardiranj v Londonu

- Zračni napadi na Berlin

Zavezniki so prvi zračni napad na Berlin izvedli 25. avgusta 1940. Ta prvi napad je bil razmeroma majhen glede na prihodnje obsežnejše napade. V tem prvem zračnem napadu na Berlin je bilo vključenih 81 britanskih letal, od katerih so bili večinoma bombniki tipa Vickers Wellington in Handley Page Hampden. Ta napad na Berlin je bil odgovor na prejšnje nemške zračne napade na britanske mest, zlasti na London, in je označil začetek zavezniških zračnih napadov na prestolnico nacistične Nemčije.

Najobsežnejši in najbolj znan napad na Berlin se je zgodil 3. februarja leta 1945 in je kasneje postal znan kot operacija Thunderclap. V tem napadu je 1000 zavezniških bombnikov, večinoma britanskih in ameriških, odvrгло okoli 2700 ton bomb.

Slika 2: Zračni posnetek škode po bombardiranju Berlina

Med zračnimi napadi je bilo skupno uničenih 30% Berlina, medtem ko je bila približno polovica mesta hudo poškodovana. Obsežno uničenje je zelo otežilo povojno obnovo prestolnice, a Berlin je bil ponovno zgrajen in je tako kasneje postal simbol ponovnega rojstva in združitve Nemčije.

- Zračni napadi na Hamburg

Bombardiranje Hamburga med drugo svetovno vojno je bilo pomembno dogajanje, ki se je zgodilo med vojno. Šlo je za strateško bombardiranje, izvedeno s strani zaveznikov proti nacistični Nemčiji, natančneje proti Hamburgu, pomembnemu industrijskemu mestu in enemu največjih pristanišč v Nemčiji. Bombardiranje je trajalo od 24. julija do 3. avgusta 1943 in je bilo namenjeno motenju nemške industrije, oviranju vojne proizvodnje ter oslabitvi morale civilnega prebivalstva. Operacijo je vodila Kraljeva letalska sila (RAF) in Združene države Ameriške vojske (USAAF) pod oznako "Operacija Gomorah".

Med bombardiranjem sta RAF in USAAF ciljale različne strateške lokacije, vključno z pomembnimi industrijskimi območji in stanovanjskimi soseskami v Hamburgu. Bombardiranja so temeljila predvsem na uporabi požigalnih bomb in so povzročila uničujoče ognjene nevihte, ki so zajele mesto, kar je povzročilo obsežno uničenje in izgubo življenj. Obveščenost za odločitev, da se tarča Hamburg, temelji na ekonomski pomembnosti mesta. Hamburg je bil industrijsko središče z pomembnimi tovarnami, ladjedelnicami in skladišči, ki so podpirala nemške vojne napore. Zavezniške sile so s ciljanjem teh ključnih virov želele oslabiti sposobnost Nemčije za vzdrževanje svoje vojne mašinerije.

Slika 3: Razdejanje v Hamburgu, posledica območnega bombardiranja RAF

Razumevanje vpliva Operacije Gomorah je ključno. Bombardiranja so privedla do smrti približno 31.000 civilistov in uničila velike dele mesta, pri čemer je tisoče ljudi ostalo brez doma. Ognjeni viharji, povzročeni s bombardiranjem, so bili še posebej uničujoči, saj je intenzivna toplota, ki jo je ustvaril ogenj, povzročila vihar, ki je še povečal uničenje. Bombardiranje je imelo tudi psihični vpliv na civilno prebivalstvo. Nemška morala je bila močno prizadeta, nepopustljiva bombardiranja pa so ustvarila občutek strahu, obupa in nemoči. Poleg tega je uničenje stanovanjskih območij povzročilo trpljenje in žrtve civilnega prebivalstva. Z zatiranjem nemške industrije in poškodbami infrastrukture so zavezniške sile upale onemogočiti nacistično vojno mašinerijo in pospešiti konec vojne. Bombardiranja v Hamburgu so bila del širše strategije oslabitve sposobnosti Nemčije za vojskovanje in nazadnje zagotavljanje zmage zavezniških sil na evropskih tleh.

- Zračni napadi na Dresden

Bombardiranje Dresdna med drugo svetovno vojno je bilo pomembno dogajanje, ki se je zgodilo februarja 1945. V tem incidentu so sodelovale zaveznice, natančneje britansko kraljevo letalstvo (RAF) in Združene države ameriške letalske sile, ki sta tarči vzeli nemško mesto Dresden. Napad je povzročil ogromno uničenje in izgube življenj, pri čemer se ocene gibljejo do 25.000 žrtev. Dresden je med drugo svetovno vojno igral pomembno vlogo v nemški vojni prizadevanjih. Mesto je vsebovalo pomembne železniške in komunikacijske povezave ter tovarne, ki so proizvajale blago, nujno za nemško vojsko. Zavezniki so prepoznali, da lahko s ciljanjem teh industrijskih lokacij ovirajo nemško sposobnost proizvodnje orožja in okrepijo svoj položaj v vojni. Ta obveščenost je verjetno bila ključen dejavnik pri odločitvi za bombardiranje Dresdna.

Napad na Dresden je vključeval masiven val bombardiranja, ki je trajal več dni. Kampanja bombardiranja je vključevala požigalne bombe, ki so povzročile smrtonosne ognjeniške nevihte, s čimer so povzročile velike izgube življenj in obsežno uničenje. Sama intenzivnost in uničenje napada sta pretresla Nemčijo, kar je mnoge privedlo do vprašanja moralnosti tako uničujočega dejanja proti predvsem civilnemu prebivalstvu. Kritiki trdijo, da je bombardiranje Dresdna preseglo vojno nujnost, saj mesto ni bilo močno utrjeno in ni imelo velike strateške vrednosti v tem obdobju vojne. Izražajo skrb zaradi masivnega izgubljanja civilnih življenj in etičnih pomislov glede ciljanja mesta z relativno malo vojaškimi ali industrijskimi cilji. Ta perspektiva postavlja pod vprašaj obveščenost odločitve za bombardiranje Dresdna in ali bi bilo mogoče uporabiti alternativne, manj uničujoče metode.

Slika 4: Dresden po bombardiranju

Vendar je pomembno razumeti, da se med vojno sprejemajo težke odločitve na podlagi takratne dostopne obveščenosti. Zavezniki so verjeli, da bo oslabitev industrijskih zmogljivosti Nemčije in oviranje prometnih omrežij končno pospešilo konec vojne. Čeprav je bombardiranje Dresdna še vedno kontroverzno, predstavlja poglavje v zgodovini, ki poudarja kompleksnosti in posledice oboroženih konfliktov. Zaključno je bombardiranje Dresdna med drugo svetovno vojno predstavljalo strateško odločitev za ciljanje pomembnega industrijskega in komunikacijskega središča v Nemčiji. Čeprav je napad povzročil ogromno uničenje in izgube življenj, so ga dojemali kot sredstvo za oslabitev nemškega vojnega prizadevanja. Kampanja bombardiranja je sprožila debate o etiki za odločitve, saj je predvsem vplivala na civilno prebivalstvo.

- Zračni napad na Pearl Harbor

Napad na Pearl Harbor, ki se je zgodil 7. decembra 1941 med drugo svetovno vojno, predstavlja enega najpomembnejših dogodkov v zgodovini Združenih držav Amerike. Izvedli so ga Japonci, ki so s presenetljivim zračnim napadom ciljali na pomorsko bazo Pearl Harbor na Havajih. To agresivno dejanje je označilo prelomnico v vojni in pripeljalo do vstopa Združenih držav v konflikt. Napad na Pearl Harbor je bil predvsem motiviran z željo Japonske po širjenju ozemlja in dostopu do virov. Do začetka 1940-ih je Japonska že napadla Kitajsko in prevzela nadzor nad več državami v jugovzhodni Aziji. Zaskrbljene nad naraščajočo močjo Japonske so Združene države uvedle naftni embargo, s čimer so prekinile glavni vir nafte za Japonsko in jo prisilile k iskanju alternativnih rešitev. V odgovor na to je Japonska zasnovala načrt za uničenje pacifiške flote Združenih držav, saj je verjela, da ji bo to pridobilo prednost pri prizadevanjih širjenja ozemlja.

Sam napad je bil hiter in uničujoč. Japonski bombniki so izvedli presenetljiv napad, ciljali na bojne ladje Združenih držav v Pearl Harborju. Napad je trajal približno dve uri in povzročil ogromno škodo. Štiri bojne ladje so bile potopljene, mnoge druge pa hudo poškodovane. Poleg tega je v napadu umrlo več kot dva tisoč ameriških vojakov, tisoč pa jih je bilo ranjenih. Napad je pretresel državo in Združene države potisnil v drugo svetovno vojno. Vpliv napada na Pearl Harbor je bil globok. Združene države so vstopile v vojno, premikajoč se od izolacije k aktivni vlogi. Predsednik Franklin D. Roosevelt je dan po napadu razglasil vojno Japonski, nekaj dni kasneje pa sta vojno razglasila tudi Nemčija in Italija. Napad je združil državo in Združene države ponesel v vlogo globalne velesile, sprožil je mobilizacijo in industrializacijo za vojno na več frontah.

Slika 5: Pearl Harbor med napadom

Po napadu so Združene države sprejele ukrepe, da bi preprečile podobne tragedije. Država je izvajala različne varnostne ukrepe za preprečevanje prihodnjih napadov na ameriško ozemlje. Vojska Združenih držav se je okrepila, in obnovljena je bila pacifiška flota. Poleg tega je napad na Pearl Harbor spodbudil številne Američane, da so se prostovoljno pridružili oboroženim silam, kar je bistveno povečalo vojaško moč države. Hkrati pa je privedel do internacije japonskih Američanov: na tisoče japonskih Američanov je pristalo v internacijskih taboriščih zaradi strahu pred vohunstvom. Sklepoma je napad na Pearl Harbor pomembno dogajanje, ki je spremenilo potek druge svetovne vojne in oblikovalo vlogo Združenih držav v

tem konfliktu. Motivi Japonske za napad so izhajali iz teritorialnih ambicij in potrebe po virih. Napad je imel uničujoče posledice za Združene države, ki so se vključile v vojno in postale globalna velesila.

- Zračni napadi na Tokio

Zračni napadi na Tokio so se začeli 18. aprila leta 1942 z Doolittlovim napadom. Doolittlov napad je bil hkrati prvi napad v zgodovini ameriške mornarice, ko so bombniki vzleteli z letalonosilke. Napad je s šestnajstimi lahkimi bombniki B-25 Mitchell vodil podpolkovnik James Harold Doolittle. V načrtu je bilo, da naj bi letala po opravljeni misiji pristale na Kitajskem, od kjer bi lahko odletela do kopenskih zavezniških letališč. Med napadom je bilo izgubljenih vseh 16 letal, posadke štirinajstih letal je bilo na koncu vojne vrnjenih ZDA, skupno 11 članov posadk pa je med napadom izgubilo življenje, vključno z vodjo misije podpolkovnikom Doolittlom.

Po tem napadu so Američani dokazali, da je Japonsko matično otočje dosegljivo. Zračni napadi na Japonsko so se nadaljevali vse dokler Japonska ni podpisala kapitulacije. Bombardiranje Japonske je na začetku vodil brigadni general Haywood Hansell, ki ga je generalmajor Ira Eaker januarja leta 1945 zamenjal z brigadnim generalom Curtisom E. LeMayem. General Hansell je prisegal na natančno bombardiranje z uporabo Nordenovega bombnega namerilnika, general Eaker pa je v zvezi s tem izrekel zelo znani vojaški sklep, ki je dokončno odpravil natančno bombardiranje. Pozetek sklepa, ki ga je napisal Malcolm Gladwell v svoji najnovejši knjigi *Bombniška mafija* na strani 184 pravi: »Vetrovni stržen in močna pokritost z oblaki nad Japonsko zahtevata nizko letenje. Nizko letenje zahteva noč. In odločitev, da preideš na nočne napade, pomeni, da ne moreš več izvajati preciznega bombardiranja – nič več ubadanja z Nordenovim namerilnikom, nič več letenja v tesnih formacijah, nič več mučenja s tem, natanko kje je cilj.« S to taktiko so do izraza prišle napalmske bombe, ki so izbrisale skoraj celoten Tokio.

Število umrlih v napalmskih požarih v Tokiu ni znano, število se giblje od 100.000 do 150.000.

Slika 6: Posledice napalmskih napadov na Tokio

- Hirošima

6. avgusta 1945 je polkovnik Paul W. Tibbets jr. iz svojega letala B-29, poimenovanim po svoji materi Enoli Gay, z višine 9500 m, odvrget 4000 kg težko atomsko bombo "Little boy" na japonsko mesto Hirošima. Bomba je vsebovala 64 kg urana 235. povzročila je enormno uničenje. Bomba je eksplodirala na višini 560 m. V krogu 1 km je vsakega človeka, tako rečeno, stopilo zaradi temperature skoraj 3000°C. Malo dlje je kompresijski val ljudem uničil notranje organe. Ljudje so se naokrog opotekali slečeni do golega in brez kože. Bomba je neposredno ubila okoli 70.000 ljudi, zaradi sevanja se je število v prihodnjih letih potrojilo. "Little boy" je bil prva oblika uporabljenega jedrskega orožja v zgodovini človeštva.

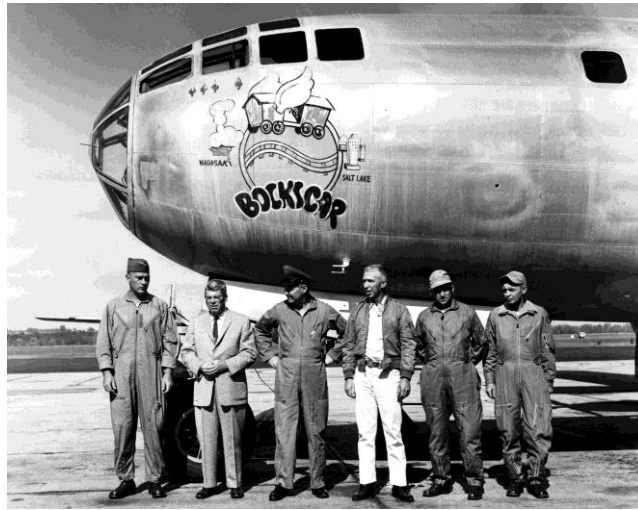
Slika 7: Letalo Enola Gay z vso svojo posadko pred vzletom

Sicer pa je v dejanski jedrski reakciji sodelovalo le okoli 2% celotnega urana, torej se je aktiviralo manj kot 1,3 kg urana 235, ostalih 62,7 kg urana pa se je po eksploziji razpršilo po okolici v obliki radioaktivnega prahu. Če bi v jedrski reakciji sodelovala celtna količina urana, bi bilo to verjetno pogubno za celotno Hirošimo in bližnjo okolico, saj bi bila eksplozija za približno 50-krat večja.

- Nagasaki

9. avgusta leta 1945 je Amerika ponovila svoje dejanje izpred treh dni. Na japonsko pristaniško mesto Nagasaki je major Charles W. Sweeney iz letala B-29, poimenovanega Bock's Car odvrget "Fat man" na Nagasaki. Bomba je vsebovala 6,4 kg plutonija 293. Neposredno je bomba ubila 50.000 ljudi, zaradi sevanja se je številka v prihodnjih letih dramatično povečala.

V eksploziji je bilo dejansko porabljenega 1,38kg plutonija 293, ostalih 5,02 kg plutonija pa se je razširilo v obliki radioaktivnega prahu.

Slika 8: Letalo Bock's Car z vso svojo posadko pred vzletom

To bombo so verjetno odvrgli, da bi pokazali svojo moč in razvitost Sovjetski zvezi ter da je Amerika največja svetovna velesila. Toda tri dni po padcu druge atomske bombe se Japonski še vedno ni mudilo s kapitulacijo. Notranje sile so celo poskušale izvesti državni udar. 14. avgusta 1945 pa je cesar Hirohito naposled prosil japonski narod k odložitvi orožja. Francoski poročevalec Robert Guillain je zapisal: »Nekaj velikega se je pravkar sesulo. Ponosne sanje o veliki Japonski.«

2. Kopenske bitke oz. napadi

- Caen

6. junija 1944 so zaveznice izvedle obsežno misijo Overlord, ki so jo načrtovali dve leti, in se izkrcajo v francoski Normandiji. Nemška 21. tankovska divizija je krenila v protinapad med dvema mostiščema, a je bila prisiljena v umik. Zavezniki so potem hitro povezali svoja mostišča in začeli prodirati v notranjost. V naslednjem tednu so Britanci pokušali zavzeti Caen, neuspešno, saj jih je pri tem ovirala na novo prispela 12. SS tankovska divizija, ki so jih sestavljali fanatični bivši pripadniki *Hitlerjugend*. Nekaj zahodneje je bil ameriški oddelek uspešnejši in 18. junija polotok Cotentin odrezali od preostale Normandije. 17. junija, dan prej, sta poveljnika nemških sil v Franciji, generala Rommel, prestavljen iz izgubljene Afrike, in Rundstedt sestala s Hitlerjem v Soissonsu, da bi dobila dovoljenje za umik iz polotoka in posledično skrajšanje nemške fronte. Hitler tega ni dovolil in s tem zapečatil usodo tamkajšnje vojske. Ukazal je tudi, da je treba pristanišče Cherbourg braniti do konca, toda Američani so ga zavzeli že po dvodnevni bitki. Cherbourg je padel 28. junija, pristanišče in pristaniške naprave pa so bile uničene, zato je Cherbourg ladje lahko sprejelo šele čez nekaj tednov. To je zelo ošibilo zaveznice, saj je močno neurje v Rokavskem prelivu poškodovalo obe umetni pristanišči, ki so jih naredili.

Konec junija so se Britanci poskušali prebiti zahodno od Caena, a jim je uspelo prodreti le 9,5 km globoko, preden je njihovo krilo napadla tankovska divizija SS in prisiljeni so bili v delni umik. Nemci so kljub temu težko prenašali vedno večji pritisk, zato sta se generala ponovno sestala s Hitlerjem, tokrat v njegovi alpski trdnjavi. Prosila sta za več vojakov in dovoljenje za umik iz Normandije, a je Hitler zahteval uničenje mostišč, njuni prošnji pa zavrnil. Rundstedt, ki je menil, da druge možnosti kot mir ni, je Hitler odpustil in nadomestil z Günterjem von Klugejem. Američani so začeli prodirati proti St.-Lôju, a so pri tem naleteli na težave. Glavni razlog so bili normandijski podeželjski gozdovi in majhna polja, omejena z bregovi, obraslimi z gosto živo mejo. Take vrste pokrajina je bila bolj primerna za obrambo kot za napad, sploh kar se tiče oklepnikov. Medtem so Britanci in Kanadčani še vedno napadali Caen. Bombniki Kraljevih letalskih sil (*Royal Air Forces* – RAF) so se obrambe mesta lotili s taktiko bombne preproge. Tako je kopenski del vojske lahko zasedel severni del mesta, a je obupana nemška obramba spet onemogočila nadaljnje prodiranje.

Slika 9: Težave z oklepniki zaradi normandijske pokrajine.

Montgomery, ki je nadzoroval bitko, je 10. julija izdal nove ukaze. Britanski 2. armadi je ukazal obsežen napad vzhodno od Caena, da bi s tem razbremenil ameriško 1. armado, da bi se lahko prebila. En teden kasneje so nemci doživeli hud šok, saj je bil Rommel ranjen v napadu lovskega bombnika Bristol Beaufigther. Tako je Kluge prevzel skupno poveljstvo nad svojimi in Rommllovimi enotami. Britanci so razbremenilni napad vzhodno od Caena začeli 18. julija, ki je sicer tik pred ciljem napada izgubil moč, a je pomagal američanom do preboja, ki je končno začela napredovati po zavzetju cestnega središča v St.-Lôju. Dva dni kasneje, 20. julija, se je zgodil sicer neuspešen atentat na Hitlerja, ki pa je Nemce vseeno zamotil dovolj, da so Britanci osvobodili Caen. 25. julija so ameriške enote začele operacije za preboj proti prvemu cilju, mestu Avranches. Po letalski bombni preprogi so potrebovali dva dni, da so se prebili skozi nemško obrambo. Mesto so osvobodili na zadnji dan v juliju in preboj z ameriško 3. armado pod poveljstvom generala Georgea S. Pattona na čelu, ki je v Normandijo prihajala v predhodnih štirinajstih dneh, se je lahko začel.

- Bitka pri El Alameinu

Bojevanje v Zahodni puščavi se je začelo leta 1940 z italijansko invazijo na Egipt prek Libije. Leta 1941 je Britancem uspelo potisniti Italijane nazaj, a jim to ni olajšalo dela, saj so se tam srečali z dobro izurjenim nemškim Afriškim korpusom pod vodstvom generala Erwina Rommla.

V začetku leta 1942 sta obe strani vzeli odmor, da odpočijeta vojake in nadomestita izgube. Rommel je v noči s 26. na 27. maj naredil prvo potezo in napadel. Frontna črta je tekla 55 km južno od obmorske Gazale do Bir Hakeima, utrjenega območja pod nadzorom 1. brigade francoskih svobodnih sil. Zaveznice je presenetil južno od Bir Hakeima, kjer je 21. tankovska divizija pregazila položaje 3. indijske motorizirane brigade, še dodatni dve tankovski diviziji pa sta se pahljačasto razširili prek puščave in prodirali severno proti Tobruku. Približno na sredini gazalske frontne črte je Rommel osebno vodil tankovski napad, saj je verjel, da mu bodo sovražna minska polja varovala njegovi krili in zaledje. 27. maja zvečer pa ga je sovražnik proti njegovim pričakovanjem potisnil na minska polja in kvadrat ozemlja pod nadzorom jugoslovanske 150. brigade. Rommel je že razmišljal, da bi tedanjega britanskega poveljnika, generalpodpolkovnika Neila Ritchieja zaprosil za pogoje vdaje, a je njegov položaj izboljšal koridor skozi minska polja, ki ga je odprla Tržaška divizija. A Rommel je bil še vedno ujet na položaju, imenovanem Kotel. Zavezniki so usodno odlašali in poveljnik Ritchie je izdal ukaz za napad šele 5. junija 1942. Napadel je Kotel pri grebenih Sidra in Aslagh, toda Nemci so oba napada odbili. Naslednji dan je Rommel spet krenil v napad, premagal dve indijski brigadi in uničil topništvo 5. indijske divizije. Kmalu po tem, ko so Sile svobodne francije zapustile Bir Hakeim, so Nemci lahko prebili gazalsko črto in sprožili ofenzivo severovzhodno proti Tobruku. Generalpodpolkovnik Ritchie je spredvidel, da je bitka izgubljena, zato je okrepil tobruško garnizijo, sam pa se je skupaj z 8. armado umaknil v Egipt. 20. in 21. junija je Rommel napadel Tobruk in zajel 330.000 vojnih ujetnikov. Izguba Tobruka je bil najhujši poraz 8. armade v Zahodni puščavi.

Po zavzetju Tobruka je general Auchinleck, vrhovni poveljnik zavezniških sil na Bližnjem vzhodu, osebno prevzel povelje nad 8. armado. Julija v prvi bitki pri El Alameinu je odbil Rommla prodor v Egipt. 27. julija sta se obe strani spravili v pat položaj in se začeli vkopavati na svojih položajih in pripravljati prerazporeditve. Pri tem so imeli Britanci ključno prednost, saj so bili bližje svojemu oporišču. Tako so jih okrepitve in zaloge dosegle v krajšem času in

boljšem stanju. V nasprotju s tem je imel Afriški korpus zelo razpotegnjene oskrbovalne poti, saj so bili kar 1930 km stran od svojega oporišča v Tripolisu. Poleg tega so bili Nemci omejeni na ozek, 64 km dolg obalni pas, ki se je raztezal od morja pa do Katarske depresije, slanega skalnatega močvirja, nižjega od gladine morja. Britanci so se zavedali, da bo napadel takoj, ko se bo počutil dovolj močnega.

Britanski premier je Auchinlecka zamenjal z generalom Bernardom Montgomeryjem kot vrhovnim poveljnikom 8. armade. Montgomery je kaj hitro pokazal, kako dober je, saj je v dneh 30. in 31. oktobra zaustavil Rommlovo zadnjo ofenzivo južno od grebena Alam Halfa. Pri tem je uporabil zelo usklajeno obrambo, sestavljeni iz tankov, protitankovskega in artilerijskega topništva, min in letal za kopenski napad. Rommel je 2. novembra 1942 prekinil napad in se znašel v hudem problemu, saj ni mogel ne napadati ali se umakniti, medtem ko se je sovražnik pripravljal, da defenzivo obrne v ofenzivo. Montgomeryjevi načrti za bitko so se močno razlikovali od tistih, ki so jih prej uporabljali v kampanji. Namesto, da bi oponašal nemško bliskovito vojno, je nameraval sovražnika streti v eni sami, skrbno načrtovani in izpeljani bitki. Začeti je nameraval s pehotno-topniškim napadom ob podpori težkih tankov, katerih naloga bo uničenje utrjenih obrambnih položaj garnizij Afriškega korpusa. Šele po koncu tega boja bo na vrsto stopila glavnina oklepnih sil. 22. oktobra leta 1942 je imela britanska vojska na bojišču skoraj 200.000 mož, 1000 tankov v prvi bojni vrsti, 530 letal in 2300 kosov protitankovskega, protiletalskega in artilerijskega topništva, medtem ko je imel Afriški korpus na razpolago 100.000 mož, 520 tankov, od katerih je bilo 300 italijanskih, približno 350 letal, od katerih je bila večina italijanskih, in 1200 kosov različnega topništva. Ostali so tudi brez Rommla, ki je moral zaradi vnetja sinusov v Nemčijo.

Slika 10: General Montgomery v svojem tanku Grant M3A3

Druga bitka pri El Alameinu se je začela 23. oktobra 1942 z britanskim obstreljevanjem iz 450 topov, ki sta mu sledila diverzijski napad proti jugu in glavni sunek po priobalni cesti. Diverzijski napad ni zamotil afriške vojske sil osi, ki se je dobro držala na obali. Rommel se je v Afriko vrnil 26. oktobra, takrat, ko je Montgomery v bitko poslal še več tankov za okrepitev napada po obalni cesti. Po tednu dni srditega bojevanja je Nemcem ostalo le še 35 tankov, Britanci pa so po sredini Rommlove črte izdolbili dva koridorja. Nemci so bili 2. novembra že pripravljeni na umik, a je Hitler ukazal Rommlu, naj zadnje tanke pošlje v obrambo severnega koridorja. Britanci so skozi vso bitko skozi prestrezanjem Enigme sprotno dobivali informacije o Rommlovih navodilih, zato je glavnino sil preusmeril na jug, od koder so se prebili v zaledje Afriškega korpusa in Puščavske podgane – poimenovanje 8. armade zaradi dolgega bivanja v puščavi– so pregnale Puščavskega lisjaka iz puščave. Rommel se je začel umikati proti Tuniziji. Vojna v Severni Afriki je pripadla zaveznikom.

- Obleganje Leningrada

Obleganje Leningrada je bilo eno najbolj tragičnih in najpomembnejših dogodkov med drugo svetovno vojno. Trajalo je skoraj 900 dni, od septembra 1941 do januarja 1944, ko so nemške sile obkolile mesto, danes znano kot Sankt Peterburg, prekinile vse oskrbe in ujele njegove prebivalce. Nemčija je imela cilj zjeti Leningrad in oslabiti Sovjetsko zvezo. Za izvedbo svojega načrta so nemške sile obkrožile mesto, ga učinkovito izolirale od zunanjega sveta. To je pustilo prebivalce Leningrade brez dostopa do hrane, goriva in osnovnih potrebščin, kar je privedlo do izjemnih trpljenja in žrtev.

Slika 11: Obramba Leningrada

Poleg tega je ključno razumeti vpliv tega obleganja na prebivalce. Prebivalci Leningrada so bili prisiljeni prenašati dolge obdobja izolacije, se spopadati s pomanjkanjem hrane, mraza in stalnega strahu pred bombardiranjem. Ocenjuje se, da je poldrugi milijon civilistov izgubilo življenje med obleganjem, predvsem zaradi lakote in bolezni. Kljub težkim razmeram so meščani uspeli ustvariti skupnostne kuhinje, in iznajti inovativne načine preživetja. Sovjetska vlada je poskušala podpreti mesto z uvedbo racionaliziranja, organizacijo evakuacijskih prizadevanj in povečanjem morale ljudi s propagando.

Nazadnje poudarja Obleganje Leningrada pomen ohranjanja spomina. Spomeniki, muzeji in pričevanja služijo kot opomniki o trpljenju in žrtvovanju, ki ju je doživelo prebivalstvo Leningrada.

- Bitka za Stalingrad

Leta 1942 so nemške sile hotele zavzeti rusko industrijsko mesto – Stalingrad. Tako bi Tretji rajh prišel do kavkaške nafte, nujno potrebne za vojaška vozila. Hitler je hotel zavzeti Stalingrad tudi iz političnih razlogov – tako bi Sovjetsko zvezo oropal mesta, poimenovanega po njihovem velikemu vodji, Josifu Visarionoviču Stalinu. Rdeča armada in ruski narod bi bili tako demoralizirani in bi hoteli podpisati premirje. Voditelj Tretjega rajha se je zavedal, da bo Stalin branil mesto z vsemi razpoložljivimi močmi, zato je tja poslal glavnino vojske z vzhodne fronte – 330.000 vojakov pripadnikov Wehrmachta in SS vojaških enot. 17. julija se je začel spopad med nemškimi 6., 8. in 17. armado ter 4. tankovsko armado pod poveljstvom feldmaršala Walterja von Reichenaua ter v začetku šibko sovjetsko 62. armado, kasneje pa so se ji pridružile 21., 51., 57. in 64. armada pod skupnim poveljstvom generala Georgija Žukova.

Nemške enote so v začetni polovici te pol leta dolge bitke močno pritiskale na sovjetske enote. Njihovo glavno orožje za preboj v mesto je bilo jurišno vozilo StuG III, ki pa so jih v mestu ustavile ruševine, posledica intenzivnih bombnih napadov Luftwaffe. Nemci so imeli dvakrat več moč, petkrat več tankov in popolno premoč v zraku, zato so Sovjete hitro potiskali nazaj proti Volgi. Toda po več tednih zračnih napadov Luftwaffe so se Rusi naučili prečkati reko Volgo le v temi, a so bili zaradi pomanjkanja prostora v Stalingradu Sovjeti prisiljeni prečkati reko tudi sredi dneva. Zaradi tega so čolne prereševali izstrelki, projektili ter bombe iz strojnic in avtomatskih topov, pot pa je preživela manj kot polovica vojakov, ukranih na čoln. Tisti, ki pa so preživeli, pa so se takoj vrgli v zagrizene protinapade, da bi Nemcem preprečili hitro zmago. Ko je začetni šok ob nemških ofenzivah, ki so vsakič znova grozile, da bodo vrgle Ruse v Volgo, popustil, je generalpodpolkovnik Vasilij Čujkov prevzel nadzor nad obrambo in jo

reorganiziral. Pomagalo mu je tudi to, da je držal moralo vojakov visoko, saj se je z njimi bojeval in bil soudeležen v stalingrajskem peklu, za razliko od nemškega poveljnika, ki je poveljeval iz mirnega kotička 10 km za fronto. Čujkova največja prednost pa je bil njegov smisel za taktiko, saj je razumel, kako je treba ravnati, ko se znajdeš v vojni sredi mestnih ulic.

Slika 12: Ruska vojaka v Stalingradu se prebijata naprej

Njegovo glavno obrambno linijo so sestavljale najboljše zgrajene hiše v mestu, utrjene z bodečo žico in minami, da bi nacistom preprečili zavzetje. Hiše so delovale kot utrdbe in obrambni zidovi, zato so nemcem oteževali usklajevanje napredovanja. Ko so bile utrdbe napadene, je sovjetska posadka poklicala naraščajoče število tobniških baterij na njihovi strani Volge za podporo. Povečevalo se je tudi število "Stalinovih orgel", raketometov Katjuša. Nekaj najbolj zagrizenih utrdb je dobilo tudi ime. Utrdba na Pensenski ulici je dobila ime Pavlova hiša in je imela za Sovjete in njihovo propagando velik pomen. V njej so bili narednik Jak Pavlov in 25 vojakov, branili so eno stavbo pred Nemci celotno bitko. Vojaki so bivali v kletih in bunkerjih, varni pred nemškim obstreljevanjem. Kuhali so si na litoželeznem štedilniku na drva in spali na žimnicah, vedno v bojni opremi. Tam je bilo tudi več družin, ki jim ni uspelo pravočasno pobegniti iz mesta. Med njimi je bila tudi noseča ženska, ki je kasneje rodila hčerko vojaka, ki je padel v prvih dneh boja. Deklici je bilo ime Sina, in utrujeni vojaki z nizko moralo so se bili pripravljene žrtvovati, da bi zagotovili hrano za doječo mater.

Čujkov je ukazal novo taktiko bojevanja – bojevanje ponoči. Takrat so bili Rusi varni pred nemškim letalstvom in topništvom, Nemci pa so počivali in krepili moči za naslednji dan. Nemci so poskušali vzpostaviti red in pregled nad dogajanjem, Čujkov pa se je prilagodil kaosu.

Može je razdelil na skupine od 50 do 80 vojakov namesto velikih napadov s celotnimi divizijami, ki so se težje premikale po tesnem labirintu stalingrajskih ulic. Vsaka enota je imela tri skupine – jurišno, podporno in rezervno. Nek vojak Rdeče armade je opisal nočni napad na banko, v kateri je bilo 30 Nemcev. Rusi so vdrl v banko in se nenadoma znašli tako blizu sovražniku, da strelno orožje ni prišlo v poštev. Rusi so osvojili banko z noži in naostrenimi majhnimi lopatami. Ta orožja so bila najboljša za tak boj v bližini – šlo je bolj za psihično trdnost in hitre reflekse. Taki bližinski napadi so tako kot sovjetske zasede strašili Nemce, saj so se sovražniki pojavili iz vseh smeri brez opozorila in napadli. Eno ruskih glavnih orožij so bili ostrostrelci. Ruševine so bile kot nalašč za njih, Nemcem pa so povzročali hude izgube. Vojaški časopis je neprenehoma poročal o novo uvedeni stvari – maščevalnem računu. Objavljal je o novem sovjetskem junaku, legendarnemu ostrostrelcu Vasiliju Grigorjeviču Zajcevu. Časopis je vsak dan napisal število, koliko nemških častnikov ali vojakov je Zajcev ustrelil v Stalingradu. Tako so Nemci dobili občutek, da živijo pred puškino cevjo. To je zelo demoraliziralo Nemce, a so tudi oni namestili ostrostrelce in tako so se sovjetski in nacistični ostrostrelci spoprijeli v neusmiljenem uličnem dvoboju. Do konca bitke je Vasilij Zajcev ustrelil 225 nemških vojakov, častnikov in tudi veliko ostrostrelcev, ki jih je Hitler poslal v Stalingrad z nalogo, da ubijejo Zajceva. Nikomur ni uspelo, umrl je leta 1991 v starosti 76 let v ukrajinskem Kijevu.

Slika 13: Vasilij Grigorjevič Zajcev, legendarni sovjetski ostrostrelec

Oktober se je končeval, nemške enote pa še niso dosegle preboja. Morala je bila na dnu, Sovjeti pa so poklicali zadnjo rezervo, milijon vojakov, ki so jih poslali v Stalingrad. Nato so ruske enote izvedle obsežen in učinkovit protinapad ter nemške armade potisnile nazaj. Sovjetske armadne skupine so izbrisale več nemških enot. Novembra leta 1942 je 1.000.000 ruskih vojakov pod poveljstvom maršala Georgija Žukova izvedlo operacijo Uran in obkolilo 300.000 nemških vojakov. Vrhovni poveljnik Luftwaffe, feldmaršal Hermann Göring, je Hitlerju zagotovil, da Luftwaffe lahko preskrbi teh 300.000 vojakov z zračnim mostom, ki je že uspel v Demjansku. Göringovi uslužbenci so izračunali, da vojska v Stalingradu potrebuje 500 ton potrebščin na dan. Zagotovil je tudi, da lahko poveča dostavo Luftwaffe iz demjanskih 273 ton na dan na potrebo stalingrajske vojske. Ni mu uspelo, saj je dostava redko kdaj preseгла 137 ton na dan. Sovjetske enote so medtem dan za dnem prodirale globlje po ruševinah mesta. Tam so se bili hudi ulični boji, prednjačili pa so Rusi s taktiko "trdnjavskega obleganja".

Poveljniki nemških enot so načrtovali več operacij za izstop iz sovjetskega obročja, vendar so se vse končale neuspešno ter z velikimi izgubami. 2. februarja 1943 se je glavnina nemške vojske, 6. armada s feldmaršalom Paulusom na čelu, predala sovjetski vojski. To je bil glaven in največji udarec za nemške sile, pa tudi prvič v vojni, da se je predal nemški feldmaršal. Sovjetske sile so po kapitulaciji 6. armade hitro napredovale in nadaljevale ofenzivo proti razdrobljenim nemškim enotam. Še istega dne, 2. februarja 1943, je bil Stalingrad osvobojen. Ta poraz nemške vojske je odločilno vplival na nadaljnji potek vojne na vzhodni fronti in močno ošibil nemške sile na vzhodu. V tem 199 dnevnem spopadu je umrlo približno 2 milijona tako sovjetskih kot nemških vojakov.

Z ruske strani je bilo v Stalingrad poslanih 13.500 topov, 1400 letal so uporabili pri obrambi tega industrijskega mesta in v protinapad so poslali 894 tankov. To veliko pove o tem, koliko je Stalin hotel obdržati mesto, poimenovano po njem.

Na vzhodni fronti je življenje izgubilo 450.000 nenemških vojakov sil osi. To je precej visoka cena za podpiranje Hitlerja.

- Bitka pri Kursku

Nenehen pritisk Rdeče armade je Vehrmarkt prvič v vojni prisilil v umik. Pri Kursku na južnem koncu fronte je sovjetska vojska držala veliko izboklino, ki je nevarno segala v ozemlje pod nemškim nadzorom. Načrtu, kako bi odstranili kurski žep, so Nemci naredili tajno ime operacija Citadela. V tej operaciji je bila zadnjič uporabljena taktika bliskovite vojne in bila prvič neuspešna. Poleg tega so upali, da bi z uspehom v operaciji Citadela izsilili poletni zastoj na vzhodni fronti, da bi Hitler lahko nekaj njegovih sil preusmeril na zahod, kjer je bilo, kot je bil prepričan, kmalu prišlo do zavezniške ofenzive.

Marca 1943 se je na vzhodni fronti naredil velik mehur, širok 180 km in je potekal 100 km od mesta Kursk. Nemci so vedeli, da kurski žep pomeni šibkost v njihovi obrambi in da bi lahko

Rdeča armada poleti z nje sprožila obsežno ofenzivo. Hitler in njegov generalštab sta se strinjala, da je treba žep 'odščipniti' s hitrim tankovskim napadom s severa in juga. Vojake Rdeče armade, ujete v notranjosti mehurja, bi lahko sistematično pokončali s taktiko obkolitve. Kursk je bil vreden osvojitve že zaradi pomembnega železniškega križišča v mestu. Če bi operacija Citadela uspela, bi bila ruska vojaška moč na tistem odseku fronte močno oslABLJENA, poleg tega pa bi se frontna črta poravnala in posledično skrajšala. To črto bi bilo mogoče utrditi in prisiliti Sovjete na izčrpavajoče napade na utrjene nemške položaje. Nemški napad bi se najbolje obnesel z elementom presenečenja, toda Rusi so vedeli, da je napad na Kursk v bližnji prihodnosti neizogiben. Hitlerjev poveljnik na bojišču, feldmaršal Erich von Manstein, je hotel operacijo začeti že marca, toda Hitler je hotel počakati do spomladanske odjuge, ko se pokrajina spremeni v blatno morje, kjer so premiki vojske skoraj nemogoči. Nato je napad ponovno preložil na junij, ko bi bilo na voljo 300 novih tankov Panther. Toda junija je vrhovno poveljstvo nemške vojske prejelo skrb vzbujajoča poročila o koncentraciji ruskih sil in njihovi moči, zato je Hitler spet prestavil operacijo za še en mesec, ko bi lahko na fronto poslal več novih tankov.

Na drugi strani pa so Sovjeti med podarjenim časom utrdili žep in postavili 4800 km jarkov, obrambne črte pa gosto posejane z minami – skupno milijon protitankovskih in protipehotnih min so Rusi posejali po fronti in jih dobro zakrili z novim pomladanskim in poletnim rastjem. Dodatno so jih utrdili z 20.000 kosi različnega topništva. Vojska z več kot milijon možmi je v pripravljenosti čakala, v zaledju pa so bile nakopičene ogromne rezerve orožja in vojakov. Večino tega so Sovjeti uspeli skriti pred nacisti, zato je bil kurski žep hkrati utrdba in močna past, v katero sta 5. julija 1943 padli dve nemški tankovski armadi. Naleteli sta na približno 3000 min na 1 km fronte. Celo Hitler je začel dvomiti v njun napredek in ni se motil. 4. tankovska armada je udarila severno od Harkova, 9. tankovska armada pa južno od mesta Orel. Nacistična ofenziva je kmalu zašla v težave, saj je večina zelo opevanih Pantherjev kmalu odpovedala zaradi tehničnih težav, še več pa so jih onesposobile mine. Te nepremične tarče so bile izpostavljene na milost in nemilost protitankovskim enotam Rdeče armade, ki so bile surovo in nemilostno učinkovite. Neki častnik je deset topov hkrati nameril na en tank, ga onesposobil, nato se je lotil naslednjega. Toda številni tanki, ki so se prebili čez prvo obrambno črto, je bilo opremljenim z mogočnim 88-mm topom, ki jim je v kombinaciji z močnim oklepom v prvih dneh bitke pomagal zavzeti nekaj ozemlja. S tem pa se je pojavila težava. Tanki so pogosto peljali pred nemško pehoto in se kot muhe ujeli v sovjetsko obrambo. Tam, sredi

rojev vojakov Rdeče armade, jim 88-mm top in močen oklep nista kaj prida pomagala. Sovjeti so ugotovili, da se da še tako velik tank ustaviti na mestu s sunkom plamena iz plamenometalca v reže hladilnika motorja.

En teden po začetku napada je severni krak že začel zastajati, južni, ki se je premikal počasi, a enakomerno, pa je osvojil samo 20 km ozemlja. 12. julija je Stalin naproti južnemu krilu nemškega napada napotil svojo glavno rezervo, 5. tankovsko armado. Sovražni tankovski armadi sta se spopadli pri Prohorovki. Spopad, pogosto štet kot ključni del bitke pri Kursku, se je prelevila v največji tankovski spopad v zgodovini. Šlo je za ogromen, titanski spopad med velikimi, težkimi in okornimi nemškimi Tigri ter lažjimi in okretnejšimi sovjetskimi T-34.

Slika 14: Sovjetski tank T-34 v bitki pri Pohorovki

Bitka pri Prohorovki se je enako srdito dogajala tudi v zraku, kjer so vedno bolj izkušeni ruski piloti odvzeli Nemcem prednost v zraku, ki so je bili navajeni. Hitlerju, ki je ponavadi pri bitkah vztrajal do konca, so popustili živci in je 17. julija odpoklical nemško vojsko in preklical operacijo Citadela.

V bitki pri Kursku so bile izgube na obeh straneh ogromne, sicer precej večje na sovjetski strani, toda Rusi so si lahko privoščili velike izgube, Nemci pa ne. Bitka pri Kursku je pripadla ZSSR.

- Zimska vojna

Zimska vojna, ki je potekala od novembra 1939 do marca 1940, je bil zgodovinski konflikt med Sovjetsko zvezo in Finsko. Vse se je začelo, ko je Sovjetska zveza pod vodstvom Josifa Stalina napadla Finsko in si prizadevala pridobiti nadzor nad določenimi deli države. Ta agresija Sovjetske zveze je bila šokantna za mednarodno skupnost, saj je bila Finska majhna in nevtralna država. Kljub temu se je Finska uprla sovjetskemu vdoru in bojevala za obrambo svoje neodvisnosti. Sovjetska zveza je imela več razlogov za invazijo na Finsko. Želeli so zavarovati svoje severne meje in zaščititi pomembne morske baze v regiji. Poleg tega so si prizadevali pridobiti nadzor nad finskim ozemljem, da bi ustvarili varovalni pas med seboj in Zahodom. Kljub velikostni prednosti in omejenim virom je bilo finsko ljudstvo odločeno, da bo branilo svojo domovino.

Med zimskimi meseci vojne so finški vojaki pokazali neverjetno vzdržljivost in bojne veščine. Uporabljali so taktiko gverilske vojne, ki je vključevala skrivanje v gozdovih, uporabo smuči za hitro premikanje po zasneženem terenu in izvajanje napadov iz zasede na sovjetske sile. Ta strategija je presenetila Sovjetsko zvezo, saj niso pričakovali tako hudega odpora s strani veliko manjšega nasprotnika. Vendar je imela Sovjetska zveza pomembno prednost v smislu virov in človeške moči. Imeli so veliko večjo vojsko in dostop do težke artilerije ter tankov, ki jih finska vojska ni imela. Posledično je Sovjetom končno uspelo prodirati globoko v Finsko, pri tem pa so izkoriščali svojo večjo številčnost in ognjeno moč.

Slika 15: Finska enota vojakov na smučeh

Kljub končni sovjetski zmagi je imela Zimska vojna globok pomen za obe vpleteni državi. Za Finsko je bil konflikt dokaz o vzdržljivosti in odločnosti njenega ljudstva. Prav tako je prikazal pomembnost dobro usposobljene in organizirane vojske, tudi ko se sooča z zatirajočimi razmerami. Zimska vojna je prav tako vodila do mednarodne obsodbe Sovjetske zveze, saj je več držav nudilo podporo Finski med konfliktom.

- Ardenska ofenziva (bitka v izboklini)

Ardenska ofenziva, znana tudi kot Bitka v izboklini, je bila pomembna vojaška kampanja druge svetovne vojne, ki se je odvijala pozimi leta 1944-1945. Ardenska ofenziva je bila pomembna, saj je predstavljala zadnjo veliko nemško ofenzivo na zahodni fronti in je imela tako taktične kot tudi strateške posledice. Ofenzivo je 16. decembra 1944 zagnala nemška vojska z namenom, da prebije zavezniške linije v Ardenskem gozdu v Belgiji in Luksemburgu. Nemci so si prizadevali doseči pristanišče Antwerpen, kar bi močno oviralo zavezniške oskrbovalne poti. Presenečen napad je zaveznike postavil v neugoden položaj, in sprva so se borili, da bi zajezili nemški prodor.

Terenske razmere so odigrale ključno vlogo v ofenzivi. Gosto gozdnata in hribovita regija Ardenov je nudila naravno zaščito nemškim silam, ki so jim omogočile prikrivanje gibanja in izvajanje napadov iz zasede. Poleg tega so debel sneg in nizke temperature pozimi oteževale zavezniški protinapad in povrnitev izgubljenega ozemlja. Kljub začetnemu uspehu so se Nemci srečali z mnogimi izzivi. Zavezniška zračna premoč je omejila njihovo sposobnost okrepitve in oskrbe svojih vojakov, kar je povzročilo logistične težave¹. Poleg tega so se zavezniki uspeli ponovno združiti in okrepiti svoje obrambne položaje, postopoma odrivajoč nemške sile nazaj. Ofenziva se je končala 25. januarja 1945, ko so zavezniki uspešno odbili nemške sile in znova prevzeli nadzor nad Ardensko regijo.

Slika 16: Vojaki med Ardensko ofenzivo

Ardenska ofenziva je imela pomembne posledice za obe strani. Za Nemce je pomenila visoke žrtve in izčrpavanje dragocenih virov, česar si niso mogli privoščiti. Ta neuspeh je pohitril zlom nemškega vojnega prizadevanja na zahodni fronti. Po drugi strani pa je sposobnost zavezniških sil, da se uprejo ofenzivi, pokazala njihovo vztrajnost in okrepila njihovo moralo. Bitka je prav tako poudarila pomembno vlogo obveščevalne dejavnosti in pripravljenosti v vojni.

¹ Battle of the Bulge (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*: https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_the_Bulge, odstavek *Initial German assault*.

3. Pomorske bitke oz. napadi (tudi amfibijski)

- Evakuacija iz Dunkerqua

Evakuacija iz Dunkerqua, znana tudi kot Operacija Dinamo, se je odvijala med drugo svetovno vojno leta 1940. Ta zgodovinski dogodek se je zgodil v Dunkerquu, obalnem mestu na severu Francije. Evakuacija je predstavljala množični vojaški podvig britanskih, francoskih in belgijskih sil za reševanje njihovih vojakov, ki so bili obkoljeni s strani nemških sil. Operacija je rešila življenja več kot 338.000 vojakom, kar jo uvršča med eno največjih reševalnih misij v zgodovini. Evakuacija iz Dunkerqua je bila sprožena zaradi nemške invazije na Francijo maja 1940. Ko so se nemške sile prebijale skozi Evropo, so zaveznike hitro potiskale nazaj proti Rokavskemu prelivu. Razmere so postale kritične, saj so bile zavezniške čete obkoljene, njihov umik pa je bil uspešno prekinjen s strani nemških sil. Oklep je pripeljal do tega, da sta britanska in francoska vojska obtičali na plažah Dunkerqua.

V odzivu na obupno situacijo je Britanija začela Operacijo Dinamo. Operacija je vključevala uporabo kombinacije vojaških ladij, civilnih čolnov in celo ribiških plovil za reševanje obtičanih vojakov. Vojaki so se postavljali ob obali, čakajoč na svoj odhod na plovilo, ki bi jih odpeljalo nazaj v Anglijo. Ta masovna evakuacija je bila dirka s časom, saj so se nemške sile bližale Dunkerquu. Med operacijo so bile čete neprestano bombardirane in napadene s strani nemške pehote. Vojaki so se soočali z ogromnimi težavami in nevarnostmi skozi celotno evakuacijo.

Slika 17: Množica vojakov v Dunkerquu

Do 4. junija 1940, zadnjega dne operacije, je bilo varno evakuiranih več kot 330.000 vojakov nazaj v Anglijo. Kljub temu, da so pustili za seboj večino opreme in zalog, je bila operacija šteta za uspešno. Med rešenimi vojaki je bila tudi znatna količina izkušenih vojakov, ki so lahko še naprej bojevali.

- Bitki za Koralno morje in Midway

Da bi Japonci zavarovali svoj obsežen tihomorski teritorij, so hoteli ameriško tihomorsko floto zvabiti v bitko in uničiti. V dveh ključnih spopadih na tihomorskem bojišči, v Koralnem morju in pri Midwayu maja in junija 1942, so ameriške letalonosilke najprej ustavile in nato premagale.

Koralno morje je okno v pristanišče Port Moresby na Novi Gvineji, nadzor nad njim bi lahko Avstralijo ločil od zaveznic. Medtem ko bi japonska udarna skupina, letalonosilki *Zuikaku* in *Šokaku* pod poveljstvom admirala Jakagija krožili okoli Salomonovih otokov in po Koralnem morju, da bi Američanom preprečevali poskus posredovanja z napadom, bi invazijska skupina z

lahko letalonosilko *Šoho* prevažala vojake v Port Moresby. Zaradi prestrežanja in dešifriranja japonskega mornariškega signalnega komuniciranja JN25 s tajnim imenom 'Magic' so bili Američani dobro obveščeni o namerah japonske vojne mornarice. Vrhovni poveljnik ameriške tihomorske flote admiral Chester Nimitz je ukazal večjo koncentracijo vojske v Koralnem morju, ki je zajemala posebno enoto 11 z letalonosilko *Lexington* admirala Fitcha, posebno enoto 17 z letalonosilko *Yorktown* pod poveljstvom admirala Fletcherja in posebno enoto 44 admirala Craceja z avstralskimi in ameriškimi križarkami in rušilci. Namen admirala Nimitza je bil zbrati svoje sile do 4. maja 1942, a Japonci so en dan prej v napad in zasedli Tulagi na Salomonovih otokih, ki so ga hoteli uporabiti kot oporišče za vodna letala pri začenjanju operacije v Port Moresbyju. Admiral Fletcher je 4. maja začel zračne napade na izkrcevališča ob in v Port Moresbyju, preden je zavil proti jugu in se pridružil letalonosilki *Lexington*. Naslednja dva dneva so se ameriške in japonske letalonosilke neuspešno lovile, toda 7. maja so Japonci izsledili in napadli posebno enoto 44, ki je imela nalogo pregnati japonsko invazijsko skupino iz Port Moresbyja in potopile tanker in rušilec. Istega dne je 53 bombnikov strmoglavcev douglas SBD dauntless ob 11. uri z letalonosilk *Yorktown* in *Lexington* lociralo, napadlo in potopilo japonsko lahko letalonosilko *Šoho*. Naslednji dan sta se obe strani med seboj našli in takoj začeli izvajati zračne napade. Ameriški letalonosilki *Lexington* in *Yorktown* je napadlo 33 bombnikov strmoglavcev aiči D3A (Američani so jim nadeli tajno ime 'Val'). Zadelek, ki ga je utrpela *Lexington*, je prodril skozi štiri palube, opoldne pa so jo še dvakrat torpedirali. Močna eksplozija jo je stresla uro in pol zatem, nato pa jo je posadka zapustila in letalonosilko je potopil ameriški rušilec. Tudi japonska letalonosilka *Šokaku* je bila zadeta in to tako dobro, da je bila naslednje pol leta neuporabna. Tudi ameriška *Yorktown* je bila hudo poškodovana, a so jo kasneje v Pearl Harborju popravili v pičlih 45 urah. Prvič v vojaški pomorski zgodovini sta se dve ladjevji spopadli, ne da bi se med sabo sploh uzrli, na razdalji skoraj 320 km.

Z izgubo ene same majhne letalonosilke so jo Japonci veliko bolje odnesli od Američanov in dosegli taktično zmago, a so morali opustiti napad na Port Moresby. Poleg tega so mislili, da sta obe ameriški letalonosilki na dnu Koralnega morja, kar je vrhovnega poveljnika japonske mornarice, admirala Jamamota, spodbudilo za nadaljevanje načrtov za osvojitve ameriškega pomorskega oporišča Midway v osrednjem Pacifiku, kar bi ponujalo oporišče v neposredni bližini Havajev. Načrti admirala Jamamota so bili zapleteni in niso združili njegovih štirih letalonosilk s preostalim ladjevjem. Da bi Američane zvabil v past in jih nepričakovano

napadel, je razpršil svoje sile, toda ni poznal razporeditve ameriškega ladjevja, medtem ko je imel admiral Nimitz zaradi prestrežanja japonskega tajnega komuniciranja točno sliko o japonski razporeditvi. Japonskim štirim letalonosilkam pod poveljstvom admirala Nagume je nastavljal past s tem, ko je letalonosilke *Hornet*, *Enterprise* in zakrpano *Yorktown* postavil severovzhodno od otoka Midway. 4. junija zgodaj zjutraj je admiral Nagumo začel letalski napad na Midway, da bi zmehčal ameriško obrambo. Otok Midway je bil preprečen z vzletno-pristajalnimi stezami in je bil eno veliko letalsko oporišče. Radarje so imeli postavljene na drug otok. Ameriška letala so vzletela ravno pravi čas, saj je nekaj minut zatem sledil japonski napad. Admiral Nagumo je šele ob 8.20 izvedel za približevanje ameriških letalonosilk in je zato spremenil smer. Prvi napad letal z ameriških letalonosilk zato ni uspel najti tarče.

Slika 18: Bombniki strmoglavci douglas SBD dauntless

Drugi napad z 41 torpednimi bombniki douglas TBD-1 devastator brez lovskega spremstva so japonski lovci prestregli in zrušili vse razen šestih ameriških letal. Japonske lovce je ta očitno samomorilski napad ameriških letal potegnil skoraj do morske gladine. Ko je na palubah admirala Nagume ob 10.30 še vedno vrvelo kot v mravljišču in so bile cevi z gorivom razvlečene vsepovprek, so jih napadli ameriški bombniki iz vseh ameriških letalonosilk. *Akagi*, *Sorju* in *Kaga* so bile onеспособljene v petih minutah². *Akagi* je naslednji dan zapustila

posadka in jo potopila, *Sorju* se je potopila istega dne ob 16.30 po močnih notranjih eksplozijah, ki so jo raztrgale in pobile 718 mornarjev, posadka pa je *Kago* zapustila 10 minut kasneje. Od japonskih letalonosilk je preživela le *Hirju*, ki je napadla ameriško *Yorktown* in na njej zanetila požare. V drugem napadu je edina preostala japonska letalonosilka dvakrat zadela *Yorktown* v levi bok, in ameriška posadka je morala zapustiti letalonosilko.

7. maja je japonska podmornica I-168 potopila obkoljeno *Yorktown*. Trenutek zmagoslavja posadke *Hirju* pa je bil kratek, saj sta jo bombnika strmoglavca douglas SBD dauntless iz ameriške letalonosilke *Enterprise* izsledila, jo večkrat zadela in na njej zanetila požar. Po ogromni eksploziji je bila japonska posadka prisiljena zapustiti *Hirju*. Eden izmed dveh pilotov teh bombnikov je šele drugi pilot ameriške mornarice v celotni zgodovini ameriškega vojnega mornariškega letalstva, ki je v enem dnevu zadel dve tarči.

Prednost, tako v zraku kot na morju, je po zmagah v Koralnem morju in pri Midwayu prešla k ameriški mornarici.

² Holmes, R. (2015). 2, svetovna vojna: Od bliskovite vojne do Hirošime. Mladinska knjiga. str. 162 – 163

- Bitka za Filippine

Bitka za Filippine je bila pomembno dogajanje med drugo svetovno vojno. Šlo je za ameriško invazijo na Filippine, ki so bile takrat pod japonskim nadzorom. Ta bitka je bila pomembna, saj je označila prelomni trenutek v vojni na Pacifiku in imela trajen vpliv na ljudi ter državo Filipini. Leta 1941 so Japonci izvedli presenetljiv napad na ameriško morskotno bazo Pearl Harbor, kar je privedlo do vstopa Združenih držav v vojno. Kot del svojega načrta za razširitev svojega imperija na Pacifiku so Japonci nato napadli in zasedli Filippine. Filipinske in ameriške sile so bile preplavljene, branilci pa so bili prisiljeni umikati se in ponovno združevati.

Po mesecih načrtovanja in priprav so ameriške sile, ki jih je vodil general Douglas MacArthur, leta 1944 izvedle protiofenzivo na Filipinih. Ta operacija, znana kot Bitka pri Leyteju, je bila največja morskotna bitka v zgodovini. Ameriški vojaki so pristali na obalah otoka Leyte z namenom ponovnega zavzetja Filipinov in osvoboditve ljudi iz japonskega nadzora. Bitka je bila huda in intenzivna, japonske sile pa so se močno upirale. Kljub temu so ameriški vojaki, podprti z morskotno in zračno močjo, uspeli prevzeti pobudo. Uspešno so si utrli pot na Leytu in postopoma odpravili Japonce nazaj. To je predstavljalo pomemben prelomni trenutek v vojni na Pacifiku, saj je bilo prvič, da so Japonci doživeli pomemben poraz na kopnem.

Slika 19: Douglas MacArthur, poveljnik tihomorskih sil

Bitka se je nadaljevala več mesecev, ameriške sile pa so se počasi premikale s otoka na otok. Japonci so uporabljali taktiko gverilske vojne in se borili z vso močjo, vendar na koncu niso mogli ustaviti napredujočih ameriških sil. Do pomladi leta 1945 so bile Filipini popolnoma osvobojeni, japonske sile pa so bile pregnane. Bitka za Filippine je imela globok vpliv na filipinsko ljudstvo. Japonska okupacija je bila brutalna, s široko razširjenimi kršitvami človekovih pravic in grozotami. Ameriška invazija je prinesla upanje in osvoboditev filipinskemu prebivalstvu, ki je ameriške vojake pozdravilo kot heroje. Vendar je bitka prav tako povzročila znatno škodo infrastrukturi in gospodarstvu Filipinov, ki je trajalo leta, da se je obnovilo.

Zaključno je Bitka za Filippine, imenovana tudi ameriška invazija, predstavljala pomemben prelomni trenutek v vojni na Pacifiku. Označila je prvi pomemben poraz Japoncev na kopnem in osvobodila filipinsko ljudstvo iz let brutalne japonske okupacije. Ta bitka je imela trajen vpliv na ljudi in državo Filipini, prinašajoč tako osvoboditev kot tudi uničenje.

- Bitka za Guadalcanal

Japonci so po napadu na Pearl Harbour nizali zmage, septembra 1942 pa je 60.000 ameriških marincev dobilo nalogo, da na tihoocéanskem otoku Guadalcanal ustavijo japonsko prodiranje. Prva divizija marincev pod vodstvom generalpodpolkovnika Wandergrifta se je na Guadalcanal izkrcala 7. avgusta, majhno japonsko garnizijo hitro premagali in prevzeli nadzor nad letališčem, ponovni zavzem otoka pa je postala prioriteta japonskega vrhovnega poveljstva.

Otok Guadalcanal s treh strani obkrožajo drugi otoki. Ti štirje otoki so skupaj tvorili ožino, ki je američani niso imeli preveč radi. Po izkrcanju vojakov jih je morala ameriška mornarica podpirati in oskrbovati v teh nevarnih in omejenih vodah. V noči z 8. na 9. avgust so Japonci presenetili ameriško ladjevje, ki je v bližini otoka Savo varovalo izkrcanje in potopili štiri ladje in še dve poškodovali, prednost pa so imeli zaradi premoči v tehnikah nočnega bojevanja in njihovih torpedov *long lance*, ki so bili najnaprednejši v tistem času. Čez deset dni, 19. avgusta, so Japonci na Guadalcanal začeli dovažati okrepitve. V veliko pomoč so jim bili tudi ladijski topovi in letala, ki so bombardirali letališče, zdaj imenovano Henderson v čast marincu, ki je padel v bitki za Midway. Pet dni kasneje se je začela druga velika pomorska bitka – bitka pri Vzhodnih Salomonih – saj so ameriške ladje prestregle japonsko skupino ladij, ki so dovažale okrepitve. Američani so potopili križarko, rušilec in letalonosilko ter sestrelili 60 japonskih letal, so pa japonci sestrelili 20 ameriških. Tudi na kopnem so se odvijali srditi spopadi za, kakor so ga poimenovali ameriški marinci, "Bloody Ridge", kraj blizu letališča Henderson, medtem pa so nočni konvoji japonskih ladij še naprej dovažale okrepitve na otok. V bitki za Bloody Ridge je bil uporabljen ameriški tank M3 Stuart, kar pa je bila prva uporaba tanka v džungli.

Slika 20: Ameriški marinci na Krvavem grebenu

Ponoči iz 11. na 12. oktober je eskadrilja japonskih križark presenetila ameriško enoto letalonosilk in križark ter začela streljati iz neposredne bližine 4570m in tako odprla spopad pri Rtu upanja. Američani so jo dobili, pa čeprav to ni bila popolna zmaga, je vseeno okrepila zbito ameriško moralo. V bitki za Santa Cruz 26. oktobra sta se spopadli dve večji ladjevji. V bitki so štiri japonske letalonosilke izgubile več sto letal. Na ameriški strani sta se bojevali letalonosilki *Hornet*, ki je bila potopljena in *Enterprise*, ki pa je bila hudo poškodovana³. Japonci so tudi večkrat napadli marince pri letališču Henderson iz letal, ki so vzletela iz drugih oporišč, toda marinci so vzdržali in, ko so dobili okrepitve, celo odšli v protinapad.

³ Holmes, R. (2015). 2, *svetovna vojna: Od bliskovite vojne do Hirošime*. Mladinska knjiga. Str. 164 – 165

12. novembra so Japonci poslali tudi bojni ladji *Kirišima* in *Hiei* s spremstvom križarke in 14 rušilcev obstreljevat letališče. Ameriški dešifranti in radar so obvestili poveljnike, da bodo Japonci kljub izgubi bojne ladje *Hiei* in dveh rušilcev naslednjo noč nadaljevali obstreljevanje in pritisk na letališče Henderson. Njihove ladje so letališče obstrelile z več kot tisoč granatami. Neučinkovito, saj je bilo letališče še uporabno in so naslednje jutro iz njega vzleteli bombniki lovci, ki so napadli umikajoče se Japonce in potopili sedem od skupno enajstih transportnih ladij *Tokio ekspresa*, ki so prevažale vojake.⁴

Sika 21: USS Enterprise med 2. svetovno vojno

⁴ Holmes, R., 2. svetovna vojna, str. 164 – 165

V noči s 14. na 15. november se je japonska posebna skupina spopadla z ameriško posebno skupino, katere poglavitni ladji sta bili bojni ladji *Washington* in *South Dakota*. Prišlo je do močnega obojestranskega obstreljevanja, v katerem je *Washington* večkrat zadela *Kirišimo*, ki jo je bila njena posadka naslednji dan primorana potopiti. Štiri japonske preživele transportne ladje so nasedle in izkrcale samo 2000 mož, kar je zelo majhno število ob tako velikih izgubah.

Japonska je poskušala svoje vojake še zadnjič izkrcati 30. novembra, ampak zaradi neuspešnosti operacije je japonsko vrhovno poveljstvo sklenilo ustaviti dovod težkih in transportnih ladij, saj so bile preveč izpostavljene ameriškemu ognju.

Brez okreptive in zalog so Japonci na Guadalcanalu obupali. Zaradi tropskega podnebja in slabih razmer v džungli so pogosto zbolevali za tropskimi boleznimi, kar je le še dodatno zbijalo njihovo moralo. "Tokio ekspres" – kot so ameriški marini poimenovali nočni konvoj japonskih rušilcev, ki je dovažal okrepitev in zaloge – je zdaj potekal v nasprotni smeri, dol z Guadalcanala, saj je odvažal obupane, poškodovane, lačne in bolne vojake. V operaciji, podobni zavezniški reševalni akciji z rta Galipoli leta 1916, so Japonci z Guadalcanala evakuirali kakšnih 12.000 vojakov. Guadalcanal so zasedli Američani.

- Operacija Torch

Operacija Torch je bila druga največja amfibijska operacija v drugi svetovni vojni – takoj za izkrcanjem v Normandiji. Z operacijo so hoteli zapreti pot umika za nemški Afriški korpus in dokončno premagati sile osi v Severni Afriki. Pobudo in večino sredstev ter vojakov so prispevali Britanci, saj so Američani za amfibijska vozila dali prednost pacifiškemu bojišču.

Operacijo Torch so izpeljale tri posebne skupine, Vzhodna, Zahodna in Osrednja, ki so se izkrcale Vzhodna v maroški Casablanci, Osrednja v alžirskem Oranu in Zahodna v glavnem mestu Alžirije – Alžiru. Operacija je bila ogromna, saj je v njej sodelovalo 120 plovil in čez 100.000 mož. Hitri konvoji, ki so pluli pod močno letalsko podporo, so položaje pred napadom

dosegli, preden bi jih našle nemške podmornice. Nemška obveščevalna služba je podcenila pomen tega zavezniškega ladjevja, saj je, dokler nista Vzhodna in Osrednja posebna skupina v noči s 5. na 6. november 1942 prepluli Gibraltarja, mislila, da je le še ena oskrbovalna akcija za Malto. Začeli so se porajati dvomi in 7. novembra je nemška obveščevalna služba sklenila, da se bojo zaveznice izkrcale v Severni Afriki. Izkrcanje se je začelo 8. novembra, Vzhodna posebna skupina z 35.000, Osrednja z 39.000 in Zahodna posebna skupina z 33.000 vojakov. Vse tri posebne skupine so se soočile z različnimi stopnjami upora, toda že dan kasneje je visoki komisar kolaborantske francoske vlade admiral Darlan ukazal prekinitev ognja po tem, ko so ga zaveznice priprle. Kljub nasprotnim ukazom iz Vichyja je večji del francoske vojske prekinil ogenj.

Slika 22: Ameriški marinci, ki prevažajo zaloga na obalo po izkrcanju

Nemški feldmaršal Albert Kesselring je s Sicilije poslal enote v Tunizijo v podporo generalu Rommlu, ki ga je podil Montgomery. Pred ameriško 1. armado so se spustili britanski padalci, a se niso uspeli povezati s kopensko vojsko in tako so lahko Nemci oblikovali močno obrambno črto. Zaveznice so upale na hiter prodor skozi Tunizijo in združitev z britansko 8. armado, ki je

napredovala od El Alameina, a se je zaradi nemških okrepitev, ki so prišle s Sicilije, prodor zaustavil in se spremenil v zagrizen in naporen boj.

Januarja 1943, ko je Afriški korpus končal z umikom v Tunizijo, je Rommel načrtoval napad, ki bi zmanjšal zavezniške ofenzivne zmožnosti in utrdil nemški položaj v Tuniziji. 14. februarja je v napad krenila 5. tankovska brigada pod poveljstvom generala von Arnima, ki je prišla kot del okrepitev iz Sicilije, in napadla neizkušeni ameriški 2. korpus pri Sidi Bouzidu, medtem ko je Afriški korpus prodiral proti pokrajini Tebessa čez prelaz Kasserine. Američani so doživeli krut ognjeni krst, toda zaradi nerazumevanja med poveljnikoma Rommlom in von Arnimom je ofenziva izgubila zagon. 22. februarja je Rommel spretno vodil umik in za sabo pustil 6000 mrtvih Američanov. S tem se je končala zadnja nemška ofenziva v Severni Afriki. V nadaljevanju je šlo za izčrpavanje sil osi, ta naloga pa je bila idealna za generala Montgomerya, ki je medtem ostal podrejen zavezniškemu poveljniku v Severni Afriki, generalu Dwightu Eisenhowerju. Rommel je zaradi bolezni zapustil Afriko in poveljstvo predal generalu von Arnimu, ki je moral braniti Marethovo črto, 50 km dolg niz obrambnih utrdb od morja do začetka gričevja Matmat. Po neuspešnem čelnem napadu Montgomery obide Marethovo črto, toda von Arnim je uspel sile zvleči do Wadi Akarida, nove obrambne črte, ki jo je 4. indijska divizija prebila med 5. in 6. aprilom. Sledilo je dva tedna dolgo obdobje izpenjajočih se udarcev s strani zaveznic in sil osi, medtem pa se je ozemlje Tunizije pod nadzorom Afriškega korpusa nevezdržno manjšalo. Zaključni zavezniški napad se je začel 22. aprila, pod katerim je Tunis padel 7. maja, isti dan pa mesto Bizerta, ki leži 72 km severozahodneje. Sile osi so se zatekle na rt Bon, kjer so se 10. maja predale zaveznikom, 13. maja pa so se predali zadnji vojaki sil osi, vojaki italijanske 1. armade. Zajetih je bilo več kot 250.000 vojakov. Hitler, ki Severni Afriki ni pripisoval velikega pomena, je Afriški korpus okrepil prepozno in premalo. Severna Afrika je bila pod nadzorom zaveznic.

- Operacija Overlord

Izkrcanje v francoski Normandiji je bilo največja amfibijska operacija v zgodovini vojne in je pomenilo vrhunec dolgih priprav. Čeprav v operaciji ni šlo vse po načrtu, je bila zavezniška vojska trdno na tleh in osvobajanje Evrope se je lahko začelo.

Načrtovalci operacije Overlord so se za kraj izkrcanja odločali med dvema mestoma – Normandijo in pristaniščem Pas de Calais. Hitler je že od začetka vojne pričakoval izkrcanje na Pas de Calaisu, zato je tam postavil zelo močno obrambo ter protiletalske baterije in težko topništvo, saj je bil ta del obale geografsko najbližje Britaniji. Zaradi okrepljenosti tega dela obale so se zaveznice odločile za Normandijo. Zavezniško vrhovno poveljstvo je za izkrcanje izbralo pet odsekov Normandijske obale, en za vsako jurišno divizijo. Od zahoda proti vzhodu so jih poimenovali: Utah, Omaha, na katerih se bosta izkrcali ameriški jurišni diviziji, Gold, na katerem se bodo izkrcali Britanci, Juno, na katerega se bodo izkrcali Kanadčani in Sword, na katerem se bodo prav tako izkrcali Britanci.

Pred izkrcanjem je bilo nujno potrebno streti normandijski odsek Atlantskega zidu, nemške obrambne črte ob Zahodni obali Evrope. V ta namen so zavezniki sprožili operacijo Neptun, v kateri so zavezniški bombniki odvrgli 1760 ton bomb na nemške položaje, ki pa so bili močno obstreljevani tudi s strani mornarice. Na zavezniško škodo so bombe večinoma zgrešile cilj, saj piloti bombnikov v megli niso hoteli zadeti njihovih tovarišev na ladjah.

Vojake jurišnih divizij so na desantne čolne vkrcali 11 – 17 km od obale. Razmere so bile težavne, saj je bilo morje zelo razburkano in so mnogi vojaki trpeli za morsko boleznijo, drugi pa skorajda niso spali, poleg tega pa tudi vreme ni bilo ravno mirno. Desant naj bi potekal takoj po oseki, ob naraščajoči plimi. Zaradi krajevnih razmer, ki so določile, da se morajo Američani izkrcati prvi, se je čas bombardiranja skrajšal, kar je tudi vplivalo na natančnost. Prvi vojaki, pripadniki ameriške Četrte pehotne divizije, bi se morali na odseku Utah izkrcati ob 6.30 zjutraj. Njihov desantni čoln je zaradi toka pristal 1830 m južneje od prvotno načrtovane lokacije izkrcanja. Vojaki so bili malo zmedeni in so morali bresti 90 m do obale, toda zaradi šibke nemške obrambe na tistem delu so obalo zavzeli z dokaj malo žrtvami. Vojaki jurišne divizije se je lahko ob pomoči tankov Sherman DD so se lahko povezali z ameriški padalci, naloga katerih je bil padalski desant za nemškimi obrambnimi položaji in pomagati pehoti z napadom na nemški hrbet.

Toliko, kot je bil odsek Utah enostaven za zavzetje, je bil odsek Omaha težaven. Nemci so ga med vsemi odseki najbolj branili in pod vodo postavili številne ovire, Američanom pa ni pomagala niti narava, saj so se nad plažo dvigale strme pečine, na katerih so si Nemci lahko zgradili dobro utrjene obrambne položaje. Bil je tudi bolj izpostavljen vremenu kot odsek Utah. Transportne ladje so zaradi strahu pred nemškimi obalnimi topniškimi baterijami ustavile 17 km od obale, zato so morali pehotni vojaki preživeti to dolgo pot v majhnem in neudobnem desantnem čolnu. Številni tanki Sherman DD, ki s pomočjo ponjave lahko plujejo, se je potopilo, desantne čolne pa so ustavile podvodne ovire ali pa so jih zalili valovi. Zaradi zmede so se nekateri vojake izkrcali na napačnem delu, tisti ki pa so se uspeli izkrcati, pa so bili zaradi divjega obstreljevanja s strani Nemcev ujeti na obali. Do sredine dneva so Američani osvojili le nekaj negotovih opornih točk. Dokler osvojijo obalo, utrpijo hude izgube.

Slika 23: Razdejanje na odseku Omaha

Na odseku Gold je kljub malo prostora za izkrcanje britanska 50. divizija izvedla uspešno izkrcanje, do opoldneva že skoraj v celoti prišla na obalo in začela prodirati v notranjost. Nemci odpora skorajda niso nudili, največji odpor je bil edinole v vasi Le Hamel na desnem krilu britanskega prodiranja, toda do konca dneva je bila obramba vasi onesposobljena. Na odseku Juno je kanadska 3. divizija prav tako naleteli na velike grebene, ki so zožali dostop do obale in povzročili 25 minutno zamudo in ob izkrcavanju rezervne brigade še prometni zamašek na

morju. Nemci so na odseku Juno edini večji odpor nudili na sredini kanadskega prodora, zato so imeli Kanadčani nekaj časa dve ločeni mostišči. 3. kanadska pehotna divizija je do konca dneva prodrla v notranjost do letališča Carpiquet.

Na odseku Sword severno od Caena je 3. britanska divizija po hudih izgubah zaradi močnega ognja prišla na obalo. Komandosi, ki so se izkrkali skupaj z divizijo, so svojo nalogo, da se povežejo z ameriškimi padalci, uspešno opravili.

Slika 24: Vojaki na odseku Sword

Nemcem je nenavadno dolgo sporočilo BBC-ja francoskemu odporniškemu gibanju vzbudilo pozornost, toda trenutno so bili bolj zaskrbljeni zaradi številnih sabotaž kot pa zaradi zavezniškega izkrcaja. Poleg tega so tudi mislili, da je to samo manjši diverzijski desant in da sledi še veliko močnejši, glavni sunek v Pas de Calais. V začetku invazije je ameriški padalski desant sprožil najvišjo stopnjo alarma, zato so odsotni poveljniki odhiteli nazaj k svojim enotam. Ker so bili Nemci, ki so branili obalo, večinoma vojaki nizkega ranga, so Nemci svoje upe polagali na odločen tankovski protinapad, ki bi zaveznice potisnil nazaj v morje. N njihovo nesrečo je bila glavna in največja tankovska rezerva pod neposrednim nadzorom Hitlerja. Ko so poklicali v njegov štab, da bi prosili za dovoljenje za uporabo tankov v protinapadu, so jih

obvestili, da F r r spi in se ga ne sme motiti. Hitler je tako šele popoldne odobril soglasje za uporabo tankovskih rezerv v protinapadu, kar pa je bilo veliko prepozno, saj je bila edina tankovska divizija na območju razpršena in je vzelo veliko časa, da so jo zbrali. Sprva je napadla britanske padalce, nato pa so ji ukazali napad britanske divizije severno od Caena, kar pa je bilo veliko prepozno. Zaveznice so bili ponovno trdno v Evropi.

- Bitka za Iwo Jimo

Bitka za Iwo Jimo je bila ena najbolj brutalnih in najintenzivnejših bitk med drugo svetovno vojno. Potekala je od 19. februarja do 26. marca 1945 na japonskem otoku Iwo Jima. Bitka je predstavljala ključni trenutek v pacifiški vojni, saj bi zaje je Iwo Jime Združenim državam zagotovilo strate sko bazo bližje Japonski. Bitko je zaznamovalo hudo bojevanje, visoke žrtve in nepozabna slika marincev ZDA, ki so na vrhu gore Suribachi dvignili ameri sko zastavo. Skupno je bila bitka za Iwo Jimo pomemben prelomni trenutek v pacifiški vojni in je imela globok vpliv na končni izid druge svetovne vojne. Bitka se je začela z množičnim napadom marincev Združenih držav na močno utrjene japonske položaje na otoku. Japonci so zgradili kompleksen sistem tunelov, bunkerjev in podzemnih komor za obrambo otoka. Marinci so se soočali z zahtevnim izzivom, saj so morali premagati japonske obrambne položaje ob hkratnem izpostavljanju ognju mitraljezov, minometov in ostrostrelcev. Boji so bili izjemno intenzivni, pri čemer sta obe strani pokazali neverjetno pogum in odločnost.

Kljub premo nim razmeram so se ZDA zavezniške sile uspele postopoma premikati naprej in počasi odbijati japonske branilce. Eno najbolj ikoničnih trenutkov bitke je bilo dviganje ameriške zastave na gori Suribachi s strani skupine marincev. Ta mo na podoba je zajela duh in odločnost ameriških vojakov ter postala simbol bitke in same vojne.

Slika 25: Ameriški marinci dvigajo zastavo na gori Suribachi

Vendar dvig zastave ni pomenil konca bitke; boji so se nadaljevali še več tednov, dokler otok ni bil popolnoma osvojen. Bitka za Iwo Jimo je prinesla izjemno visoko število žrtev na obeh straneh. Skoraj 13.000 marincev ZDA je izgubilo življenje, več kot 20.000 pa jih je bilo ranjenih. Japonski branilci so doživeli še večje izgube, saj je bilo ubitih več kot 18.000, le nekaj sto pa se jih je vdalo. Ta bitka je prikazala visoko ceno strategije skakanja med otoki, ki so jo ZDA uporabljale v pacifiški vojni. Vztrajnost in pogum, prikazana s strani ameriških in japonskih sil med intenzivnim bojevanjem, sta priča ceni, ki jo je bilo treba plačati za zmago.

Zajetje Iwo Jime se je izkazalo za strateško pomembno za Združene države. Otok je služil kot ključna baza za ameriške bombnike, ki so omogočali izvajanje bombnih napadov na celinsko Japonsko. Prav tako je bil uporabljen kot rezervno pristajališče za poškodovana ameriška letala. Zajetje Iwo Jime je znatno skrajšalo čase letenja in povečalo učinkovitost ameriških zračnih operacij proti Japonski. Poleg tega je bitka okrepila ameriško moralo, medtem ko so nadaljevali neusmiljeni prodor proti Japonski. Zaključno je bitka za Iwo Jimo predstavljala ključno in težko bojevano bitko med drugo svetovno vojno. Pokazala je ogromne žrtve ameriških in japonskih vojakov ter razkrila brutalnost vojne. Zajetje Iwo Jime je

Združenim državam zagotovilo strateško bazo in okrepilo njihovo moralo, a po izjemno visoki ceni.

- Bitka za Okinavo

Bitka za Okinavo je bila pomembna in intenzivna bitka med drugo svetovno vojno. Odvijala se je na otoku Okinava v Japonski od aprila do junija 1945. Bitka je predstavljala pomemben prelom v vojni na Pacifiku, saj je bila zadnja in največja amfibijska operacija v pacifiškem gledališču. Bitka je zajemala tako kopenski kot morski operaciji ter je potekala med zavezniki, predvsem Združenimi državami, in cesarsko japonsko vojsko. Ena ključnih razlogov, zakaj je bila Bitka za Okinavo tako pomembna, je bila njen strateški položaj. Okinava je predstavljala dragoceno oporišče za izvajanje zračnih napadov na celinsko Japonsko. Zavzetje tega otoka je bilo ključno za pridobitev nadzora nad Pacifikom in končno prisilitev Japonske k vdaji. Bitka je prav tako označila začetek konca za Japonsko, saj je razkrila njihove šibkosti in dokazala, da njihove obrambne taktike niso bile kos napredujočim zavezniškim silam.

Sama bitka je bila izjemno brutalna in draga za obe strani. Cesarska japonska vojska je utrdila Okinavo z zapleteno mrežo podzemnih predorov in bunkerjev, kar je zavezniškim silam izjemno otežilo napredovanje. Ameriške sile so se soočale z močnim uporom japonskih vojakov, ki so uporabljali kombinacijo konvencionalnega orožja, samomorilskih napadov kamikaze in taktike gverilske vojne. Visoke stopnje žrtev na obeh straneh so naredile Bitko za Okinavo eno najbolj brutalnih bitk na pacifiškem gledališču, s preko 100.000 japonskimi vojaki in civilisti ter približno 12.500 ameriškimi vojaki, ki so izgubili svoja življenja. En pomemben vidik Bitke za Okinavo je bil vpliv na civilno prebivalstvo. Japonska vojska je spodbujala lokalno prebivalstvo, naj se bori zanje, in celo prisilila mnoge civiliste, da so raje storili samomor kot se predali zaveznikom. Ta taktika, znana kot "doktrina samomora", je privedla do tragičnih smrti tisoče nedolžnih civilistov. Bitka je prav tako povzročila razselitev in trpljenje prebivalcev Okinave, pri čemer mnogi izgubili svoje domove.

Slika 26: Ameriško prodiranje po Okinavi

Kljub uporabi so se zavezniki končno uspeli prebiti in zavarovati otok Okinava. Ta zmaga je utrla pot za naslednje invazije na celinsko Japonsko, ki pa so bile nazadnje preprečene zaradi japonske predaje po atomskih bombardiranjih Hirošime in Nagasakija. Bitka za Okinavo je imela trajen vpliv ne le na izid druge svetovne vojne, temveč tudi na prihodnost Japonske. V zaključku je Bitka za Okinavo predstavljala ključni prelomni trenutek v drugi svetovni vojni. Služila je kot zadnja večja bitka v pacifiškem gledališču in označila pomemben korak k predaji Japonske.

III. Empirični del

1. Opredelitev problema

V 9. razredu slovenskih osnovnih šol je v učnem načrtu poglavje o sodobnosti. Veliko zanimanje o delu zgodovine, ki vsebuje dve najbolj krvavi vojni, še posebno del z 2. svetovno vojno, se kaže tudi v nižjih razredih, predvsem v osmih, pa tudi v devetih, kjer imajo snov o drugi svetovni vojni v učnem načrtu. Ni pa podlage, da to zanimanje temelji na znanju in poznavanju podrobnosti ter želji po novem in nadgrajenem znanju o vojni, zato bomo z anketo preverili, ali to zanimanje ima podlago ali ne. Mi se bomo osredotočili na drugo svetovno vojno

Z anketnimi vprašanji bomo preverili nivo znanja o bitkah druge svetovne vojne v osmih in devetih razredih ter pri učiteljih Osnovne šole Polje in pri ostalih odraslih osebah.

2. Hipoteze

Najprej si bomo pogledali celotno anketo, nato pa bomo analizirali anketo glede na spol ter glede na starost, nato pa glede na dobljene rezultate ankete potrdili ali ovrgli naslednje hipoteze:

1. Odrasli bodo na največ vprašanj odgovorili pravilno.
2. Ker se v 8. razredu še niso učili o 2. svetovni vojni, vsaj polovico vprašanj o njej ne poznajo.
3. 90 ali več % anketirancev je pravilno odgovorilo na vprašanje, po komu je bil poimenovan Leningrad.
4. Moški bodo odgovorili pravilno na več vprašanj kot ženske.

3. Cilji

Cilji raziskovalne naloge so:

- Preveriti, kako visoko je znanje o bitkah 2. svetovne vojne med 8. razredi in 9. razredi ter odraslimi,
- kakšno je zanimanje za obdobje 2. svetovne vojne med učenci osmih in devetih razredov ter odraslimi,
- ali med učenci osnovne šole zanimanje za 2. svetovno vojno temelji na predhodnem znanju oz. želji po novem znanju.

Pri doseganju ciljev si bomo pomagali z anketo, ki nam bo pomagala potrditi ali ovreči hipoteze in s tem tudi dosego ciljev.

4. Metode dela

V teoretičnem izhodišču smo opisali pomembne bitke 2. svetovne vojne, iz katerih pa smo podrobnosti in splošne značilnosti prenesli v anketni vprašalnik, katerega so reševali učenci osmih in devetih razredov osnovne šole Polje ter učitelji osnovne šole Polje. Najprej bomo anketo analizirali glede na spol, ker pa anketo rešujejo tri generacije, bomo potem naredili še analizo glede na starost. Pri raziskovanju bomo tako uporabili kvantitativno metodo preučevanja.

5. Analiza ankete

Za potrditev oziroma zavrnitev hipotez smo sestavili anketni vprašalnik s skupno 40 vprašanji, od tega 35 povezanih z zgodovino in 5 splošnih, kot so spol, starost in mnenje. Vprašanja delno zajemajo snov 2. svetovne vojne, ki se jo bodo učenci devetih razredov učili, delno pa so tudi podrobnosti, ki pa so tudi precej znane. Vprašanja so naslednja:

1. Spol

- a) Moški
- b) Ženska

2. Starost

- a) 8. razred
- b) 9. razred
- c) Odrasli

3. Katera vrsta zgodovine vas najbolj zanima? (možnih več odgovorov)

- a) Socialno-družbena
- b) Kulturna
- c) Politična
- d) Vojaška

4. Koliko vas zanima obdobje druge svetovne vojne? (1 = mi sploh ni všeč, 5 = mi je zelo všeč)

a) 1

b) 2

c) 3

d) 4

e) 5

5. Kakšen način bojevanja je bil značilen za 2. svetovno vojno?

a) Pozicijska vojna

b) Blitzkrieg

c) Trdnjavsko obleganje

d) Prvič slišim za te taktike

e) Drugo:

6. Kaj pomeni taktika blitzkrieg (kakšen način bojevanja)? (besedilni odgovor)

7. Prvi letalski napad na Japonsko matično otočje, ki je bil hkrati prvi letalski napad iz letalonosilke v vojni zgodovini ZDA se je imenoval...

a) Doolitlov napad

b) Operacija Neptun

c) Miguelov napad

- d) Operacija Barbarossa
- e) Prvič slišim za ta napad

8. Kako so Američani poimenovali prvo atomsko bombo, ki je bila odvržena nad Hirošimo?

- a) Mini bomber
- b) Fat man
- c) Little boy
- d) Fat boy
- e) Prvič slišim

9. Kateri radioaktivni element je bil glavna sestavila Fat mana, ki je bil odvržen nad Nagasakijem?

- a) Uran 235 (izotop)
- b) Fosfor
- c) Plutonij 293 (izotop)
- d) Francij
- e) Prvič slišim za te elemente

10. Kolikšen del mesta Berlin je bil hudo poškodovan zaradi zavezniških bombardiranj med celotno vojno?

- a) celotno mesto
- b) Tri petine

- c) Polovica
- d) Tretjina
- e) četrtna

11. Kateri stroji so bili del Hitlerjevega paketa 'maščevalnih orožij', ki naj bi spreobrnile potek vojne? (možnih več odgovorov)

- a) Leteče bombe V1
- b) Prvi vodeni balistični izstrelek dolgega dosega na svetu, raketa V2
- c) Topovi dolgega dosega V3
- d) Novi tanki Tiger II, Ferdinand in Panther
- e) Prvo letalo na reaktivni pogon, Me 262
- f) Protitankovsko ročno orožje Panzerfaust

12. Kako so se imenovalle radarske vabe med bombardiranjem Hamburga?

- a) Window
- b) Widow
- c) Widdy
- d) Prvič slišim za radarske vabe

13. Kdo je izvedel bombne napade na Dresden? (možnih več odgovorov)

- a) RNLAf (Nizozemske kraljeve letalske sile)
- b) RAF (Kraljevo vojno letalstvo – Britanija)

- c) USAAF (Zračne sile ameriške vojske)
- d) Luftwaffe (Vojno letalstvo nacistične Nemčije)
- e) Prvič slišim za te kratice

14. Nemško vozilo StuG III, ki je Nemcem pomagal prodreti v Stalingrad, je bil...

- a) Tank
- b) Jurišno vozilo
- c) Letalo
- d) Prvič slišim za ta vozila

15. Katero mesto je bilo oblegano skoraj polovico vojne, natančneje 872 dni, in se ni vdalo?

- a) Leningrad
- b) Stalingrad
- c) Moskva
- d) København
- e) Varšava
- f) Praga
- g) Prvič slišim za to mesto

16. Po komu se je imenoval Leningrad? Po...

- a) Vladimirju L. Leninu

- b) Vladimirju I. Leninu
- c) Volodimirju L. Leninu
- d) Volodimirju I. Leninu
- e) Prvič slišim ta imena

17. Zakaj so v zimski vojni zmagali Finci?

- a) Imeli so več pehote kot Sovjetska zveza
- b) Imeli so več tankov ter težkega topništva kot SZ
- c) Bili so bolje opremljeni in pripravljeni na zimske razmere
- d) Prvič slišim za Zimsko vojno.

18. Vasilij Zaitzev, ki se je bojeval v Stalingradu, je bil legendarni ruski...

- a) tankist.
- b) poveljnik.
- c) ostrostrelec.
- d) mitraljezec.
- e) Prvič slišim zanj.

19. Bitka pri... se je prelevila v največji tankovski spopad v zgodovini.

- a) El Alameinu
- b) Lvovu

- c) Kursku
- d) Caenu
- e) Ardenih
- f) Prvič slišim za te kraje.

20. Zaradi česa Hitlerjev adut pri bitki pri Kursku, novi tanki Panther oz. Panzer V., niso bili učinkoviti?

- a) Pretanek oklep
- b) Preozke gosenice (ugrezanje v tla)
- c) Tehnične napake (npr. nehal delovati brez opozorila, razneslo top, okvara motorja...)
- d) Premajhen top
- e) Prvič slišim za ta model tankov.

21. Kakšen je bil vzdevek britanske 8. armade, ki je pod poveljstvom generala Montgomeryja zmagala v bitki za El Alamein v Severni Afriki?

- a) Saharske sipine
- b) Britanski mameluki
- c) Puščavske podgane
- d) Škorpijonova armada
- e) Prvič slišim za to enoto.

22. Katera bitka je vojno v Severni Afriki obrnila zaveznicam v prid in je zaustavila nemško prodiranje v Egipt?

- a) Bitka pri El Alameinu
- b) Bitka za Gazalo
- c) Bitka pri Sidi Barramiju
- d) Prvič slišim za Nemce v Severni Afriki.

23. Zaveznice so se v operaciji Torch izkrcali tudi v libijskem Tripolisu.

- a) Drži.
- b) Ne drži.
- c) Prvič slišim za to operacijo.

24. Kdaj se je zgodil napad na Pearl Harbor?

- a) 3. 11. 1939
- b) 5. 11. 1443
- c) 7. 12. 1940
- d) 7. 12. 1941
- e) 9. 12. 1442
- f) Drugo:

25. Po napadu na Pearl Harbor se je zgodilo: (možnih več odgovorov)

- a) Japonska napove vojno ZDA
- b) ZDA napove vojno Japonski
- c) ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji
- d) Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA
- e) Velika Britanija napove vojno ZDA
- f) Nemčija sklene zavezništvo z ZDA

26. Katera pomorska bitka v Tihem oceanu je Američanom dala premoč in v kateri so bile uničene vse štiri japonske letalonosilke?

- a) Bitka za Midway
- b) Napad na Pearl Harbour
- c) Bitka za Guadalcanal
- d) Bitka pri Marshallovem otočju
- e) Prvič slišim za bitke v Tihem oceanu.

27. Kdo je zmagal v bitki za Guadalcanal?

- a) Japonci
- b) Američani
- c) Sovjeti
- d) Prvič slišim to ime.

28. Bitka za Iwo Jimo je bila edina bitka, katera je bila...

- a) Pomembna s strateškega vidika
- b) Pomembna z moralnega vidika
- c) Nepomembna z moralnega vidika
- d) Nepomembna z strateškega vidika
- e) Prvič slišim za to bitko.

29. Koliko vojaških kampanj je bilo na ozemlju Filipinov med 2. svetovno vojno?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) Prvič slišim za vojaške kampanje.

30. Kaj je sopomenka nemške Ardenske ofenzive leta 1944?

- a) Bitka v vboklini
- b) Bitka v vdolbini
- c) Bitka v izboklini
- d) Bitka v izdolbini
- e) Prvič slišim za Ardensko ofenzivo

31. Do kdaj je bila Ardenska ofenziva zatrta (začela se je sredi decembra 1944)?

- a) Do konca decembra 1944
- b) Do konca januarja 1945
- c) Do konca februarja 1945
- d) Prvič slišim, da bi katero nemško ofenzivo zatrli.

32. Kakšno je bilo tajno ime za evakuacijo iz Dunkerqua?

- a) Operacija Diene
- b) Operacija Dynamo
- c) Operacija Diane
- d) Operacija Dynamic
- e) Prvič slišim za to evakuacijo.

33. Katera je bila največja zavezniška amfibijska operacija (izkrvanje) v 2. svetovni vojni?

- a) Izkrvanje v Severni Afriki
- b) Izkrvanje na Okinavo
- c) Izkrvanje v Normandiji
- d) Izkrvanje na Mariane
- e) Prvič slišim za amfibijske operacije.

34. Kaj je bil glavni dogodek v Nemčiji poleti leta 1944, ki je Nemce zamotil dovolj, da so zaveznice lahko zavzele Caen?

- a) Upor ljudstva zaradi vojne
- b) Atentat na Hitlerja
- c) Britansko bombardiranje Hitlerjeve hiše
- d) Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II
- e) Prvič slišim za mesto Caen.

35. Kateri nekako smešni dogodek je bil povezan z zavrnitvijo nemških oklepniških okrepitev v Normandiji dan po dnevu D?

- a) Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a.
- b) Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni.
- c) Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler spi in se ga ne sme motiti.
- d) Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto.
- e) Prvič slišim za zavrnitev okrepitev.

36. Kakšno je vaše mnenje o uporabi jedrskega orožja? Zakaj je jedrsko orožje nevarno? Ali lahko uporaba jedrskega orožja sproži nov spopad svetovnih razsežnosti? (besedilni odgovor)

37. Kdaj je vojna lahko smiselna? Zakaj tako meniš? (besedilni odgovor)

38. Ali bi radi izvedeli odgovore na prejšnja vprašanja, bi radi nadgradili svoje znanje o drugi svetovni vojni?

a) Da

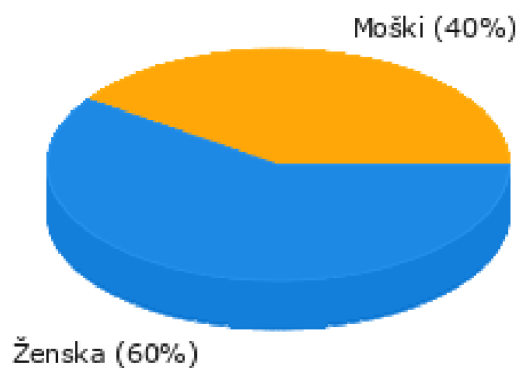
b) Ne

39. Na koliko vprašanj od devetindvajsetih o vojni se vam zdi, da ste odgovorili pravilno?
(številka, max 29)

40. Kako vam je bil všeč kviz? (besedilni odgovor)

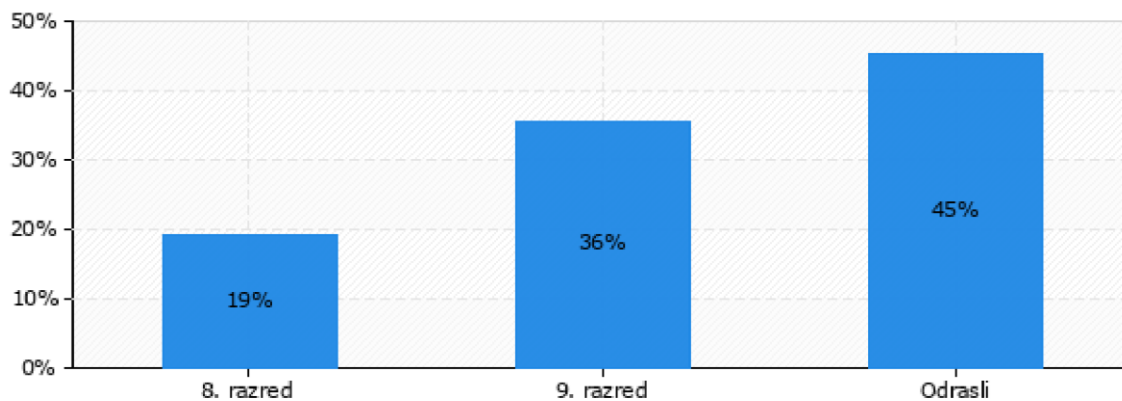
- Analiza

1. Vprašanje: *Spol*

Na vprašanje o spolu je skupno odgovorilo 104 anketirancev, od tega 42 moških in 62 žensk.

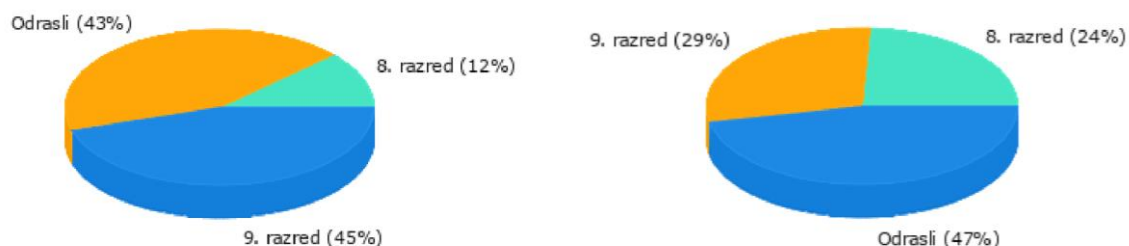
2. Vprašanje: *Starost*

Na vprašanje o starosti je skupno odgovorilo 104 anketirancev, od tega 20 iz 8. razreda, 37 iz 9. razreda in 47 odraslih.

To so bili splošni podatki o anketi, zdaj bomo anketo analizirali glede na spol.

2. vprašanje: *Starost*

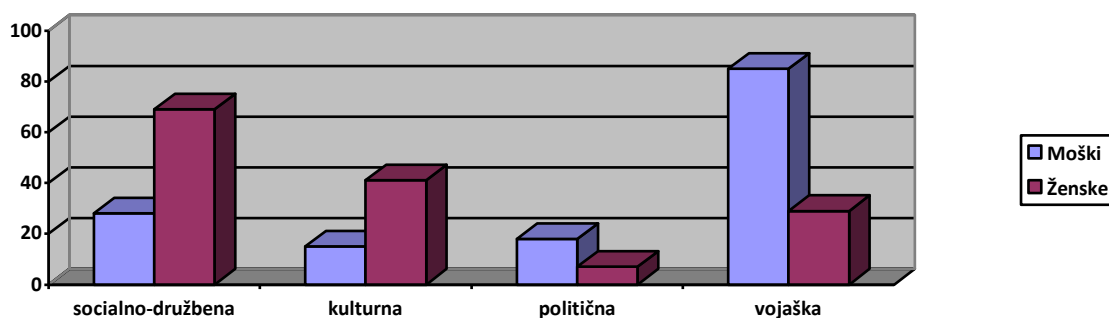
Moški

Ženske

Vidimo, da je od moških anketirancev 43% odraslih, 45% devetošolcev in 12% osmošolcev, pri ženskih anketirancih pa 47% odraslih, 29% devetošolk in 24% osmošolk.

Iz tega lahko sklepamo, da je bilo največ anketirancev odraslih.

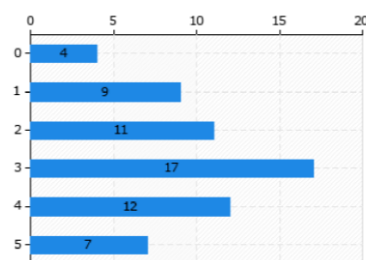
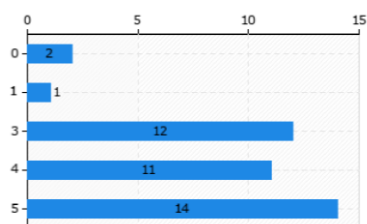
3. vprašanje: *Katera vrsta zgodovine vas najbolj zanima? (Možnih je več odgovorov)*

Socialno-družbena zgodovina zanima 28% moških, samo 15% moških pa zanima kulturna zgodovina. Politična zgodovina zanima 18% vprašanih moških. Analiza je pokazala, da veliko večino, 85% moških, zanima vojaška zgodovina.

Nasprotno, pa socialno družbena zgodovina zanima 69% žensk, kulturna zgodovina pa 41% vprašanih žensk. Samo 7% žensk zanima politična zgodovina, 29% vprašanih žensk pa zanima vojaška zgodovina.

4. vprašanje: *Koliko vas zanima obdobje druge svetovne vojne? (1 = mi sploh ni všeč, 5 = mi je zelo všeč)*

Moški

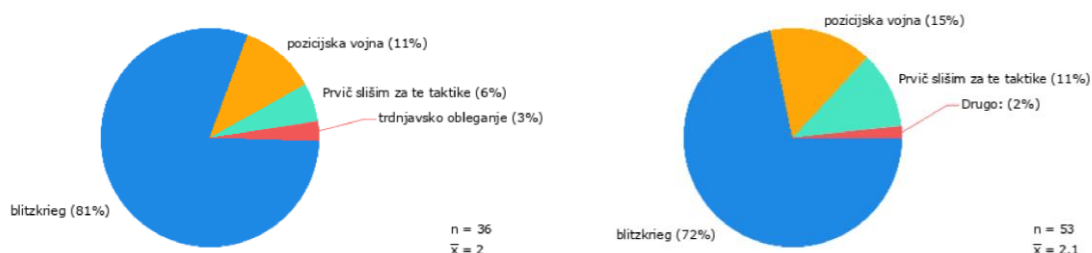
Ženske

Skupno je na to vprašanje odgovorilo 100 respondentov, 40 moških in 60 žensk,

2 moškima je obdobje 2. svetovne vojne všeč manj kot sploh ne, enemu sploh ne, nobeden moški anketiranec ni svojega zanimanja za zgodovino 2. svetovne vojne ocenil z 2, dvanajst moških je svoje zanimanje za zgodovino 2. svetovne vojne ocenilo s 3, 11 moških je svoje zanimanje ocenilo s 4, 14 moških respondentov pa je svoje zanimanje za 2. svetovno vojno ocenilo z najvišjo oceno.

Štirim ženskam je obdobje 2. svetovne vojne všeč manj kot sploh ne, devetim anketirankam sploh ne, 11 anketirank je svoje zanimanje za zgodovino 2. svetovne vojne ocenilo z 2, 17 žensk je svoje zanimanje za zgodovino 2. svetovne vojne ocenilo s 3, 12 žensk je svoje zanimanje ocenilo s 4, 7 ženskih respondentov pa je svoje zanimanje za 2. svetovno vojno ocenilo z najvišjo oceno.

5. vprašanje: *Kakšen način bojevanja je bil značilen za 2. svetovno vojno?*

Moški

Ženske

Pravilen odgovor: **blitzkrieg**

Na to vprašanje je odgovorilo 42 moških in 62 žensk, skupno 104 osebe.

81% moških je pravilno odgovorilo na vprašanje, 11% jih je mislilo, da je bil način bojevanja v 2. svetovni vojni pozicijska vojna, 3% anketiranih moških je mislila, da gre v 2. svetovni vojni za taktiko trdnjavskega obleganja, 6% pa jih je prvič slišalo za te taktike.

72% žensk je na to vprašanje odgovorilo pravilno, 15% jih je mislilo, da je bil način bojevanja v 2. svetovni vojni pozicijska vojna, 0% anketiranih žensk je mislila, da gre v 2. svetovni vojni za taktiko trdnjavskega obleganja, 11% pa jih je prvič slišalo za te taktike. Ena anketiranka je napisala, da se tega ni učila.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

6. vprašanje: *Kaj pomeni taktika blitzkrieg (kakšen način bojevanja)?*

Pravilen odgovor (definicija taktike bliskovite vojne): ***Za takšen način bojevanja je bilo značilna taktika presenečenja, napad so začeli z uporabo letal, ki so bombardirala nasprotnikove položaje. Za letali so se v boj podali tanki, ki so prebili obrambno linijo, nato je na vrsto prišla pehota. Takšna taktika je zaradi svoje hitrosti in silovitosti popolnoma strla nasprotnike.***

(Arnes,

Svarog-zgodovina

4,

https://www2.arnes.si/~dkramz/zgodovina_4_svarog/8261.html, 11. 2. 2024)

Kot pravilne odgovore smo upoštevali vse odgovore, ki vsebujejo besede *hiter napad, napad presenečenja, hiter prodor, usklajeno delovanje zračnih sil, tankov in pehote, nenapovedan napad, nenaden napad*, vrstni red napadanja (*najprej letalski napad, nato motorizirane enote in na koncu pehota*) *lpd.*

Če so napisali samo *hitro, hitra taktika* ali slovenski prevod besede blitzkrieg, smo šteli kot napačen odgovor.

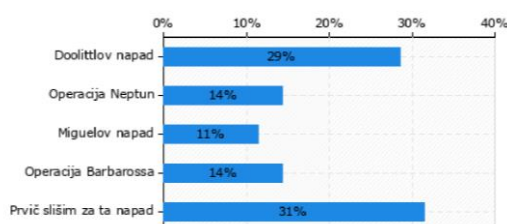
Skupno je na vprašanje odgovorilo 88 anketirancev, 35 moških in 53 žensk

Moški so imeli 20 pravih odgovorov, to je 57%, 9 napačnih, to je 26% ter 6 jih ni vedelo, to je 17%.

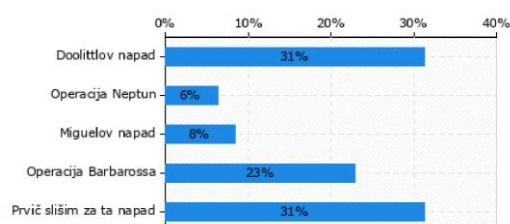
Ženske so imele 22 pravih odgovorov, to je 41%, 10 napačnih, to je 19% ter 21 jih ni vedelo odgovora, to je 40%.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

7. vprašanje: *Prvi letalski napad na Japonsko matično otočje, ki je bil hkrati prvi letalski napad iz letalonosilke v vojni zgodovini ZDA se je imenoval...*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: Doolitlov napad

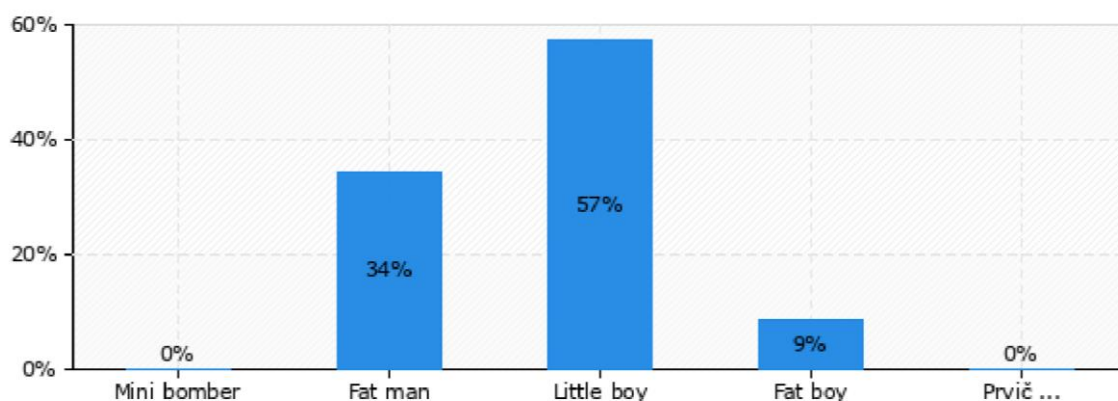
Na to vprašanje je odgovorilo 35 moških in 53 žensk, skupno 88 anketirancev.

Moški so na to vprašanje odgovorili 29% pravilno, Doolitlov napad, 14% jih je odgovorilo Operacija Neptun, 11% Miguelov napad, 14% Operacija Barbarossa ter 31% moških anketirancev je prvič slišalo za ta napad.

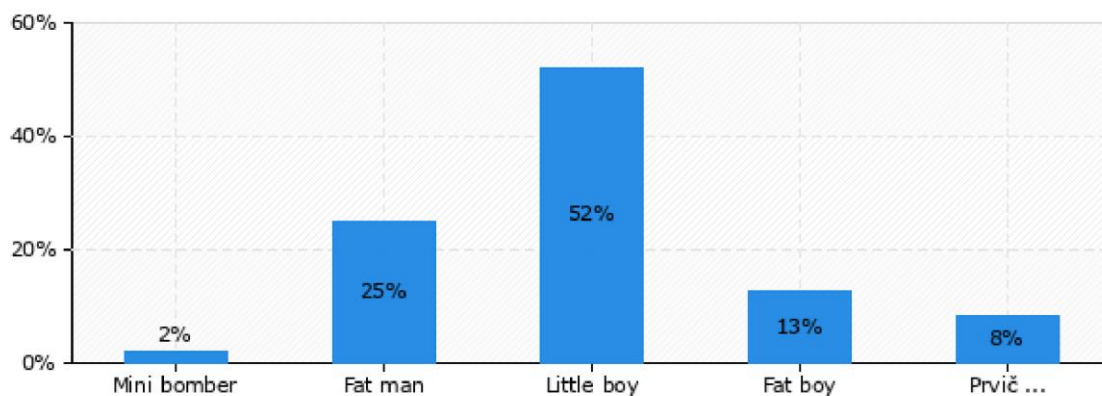
Ženske so na to vprašanje odgovorile 31% pravilno, 6% jih je odgovorilo Operacija Neptun, 8% Miguelov napad, 23% Operacija Barbarossa ter 31% anketirank je prvič slišalo za ta napad.

Ženske so na to vprašanje odgovorile bolje.

8. vprašanje: *Kako so Američani poimenovali prvo atomsko bombo, ki je bila odvržena nad Hirošimo?*

Moški

Ženske

Pravilen odgovor: Little boy

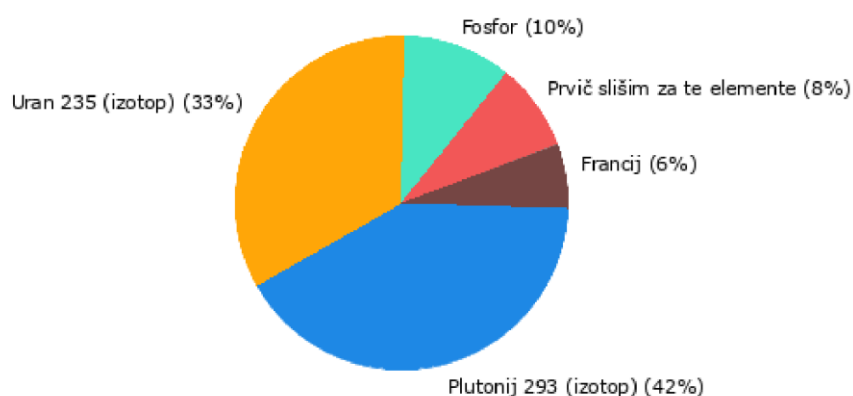
Na to vprašanje je skupno odgovorilo 83 anketirancev, 35 moških in 48 žensk.

Moški niso nikoli odgovorili, da bi prvo atomsko bombo poimenovali Mini bomber, 34% moških anketirancev je odgovorilo Fat man, več kot polovica, 57% moških, je odgovorilo pravilno, 9% anketirancev je odgovorilo z odgovorom Fat boy, vsi pa so že slišali za atomsko bombo.

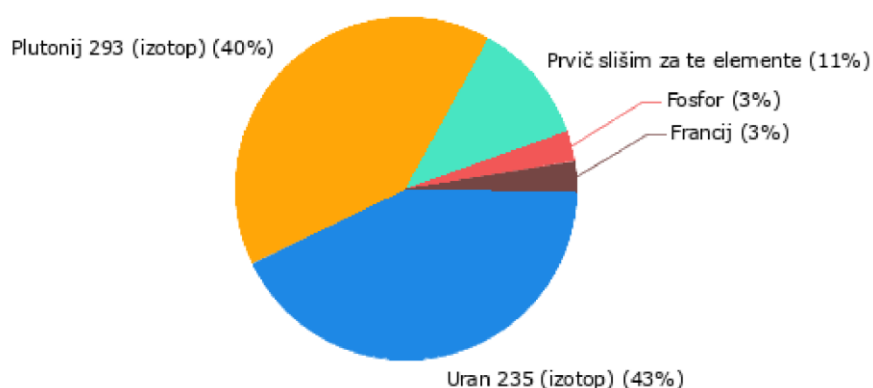
2% žensk je odgovorilo, da je bilo bombi, odvrženi nad Hirošimo, ime Mini bomber, $\frac{1}{4}$ anketirank je odgovorila z odgovorom Fat man, 52% žensk je odgovorilo pravilno, 13% jih je odgovorilo Fat boy, 8% anketirank pa je prvič slišalo za to.

Moški so bolje odgovorili na to vprašanje.

9. vprašanje: *Kateri radioaktivni element je bil glavna sestavila Fat mana, ki je bil odvržen nad Nagasakijem?*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: Plutonij 293 (izotop)

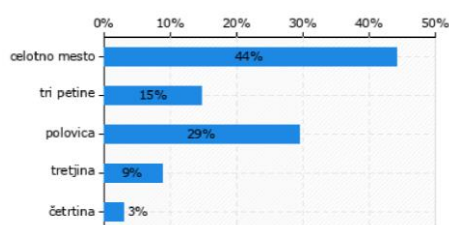
Skupno na vprašanje odgovorilo 79 respondentov, 35 moških in 44 žensk.

Moški na to vprašanje odgovorili 42% pravilno, 33% moških odgovorov je bil uran 235 (izotop), 10% jih je kliknilo fosfor, 6% francij, 8% moških anketirancev prvič sliši za te elemente.

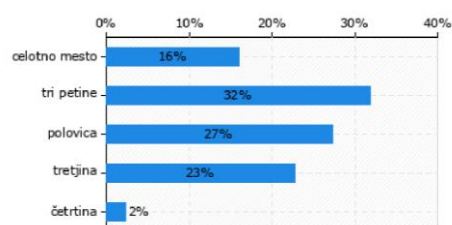
Ženske na to vprašanje odgovorijo 40% pravilno, 43% ženskih odgovorov je bil uran 235 (izotop), 3% jih je kliknilo fosfor in francij ter 11% anketirank prvič sliši za te elemente.

Moški so bolje odgovorili na to vprašanje.

10. vprašanje: *Kolikšen del mesta Berlin je bil hudo poškodovan zaradi zavezniških bombardiranj med celotno vojno?*

Moški

Ženske

Pravilen odgovor: polovica

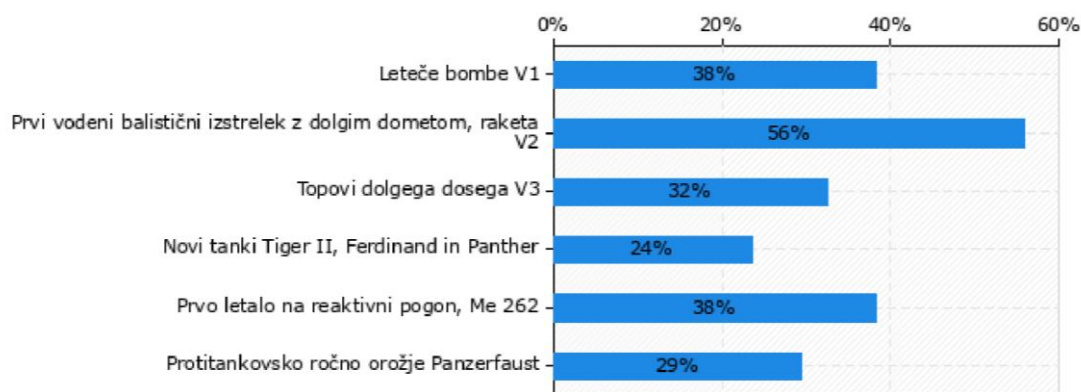
Skupno je odgovorilo 78 respondentov, 34 moških in 44 žensk.

Moški so na to vprašanje odgovorili 29% pravilno, 44% anketirancev je kliknilo na odgovor celotno mesto, 15% anketiranih moških tri petine mesta, 9% moških tretjina mesta in 3% moških anketirancev, da je bila hudo poškodovana četrtina Berlina.

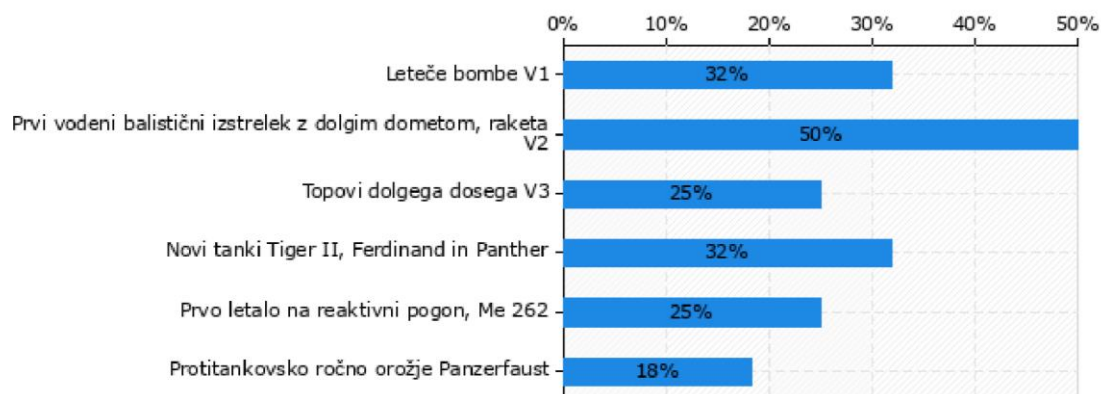
Ženske so na to vprašanje odgovorile 27% pravilno, 16% anketirank je kliknilo na odgovor celotno mesto, 32% anketiranih žensk tri petine mesta, 23% žensk tretjina mesta in 2% anketirank, da je bila hudo poškodovana četrtina Berlina.

Moški so na to vprašanje odgovorili bolje.

11. vprašanje: *Kateri stroji so bili del Hitlerjevega paketa 'maščevalnih orožij', ki naj bi spreobrile potek vojne? (Možnih je več odgovorov)*

Moški

Ženske

Pravilni odgovori: V1, V2, V3, Me 262

Skupno je na vprašanje odgovarjalo 78 respondentov, 34 moških in 44 žensk.

38% moških je kliknilo na V1, 56% na V2, 32% anketirancev je označilo V3, 24% anketirancev je označilo nove tanke Tiger II, Ferdinand in Panther, 38% jih je označilo Me 262, 29% pa Panzerfaust.

32% žensk je kliknilo na V1, 50% na V2, 25% anketirank je označilo V3, 32% anketirank je označilo nove tanke Tiger II, Ferdinand in Panther, 25% jih je označilo Me 262, 18% pa Panzerfaust.

Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

Odstotek pravih odgovorov pri moških:

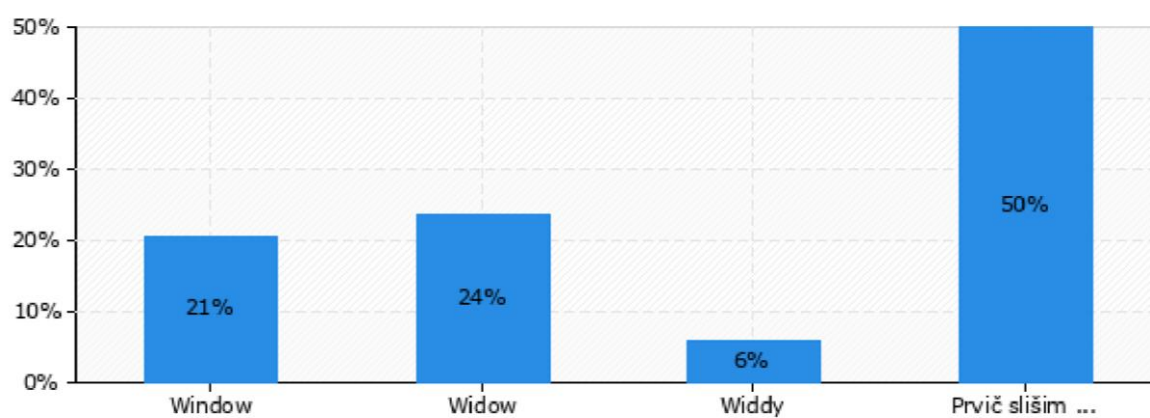
$$\frac{38\% + 56\% + 32\% + 38\%}{4} = 41\%$$

Odstotek pravih odgovorov pri ženskah:

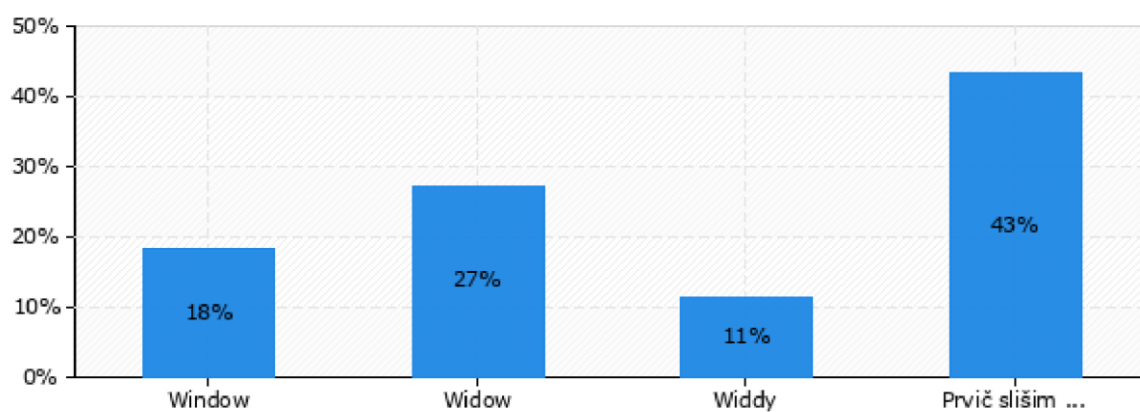
$$\frac{32\% + 50\% + 25\% + 25\%}{4} = 33\%$$

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

12. vprašanje: *Kako so se imenovale radarske vabe med bombardiranjem Hamburga?*

Moški

Ženske

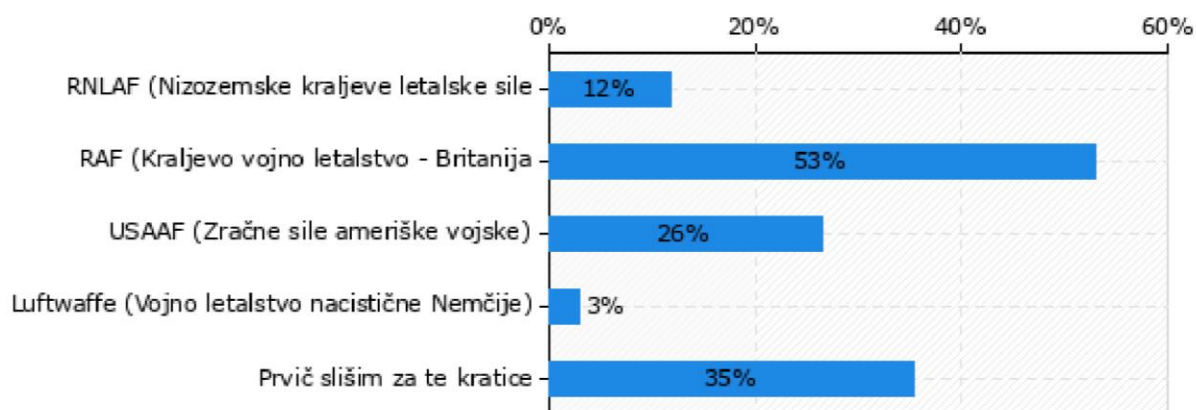
Pravilni odgovor: Window

Na vprašanje pravilno odgovorilo 21% moških, 24% jih je kliknilo Widow, samo 6% Widdy, polovica moških anketirancev pa je prvič slišala za radarske vabe

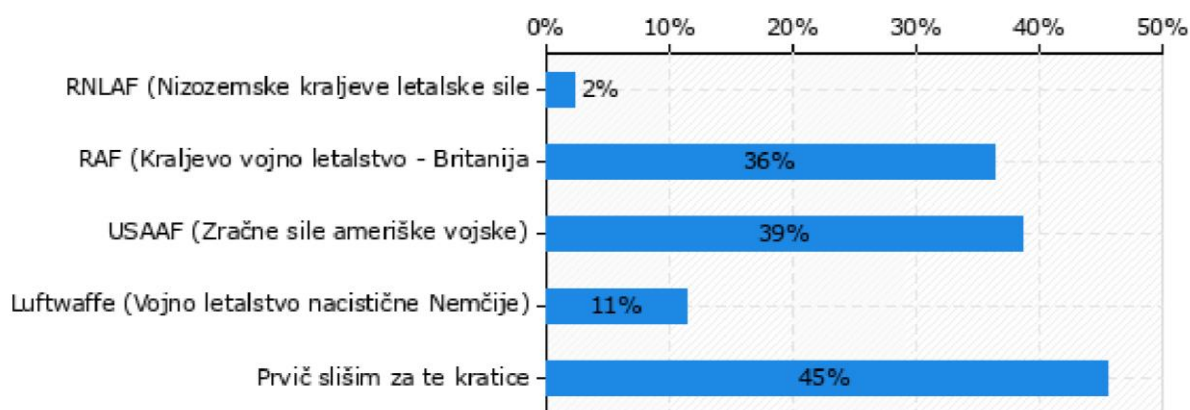
Na vprašanje pravilno odgovorilo 18% žensk, 27% jih je kliknilo Widow, samo 11% Widdy, 43% ženskih anketirank pa je prvič slišala za radarske vabe

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

13. vprašanje: *Kdo je izvedel bombne napade na Dresden? (možnih je več odgovorov)*

Moški

Ženske

Pravilna odgovora: USAAF in RAF

12% moških je odgovorilo RNLAF, več kot polovica, 53% moških, je kliknila RAF, 26% anketirancev USAAF, samo 3% moških respondentov Luftwaffe, 35% pa je prvič slišalo te kratice.

2% žensk je odgovorilo RNLAF, 36% žensk je kliknilo RAF, 39% anketirank USAAF, 11% ženskih respondentov Luftwaffe, 45% pa je prvič slišalo te kratice.

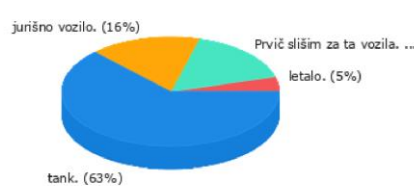
Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

$$\text{Odstotek pravih odgovorov pri moških: } \frac{53\% + 26\%}{2} = 39,5\%$$

$$\text{Odstotek pravih odgovorov pri ženskah: } \frac{36\% + 39\%}{2} = 37,5\%$$

Moški so bolje odgovorili na to vprašanje.

14. vprašanje: *Nemško vozilo StuG III, ki je Nemcem pomagal prodreti v Stalingrad, je bil...*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: jurišno vozilo

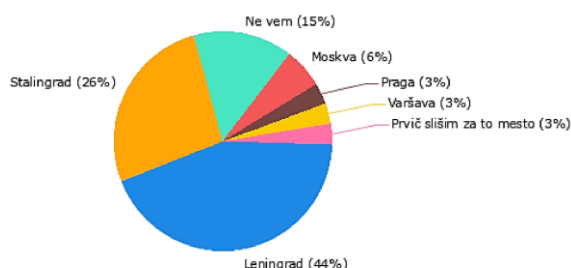
Na to vprašanje je skupno odgovorilo 77 respondentov, 34 moških in 43 žensk.

Moški so na vprašanje 59% odgovarjali tank, 32% moških je odgovorilo pravilno, nihče od moških anketirancev ni kliknil na letalo, 9% pa je prvič slišala za ta vozila.

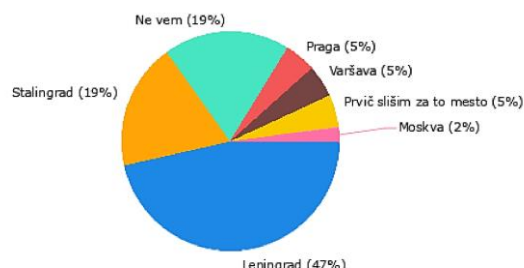
Ženske so na vprašanje 63% odgovarjale tank, 16% žensk je odgovorilo pravilno, 5% anketirank je kliknilo na letalo, 16% pa je prvič slišala za ta vozila.

Moški so na to vprašanje odgovorili bolje.

15. vprašanje: *Katero mesto je bilo oblegano skoraj polovico vojne, natančneje 872 dni, in se ni vdalo?*

Moški

Ženske

Pravilen odgovor: Leningrad

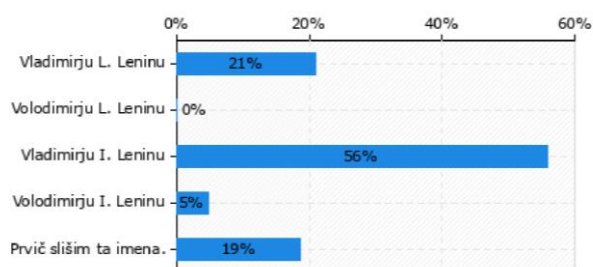
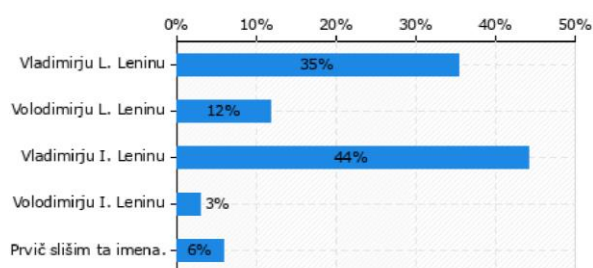
Skupno je na to vprašanje odgovorilo 77 anketirancev, 34 moških in 43 žensk.

Moški 44% odgovorili pravilno, 26% moških respondentov je odgovorilo Stalingrad, 6% jih je kliknilo na Moskvo, po 3% pa na Prago in Varšavo ter prav tako 3% jih je prvič slišalo za to mesto.

Ženske 47% odgovorile pravilno, 19% ženskih respondentk je odgovorilo Stalingrad, 2% jih je kliknilo na Moskvo, po 5% pa na Prago in Varšavo ter prav tako 5% jih je prvič slišalo za to mesto.

Ženske so na to vprašanje odgovorile bolje.

16. vprašanje: *Po komu je bil poimenovan Leningrad?*

Moški

Ženske

Pravilen odgovor: Vladimir I. Lenin

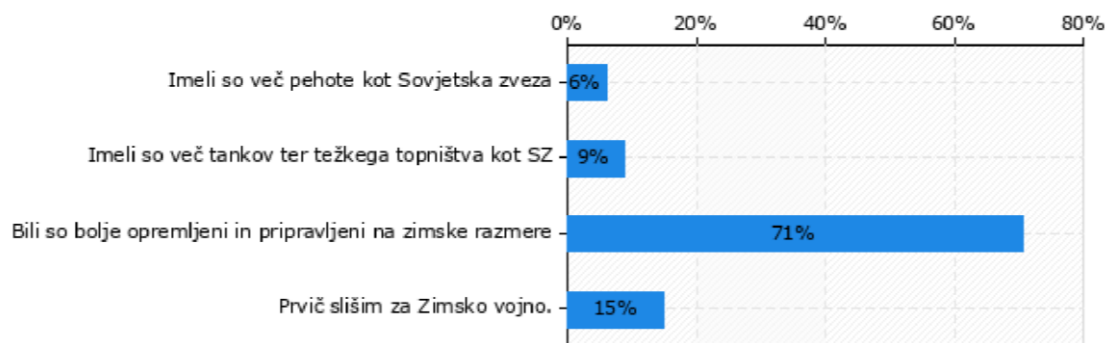
Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 34 moških in 43 žensk.

35% moških je na vprašanje odgovorilo Vladimir L. Lenin, 12% jih je kliknilo Volodimir L. Lenin, 44% jih je odgovorilo pravilno, 3% moških anketirancev je kliknilo odgovor Volodimir I. Lenin, 6% pa jih je prvič slišalo ta imena.

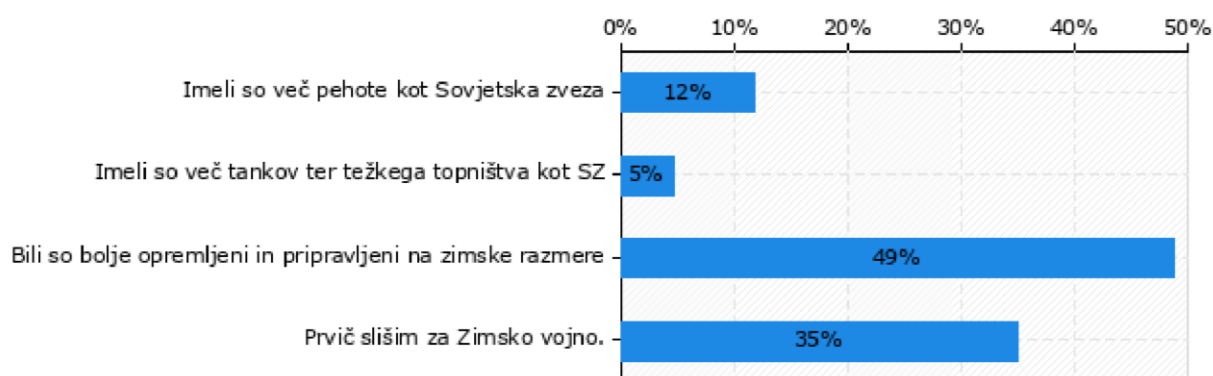
21% žensk je na vprašanje odgovorilo Vladimir L. Lenin, nobena ženska ni kliknila Volodimir L. Lenin, 56% jih je odgovorilo pravilno, 5% ženskih anketirank je kliknilo odgovor Volodimir I. Lenin, 19% pa jih je prvič slišalo ta imena.

Na to vprašanje so bolje odgovorile ženske.

17. vprašanje: *Zakaj so v Zimski vojni zmagali Finci?*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: Bili so bolje opremljeni in pripravljeni na zimske razmere

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 34 moških in 43 žensk.

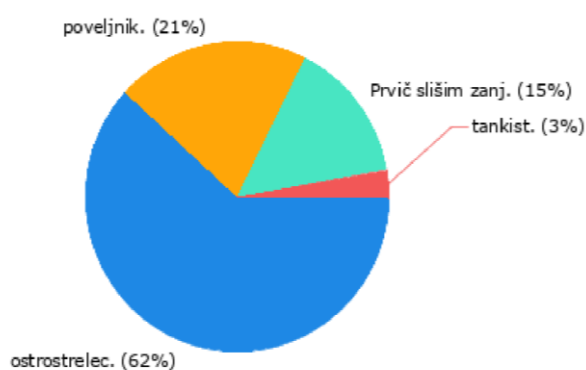
6% moških je odgovorilo, da so imeli Finci več pehote kot Sovjeti, 9% jih je odgovorilo, da so imeli Finci več tankov kot Sovjetska zveza, 71% moških respondentov je odgovorilo pravilno, 15% pa jih je prvič slišalo za Zimsko vojno.

12% žensk je odgovorilo, da so imeli Finci več pehote kot Sovjeti, 5% jih je odgovorilo, da so imeli Finci več tankov kot Sovjetska zveza, 49% ženskih respondentov je odgovorilo pravilno, 35% pa jih je prvič slišalo za Zimsko vojno.

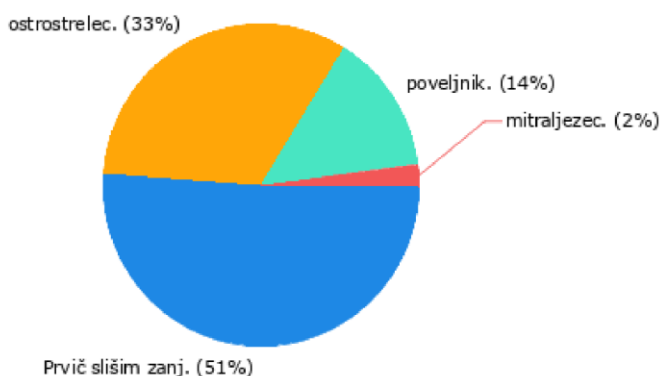
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

Sicer pa se mnogi zgodovinarji ne morejo zediniti, ali so v Zimski vojni zmagali Sovjeti ali Finci. Midva sva se odločila za Fince, saj so večinoma izpolnili svoj cilj – ohranili so neodvisnost in samostojnost. Sicer pa je bil pakt sporazumen, saj Sovjetski voditelji niso hoteli več zapravljati dragocenih virov, Finski pa je zmanjkovalo opreme in vojakov. Sicer pa so Finci morali odstopiti nekatera vojaška oporišča, kot je bilo omenjeno v pogodbi, katere Finska zavrnitev je sprožila to vojno. Sovjetska zveza je tudi menila, da sama ni ravno zmagala, Finska pa je bila deljenega mnenja. So se pa predvsem borili za svojo samostojnost, tako da jih midva dojemava kot zmagovalce.

18. vprašanje: *Vasilij Zaitzev, ki se je bojeval v Stalingradu, je bil legendarni ruski...*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: ostrostrelec

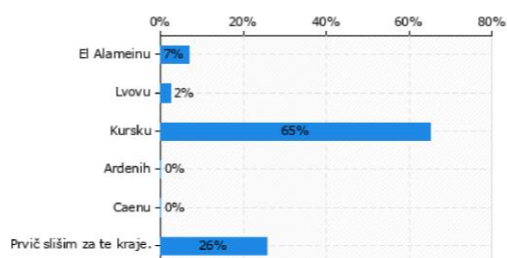
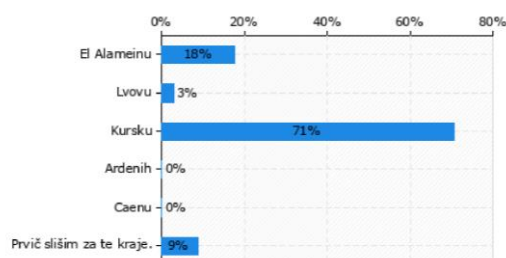
Skupno na to vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 34 moških in 43 žensk.

Moški na to vprašanje v 62% odgovorili pravilno, 21% jih je kliknilo poveljnik, 0 mitraljezec in 3% tankist ter 15% anketirancev je prvič slišalo zanj.

Ženske na to vprašanje v 33% odgovorile pravilno, 14% jih je kliknilo poveljnik, 2% mitraljezec in 0 tankist ter 51% anketirank je prvič slišalo zanj.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

19. vprašanje: *Bitka pri... se je prelevila v največji tankovski spopad v zgodovini.*

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: Kursk

Skupno na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 34 moških in 43 žensk.

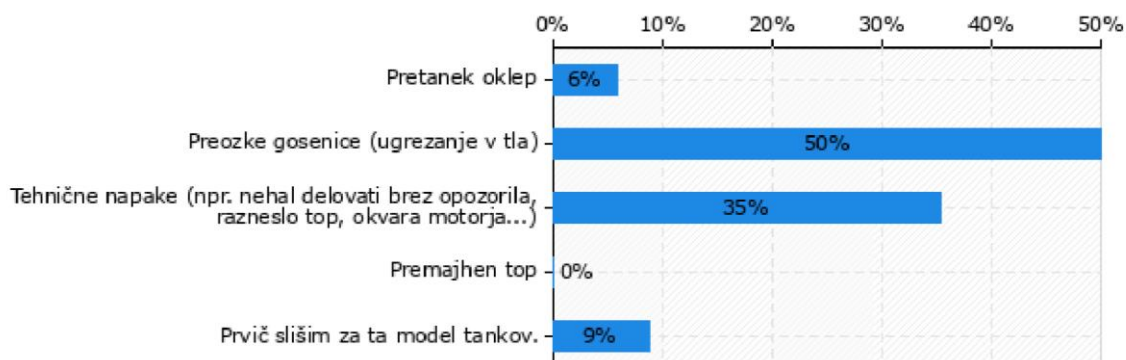
18% moških je kliknilo odgovor El Alamein, 3% mesto Lvov, 71% moških anketirancev je odgovorilo pravilno, 9% pa jih prvič sliši za te kraje.

7% žensk je kliknilo odgovor El Alamein, 2% mesto Lvov, 65% moških anketirancev je odgovorilo pravilno, 26% pa jih prvič sliši za te kraje.

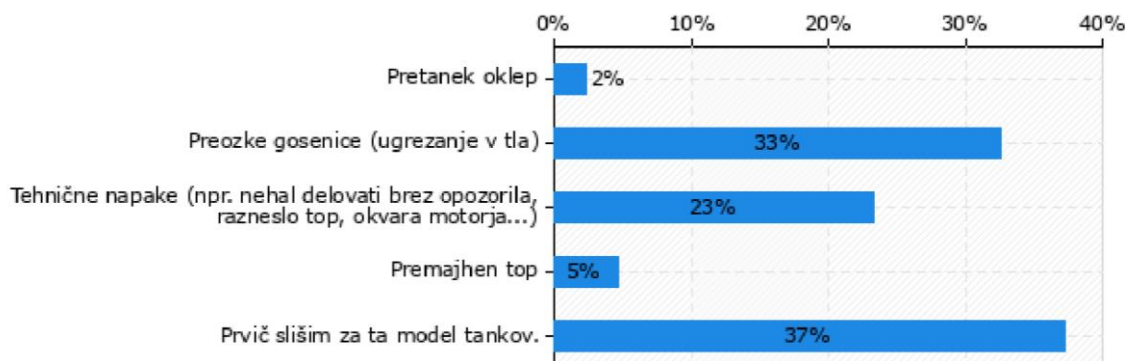
Pri obeh spolih ni nihče izbral odgovorov Ardeni in Caen.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

20. vprašanje: Zaradi česa Hitlerjev adut pri bitki pri Kursku, novi tanki Panther oz. Panzer V., niso bili učinkoviti?

Moški

Ženske

Pravilni odgovor: Tehnične napake

Moški so na to vprašanje v 6% odgovorili pretanek oklep, polovica jih je kliknila preozke gosenice ter posledično ugrezanje v tla, 35% jih je odgovorilo pravilno, nihče ni izbral možnosti premajhnega topa, 9% pa jih prvič sliši za tanke modela Panther oz. Panzer V.

Ženske so na to vprašanje v 2% odgovorile pretanek oklep, tretjina jih je kliknila preozke gosenice ter posledično ugrezanje v tla, 23% jih je odgovorilo pravilno, 5% anketirank je izbralo možnost premajhnega topa, 37% pa jih prvič sliši za tanke modela Panther oz. Panzer V.

Moški so na to vprašanje odgovorili bolje.

21. vprašanje: *Kakšen je bil vzdevek britanske 8. armade, ki je pod poveljstvom generala Montgomeryja zmagala v bitki za El Alamein v Severni Afriki?*

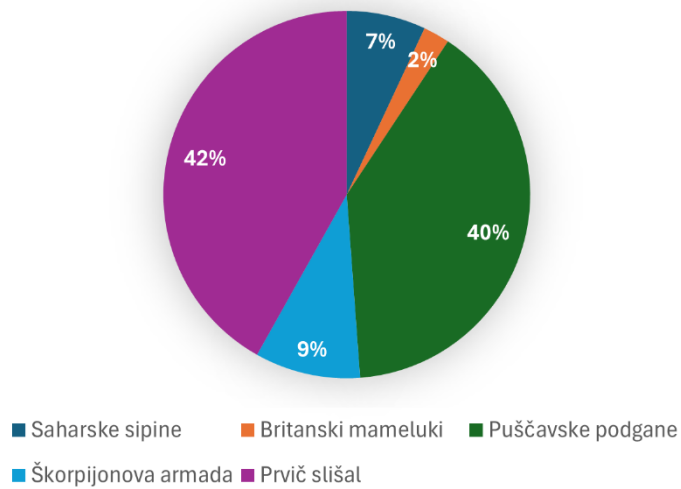
Pravilni odgovor: Puščavske podgane

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 33 moških in 43 žensk.

Moški so na vprašanje odgovorili: 15 pravilno, 4 so odgovorili Saharske sipine, 4 Britanski mameluki, 2 Škorpionova armada in 8 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 21, ženske

Ženske so na vprašanje odgovorile: 17 pravilno, 3 so odgovorile Saharske sipine, 1 odgovorila Britanski mameluki, 4 Škorpionova armada in 18 prvič slišalo.

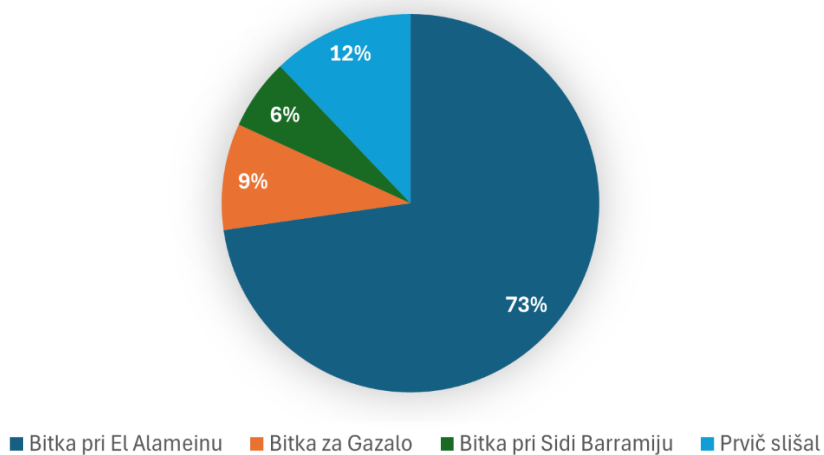
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

22. vprašanje: *Katera bitka je vojno v Severni Afriki obrnila zaveznicam v prid in je zaustavila nemško prodiranje v Egipt?*

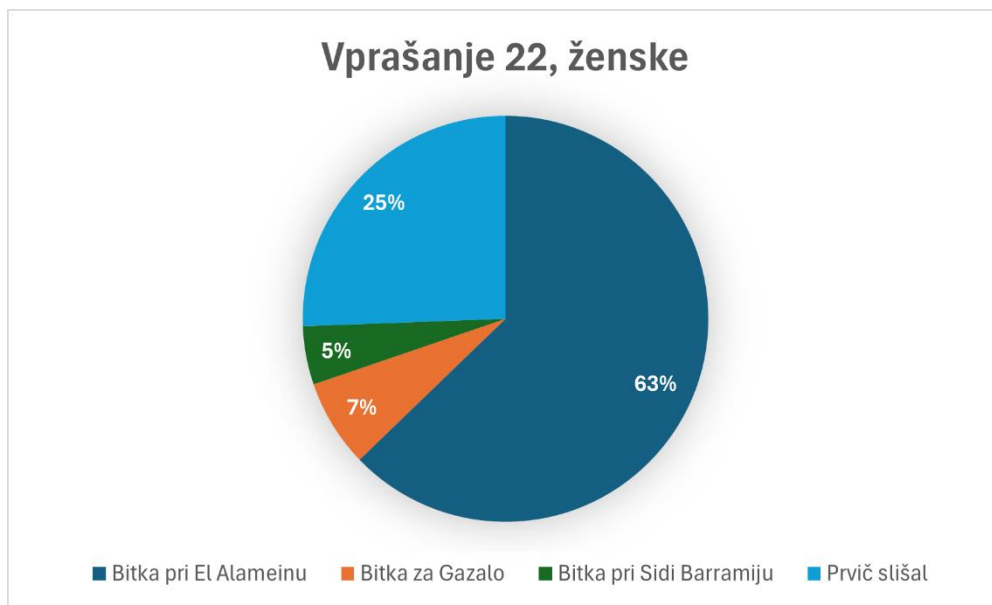
Pravilni odgovor: Bitka pri El Alameinu

Skupaj je odgovorilo 76 respondentov, 33 moških in 43 žensk.

Vprašanje 22, moški

Moški so na vprašanje odgovorili: 24 pravilno, 3 so odgovorili Bitka za Gazalo, 2 Bitka pri Sidi Barramiju in 4 so prvič slišali.

Ženske so na vprašanje odgovarjale: 27 pravilno, 3 odgovorile Bitka za Gazalo, 2 Bitka pri Sidi Barramiju in 11 jih je prvič slišalo.

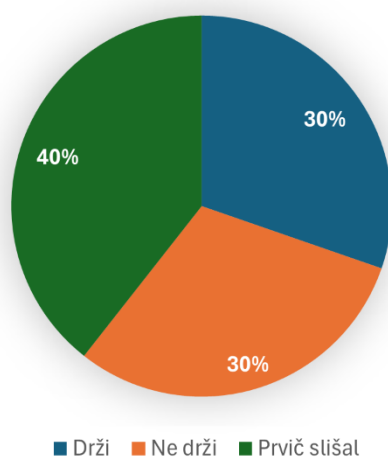
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

23. vprašanje: *Zaveznice so se v operaciji Torch izkrcali tudi v libijskem Tripolisu.*

Pravilni odgovor: Ne drži

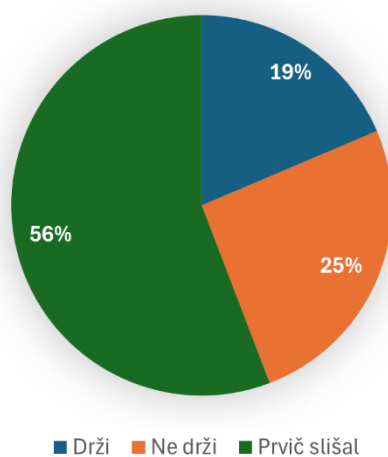
Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 33 moških in 43 žensk.

Vprašanje 23, moški

Moški so na vprašanje odgovorili: 10 pravilno, 10 jih je odgovorilo Drži in 13 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 23, ženske

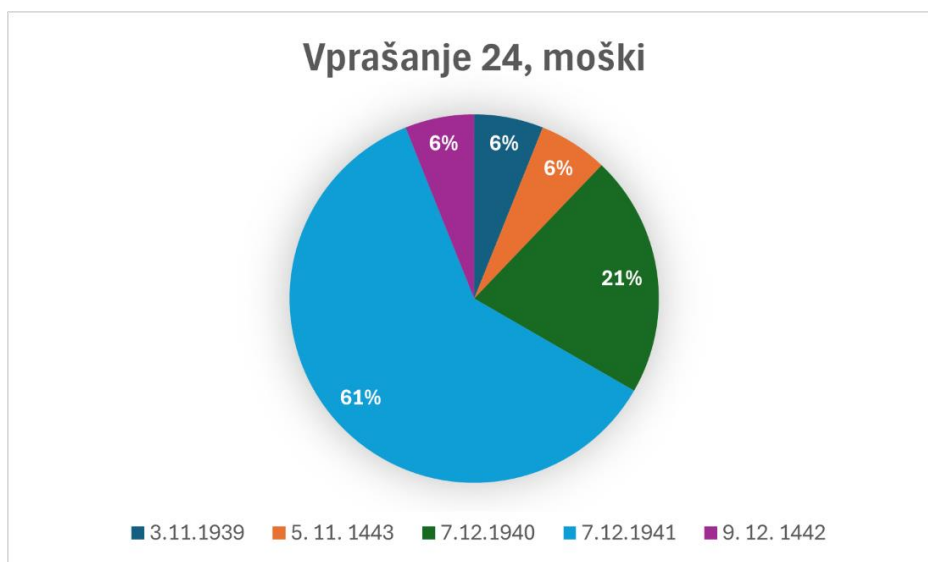
Ženske so na vprašanje odgovorile: 11 pravilno, 8 jih je odgovorilo Drži in 24 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

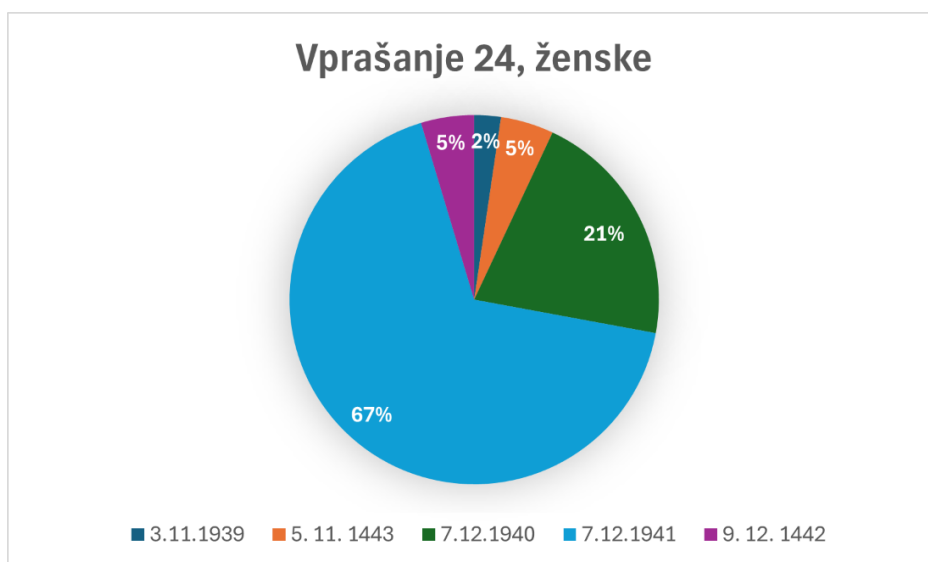
24. vprašanje: *Kdaj se je zgodil napad na Pearl Harbor?*

Pravilni odgovor: 7. 12. 1941

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 33 moških in 43 žensk.

Moški so na vprašanje odgovorili: 20 jih je odgovorilo pravilno, 2 sta odgovorila 3. 11. 1939, 2 odgovorila 5. 11. 1443, 7 odgovorilo 7. 12. 1940, 2 odgovorila 9. 12. 1442.

Ženske so na vprašanje odgovorile: 29 pravilno, 1 je odgovorila 3. 11. 1939, 2 so odgovorile 5. 11. 1443, 9 odgovorilo 7. 12. 1940 in 2 odgovorile 9. 12. 1442.

Na to vprašanje so bolje odgovorile ženske.

25. vprašanje: *Po napadu na Pearl Harbor se je zgodilo...*

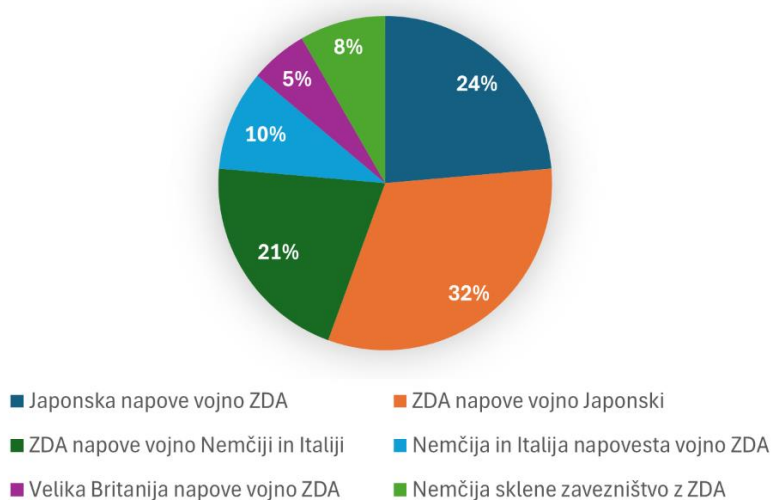
Pravilni odgovori: Japonska napove vojno ZDA, ZDA napove vojno Japonski, ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA.

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 33 moških in 43 žensk.

Moški so na vprašanje odgovorili vsi pravilno; 12 odgovorilo Japonska napove vojno ZDA, 25 odgovorilo ZDA napove vojno Japonski, 6 odgovorilo ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji in 4 so odgovorili Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA.

Vprašanje 25, ženske

Ženske so na vprašanje odgovarjale: 17 jih je odgovorilo Japonska napove vojno ZDA, 23 odgovori ZDA napove vojno Japonski, 15 odgovori ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, 7 odgovori Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA, 4 odgovori Velika Britanija napove vojno ZDA in 6 odgovor Nemčija sklene zavezništvo z ZDA.

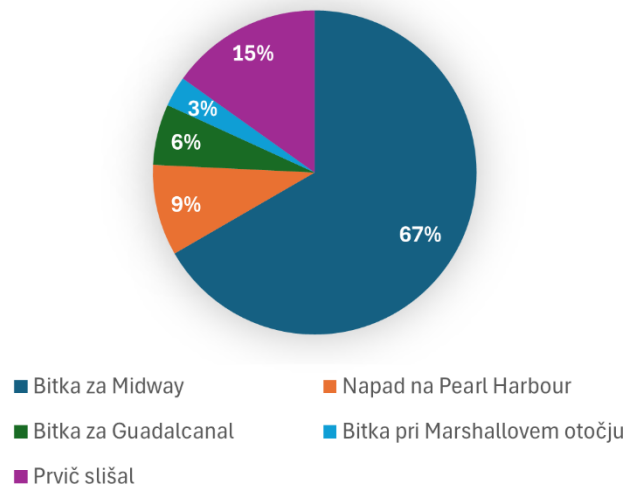
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

26. vprašanje: *Katera pomorska bitka v Tihem oceanu je Američanom dala premoč in v kateri so bile uničene vse štiri japonske letalonosilke?*

Pravilni odgovor: Bitka za Midway

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

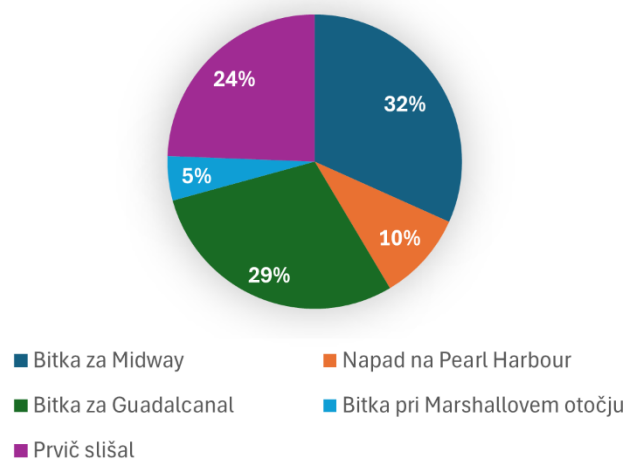
Vprašanje 26, moški

Moški so na vprašanje odgovarjali: 22 jih je odgovorilo pravilno, 3 so odgovorili Napad na Pearl Harbor, 2 Bitka za Guadalcanal, 1 Bitka pri Marshallovem otočju in 5 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

Vprašanje 26, ženske

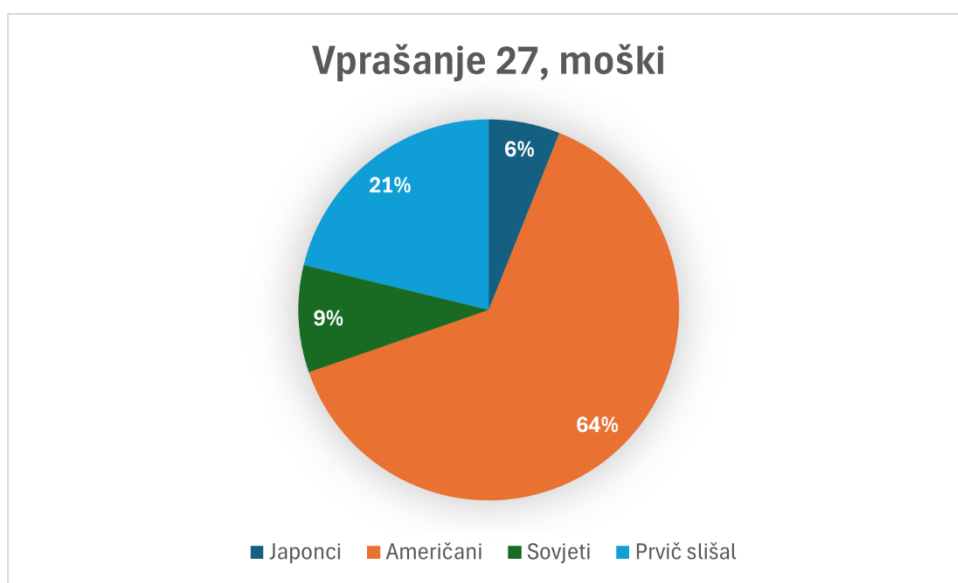
Ženske so na vprašanje odgovarjale: 13 jih je odgovorilo pravilno, 4 so odgovorile Napad na Pearl Harbor, 12 Bitka za Guadalcanal, 2 Bitka pri Marshallovem otočju in 10 prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

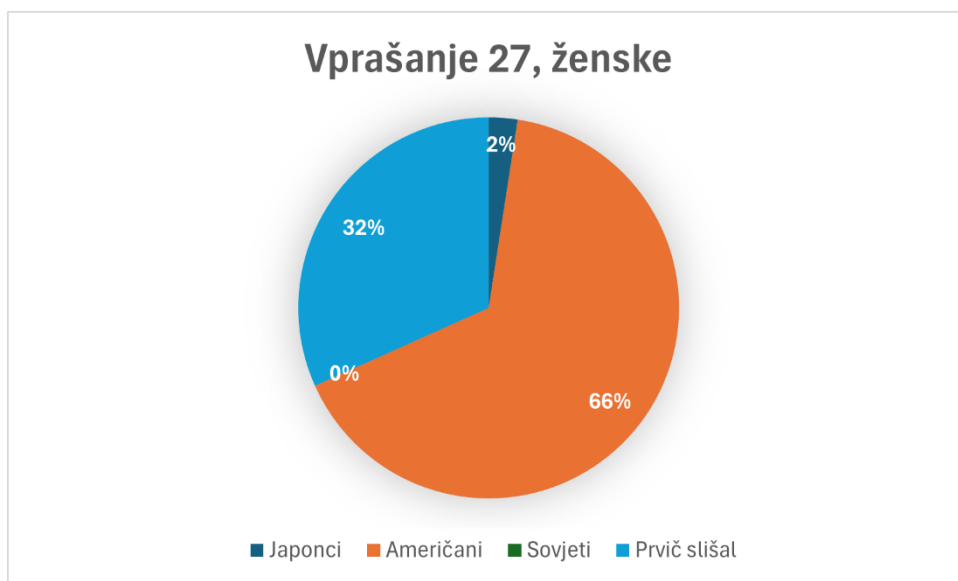
27. vprašanje: *Kdo je zmagal v bitki za Guadalcanal?*

Pravilni odgovor: Američani

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

Moški so odgovarjali: 21 pravilno, 2 odgovorila Japonci, 3 Sovjeti in 7 jih je prvič slišalo.

Ženske so odgovarjale: 27 pravilno, 1 odgovorila Japonci in 13 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorile ženske.

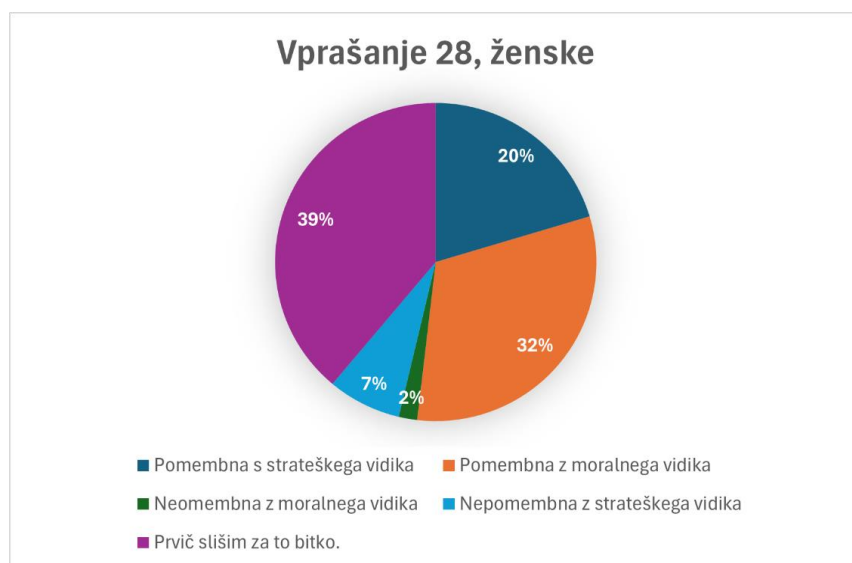
28. vprašanje: *Bitka za Iwo Jimo je bila edina bitka v kateri...*

Pravilna odgovora: Pomembna s strateškega vidika, Pomembna z moralnega vidika

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

Moški so odgovarjali: 20 odgovorilo Pomembna s strateškega vidika, 12 odgovorilo Pomembna z moralnega vidika, 4 odgovorili Nepomembna z moralnega vidika, 1 odgovoril Nepomembna z strateškega vidika in 8 jih je prvič slišalo.

Ženske so odgovarjale: 11 odgovorilo Pomembna s strateškega vidika, 17 odgovorilo Pomembna z moralnega vidika, 1 odgovorila Nepomembna z moralnega vidika, 4 odgovorile Nepomembna z strateškega vidika in 21 prvič slišalo.

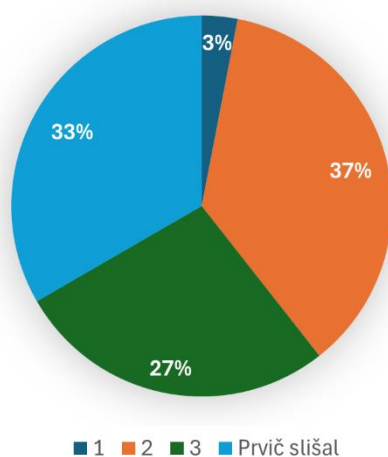
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

29. vprašanje: *Koliko vojaških kampanj je bilo na ozemlju Filipinov med 2. svetovno vojno?*

Pravilni odgovor: 2.

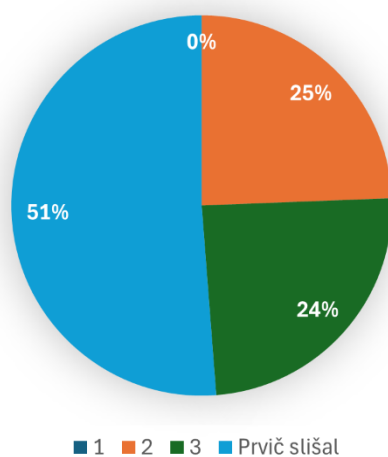
Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

Vprašanje 29, moški

Moški so odgovarjali: 12 pravilno, 1 je odgovoril 1, 9 odgovorilo 3 in 11 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 29, ženske

Ženske so odgovarjale: 10 pravilno, 10 odgovorilo 3 in 21 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

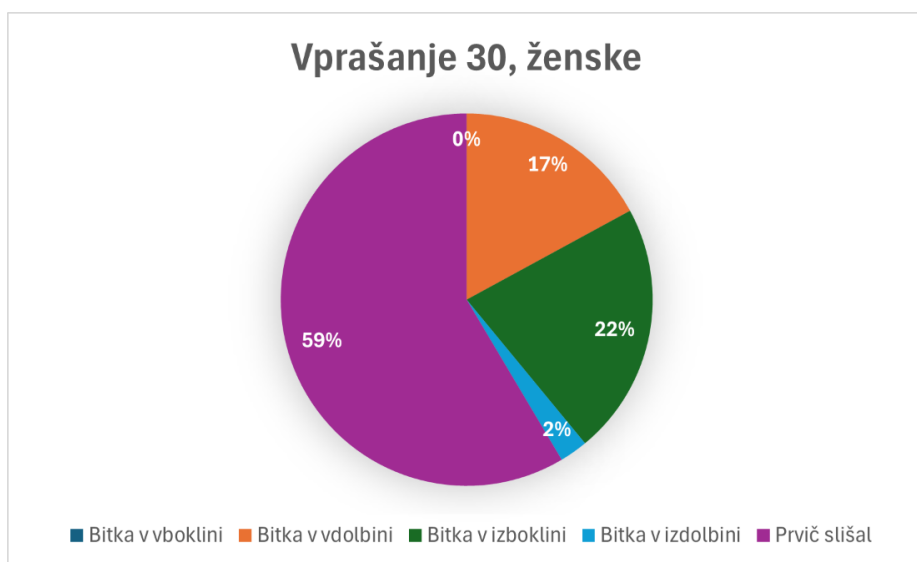
30. vprašanje: *Kaj je sopomenka nemške Ardenske ofenzive leta 1944?*

Pravilni odgovor: Bitka v izboklini

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

Moški so odgovarjali: 10 pravilno, 10 odgovorilo Bitka v vdolbini, 1 odgovoril Bitka v izdolbini in 12 jih je prvič slišalo.

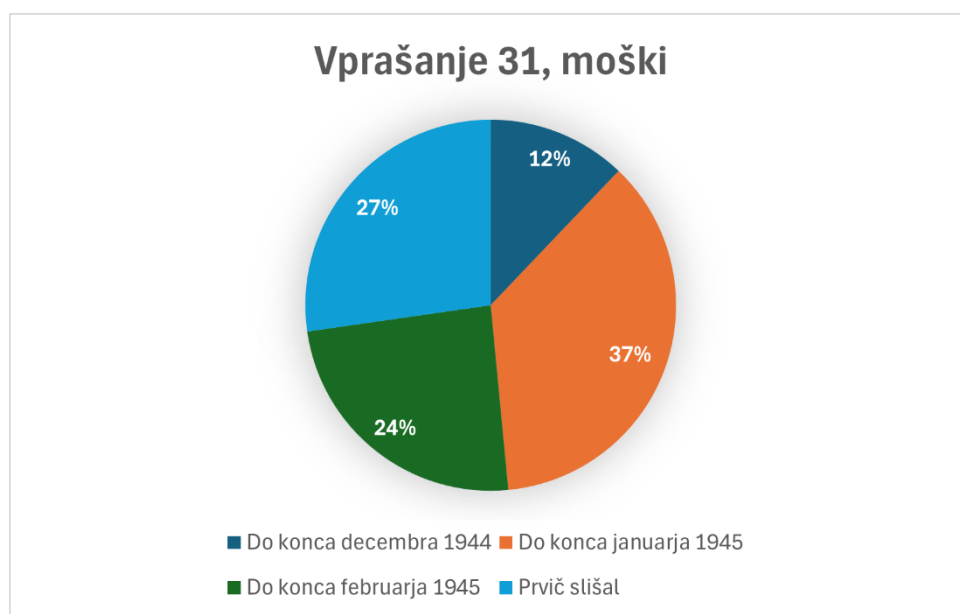
Ženske so odgovarjale: 9 pravilno, 7 odgovorilo Bitka v vdolbini, 1 je odgovorila Bitka v izdolbini in 24 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

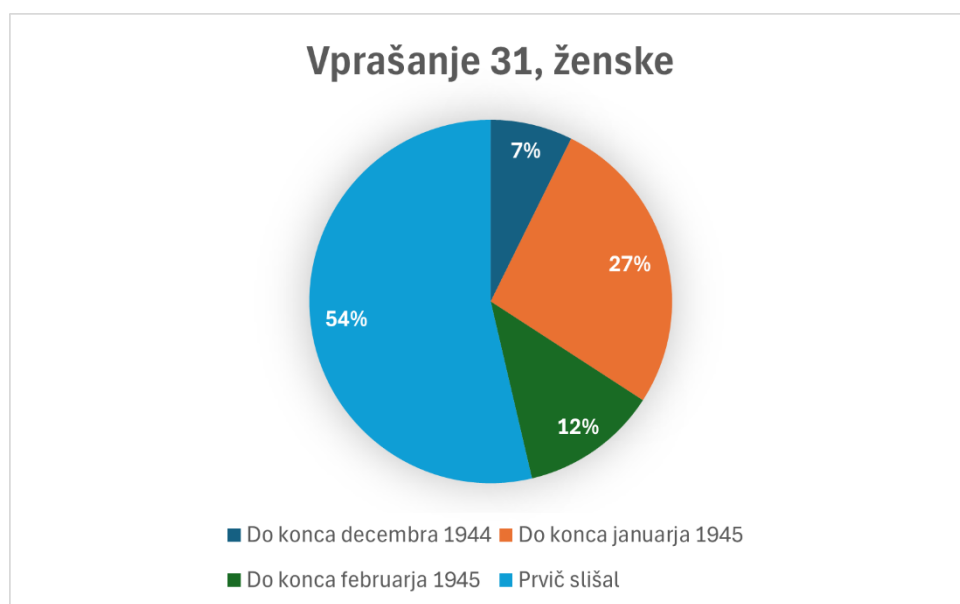
31. vprašanje: *Do kdaj je bila Ardenska ofenziva zatrta (začela se je sredi decembra 1944)?*

Pravilni odgovor: Do konca januarja 1945.

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 33 moških in 41 žensk.

Moški so odgovarjali: 12 pravilno, 4 odgovorili Do konca decembra 1944, 8 odgovorilo Do konca februarja 1945 in 9 jih je prvič slišalo.

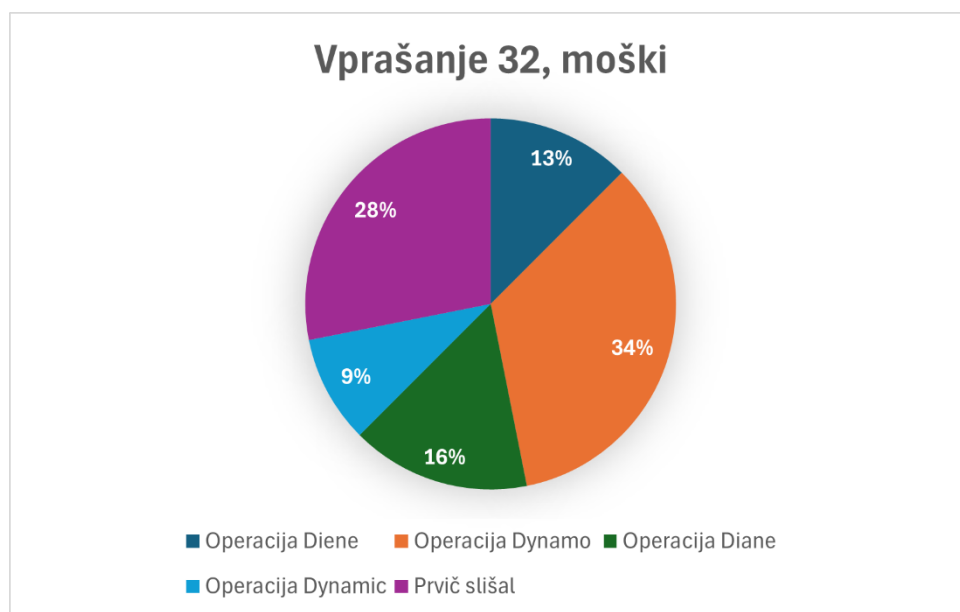
Ženske so odgovarjale: 11 pravilno, 3 odgovorile Do konca decembra 1944, 5 odgovorilo Do konca februarja 1945 in 22 prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

32. vprašanje: *Kakšno je bilo tajno ime za evakuacijo iz Dunkerqua?*

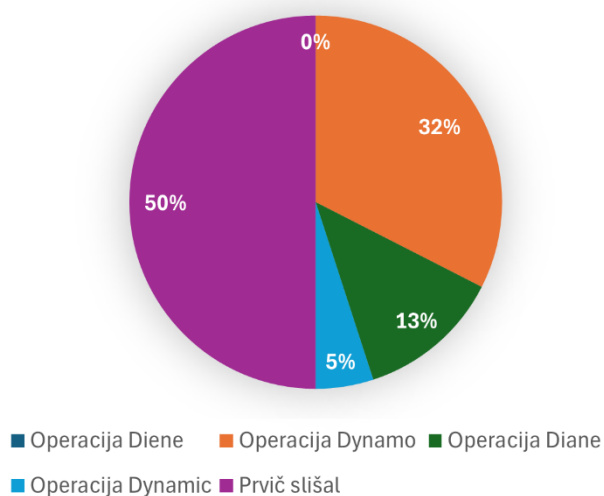
Pravilni odgovor: Operacija Dynamo.

Skupno je odgovorilo 72 respondentov, od tega 32 moških in 40 žensk.

Moški so odgovarjali: 11 pravilno, 4 odgovorili Operacija Diene, 5 odgovorilo Operacija Diane, 3 odgovorili Operacija Dynamic in 9 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 32, ženske

Ženske so odgovarjale: 13 pravilno, 5 odgovorilo Operacija Diane, 2 odgovorili Operacija Dynamic in 20 jih je prvič slišalo.

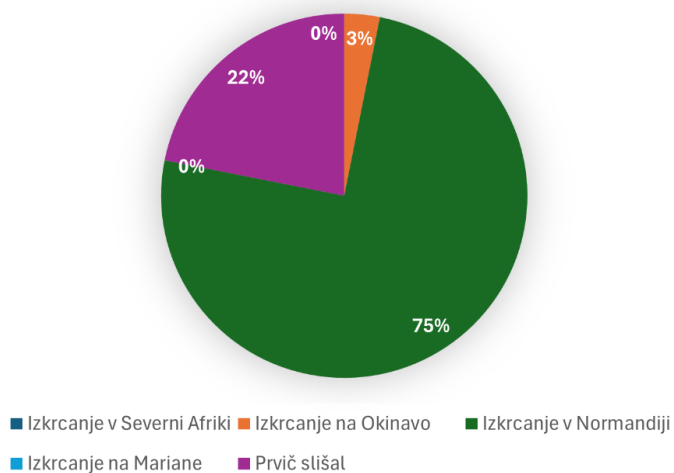
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

33. vprašanje: *Katera je bila največja zavezniška amfibijska operacija (izkrcanje) v 2. svetovni vojni?*

Pravilni odgovor: Izkrcanje v Normandiji.

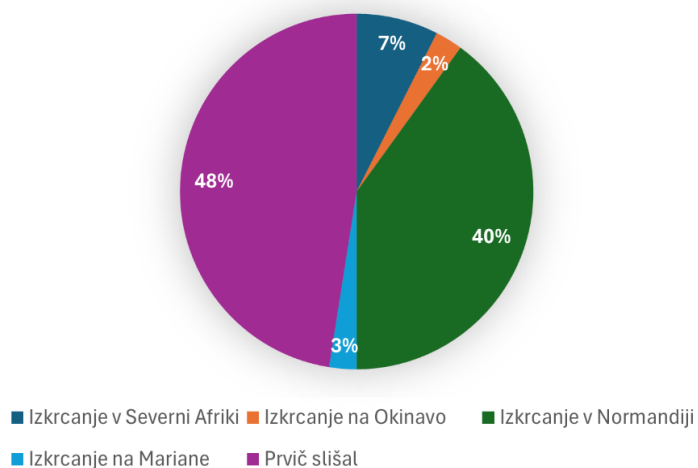
Skupno je odgovorilo 73 respondentov, od tega 32 moških in 40 žensk.

Vprašanje 33, moški

Moški so odgovarjali: 24 pravilno, 1 odgovoril Izkrcanje na Okinavo in 7 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 33, ženske

Ženske so odgovarjale: 16 pravilno, 3 odgovorile Izkrcanje v Severni Afriki, 1 odgovorila Izkrcanje na Okinavo, 1 odgovorila Izkrcanje na Mariane in 19 jih je prvič slišalo.

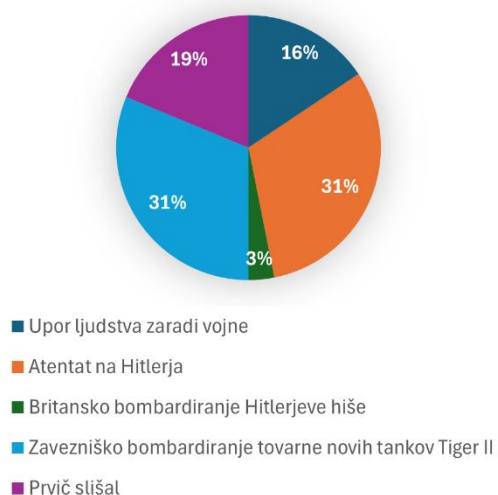
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

34. vprašanje: *Kaj je bil glavni dogodek v Nemčiji poleti leta 1944, ki je Nemce zamotil dovolj, da so zaveznice lahko zavzele Caen?*

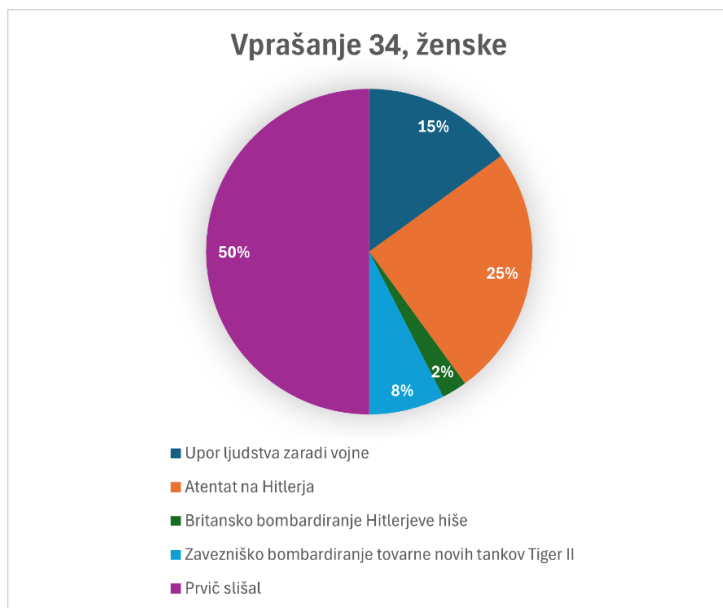
Pravilni odgovor: Atentat na Hitlerja

Skupno je odgovorilo 72 respondentov, od tega 32 moških in 40 žensk.

Vprašanje 34, moški

Moški so odgovarjali: 10 pravilno, 5 odgovorilo Upor ljudstva zaradi vojne, 1 odgovoril Britansko bombardiranje Hitlerjeve hiše, 10 odgovorilo Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II in 6 jih je prvič slišalo.

Ženske so odgovarjale: 10 pravilno, 6 odgovorilo Upor ljudstva zaradi vojne, 1 odgovorilo Britansko bombardiranje Hitlerjeve hiše, 3 Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II in 20 jih je prvič slišalo.

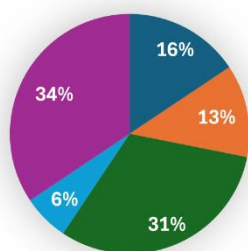
Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

35. vprašanje: *Kateri nekako smešni dogodek je bil povezan z zavrnitvijo nemških oklepnih okrepitev v Normandiji dan po dnevu D?*

Pravilni odgovor: Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler spi in se ga ne sme motiti.

Skupno je odgovorilo 72 respondentov, od tega 32 moških in 40 žensk.

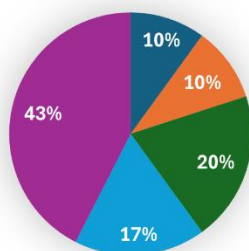
Vprašanje 35, moški

- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler spi in se ga ne sme motiti
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto
- Prvič slišal

Moški so odgovarjali: 10 pravilno, 5 odgovorilo, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a, 4 odgovorili, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni, 2, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto in 11 jih je prvič slišalo.

Vprašanje 35, ženske

- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler spi in se ga ne sme motiti
- Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto
- Prvič slišal

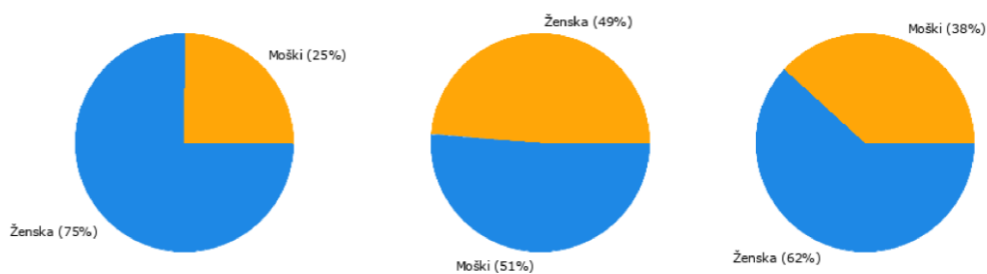
Ženske so odgovarjale: 8 pravilno, 4 odgovorile, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a, 4 odgovorile, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni, 7, da imajo

v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto in 17 jih je prvič slišalo.

Na to vprašanje so bolje odgovorili moški.

Zdaj, ko smo končali analizo glede na spol, bomo naredili še analizo glede na starost.

1. vprašanje: *Spol*

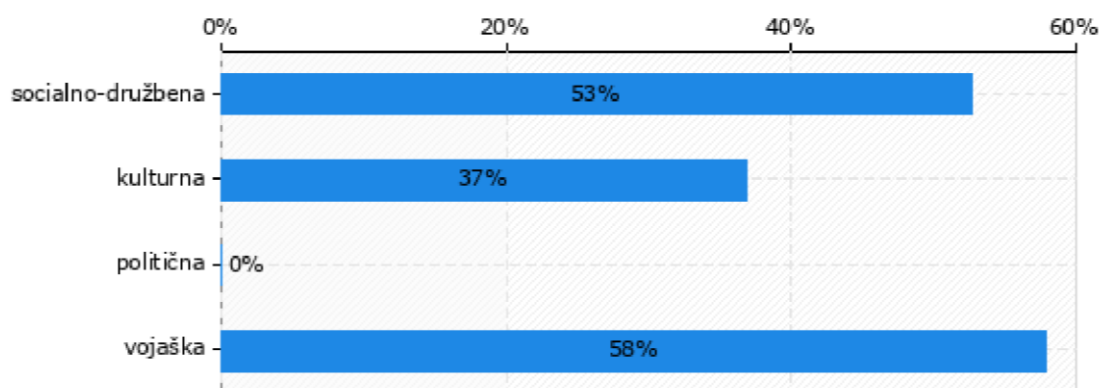
8. razred

9. razred

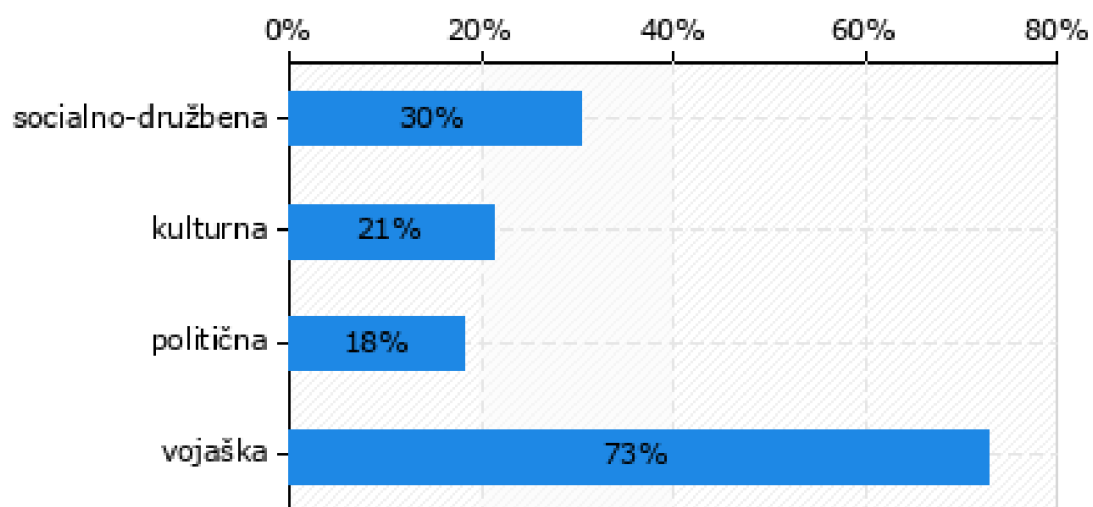
Odrasli

Na to vprašanje so skupno odgovorili 104 respondenti, 20 iz 8. razreda, 37 iz 9. razreda in 47 odraslih.

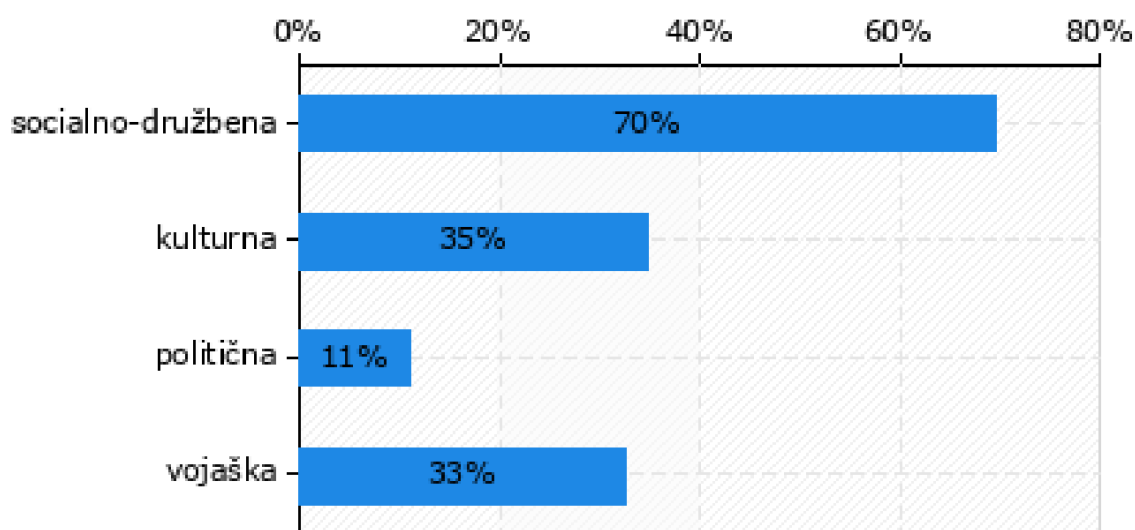
3. vprašanje: *Katera vrsta zgodovine vas najbolj zanima? (možnih je več odgovorov)*

8. razredi

9. razredi

Odrasli

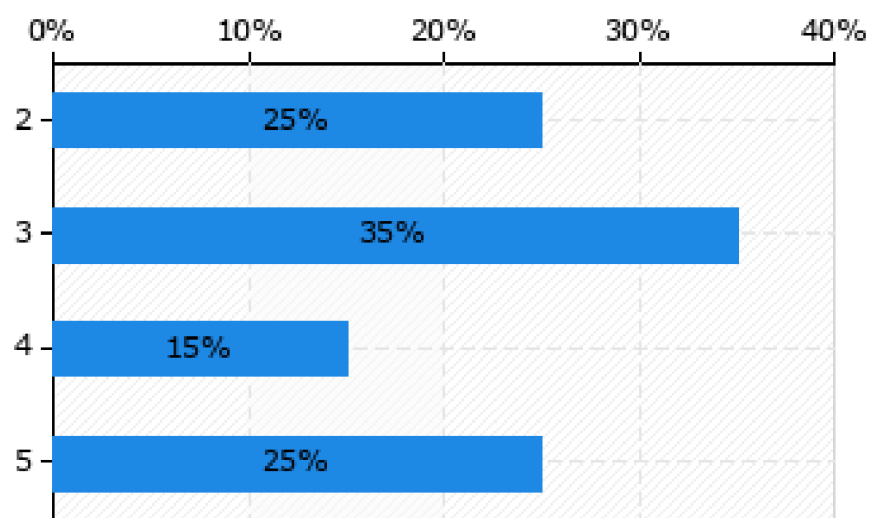
Skupno so na to vprašanje odgovorili 98 respondentov, 19 osmarjev, 33 devetarjev in 46 odraslih.

53% respondentov iz 8. razredov ima rado socialno-družbeno zgodovino, 37% jih zanima kulturna zgodovina, nikogar iz osmih razredov ne zanima politična zgodovina, 57% anketirancev iz osmega razreda pa jih zanima vojaška zgodovina.

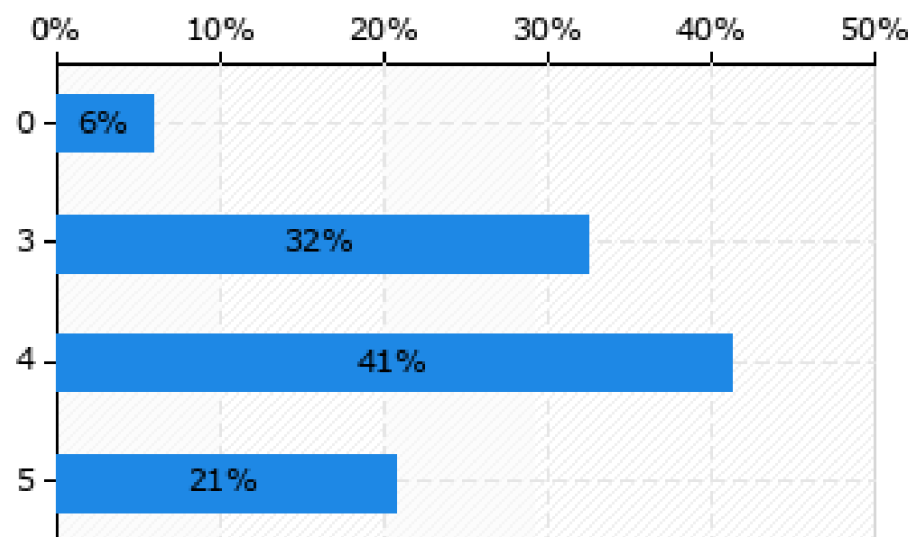
30% respondentov iz 9. razredov ima rado socialno-družbeno zgodovino, 21% jih zanima kulturna zgodovina, 18% anketirancev iz devetih razredov zanima politična zgodovina, 73% anketirancev iz devetega razreda pa zanima vojaška zgodovina.

70% odraslih respondentov ima rado socialno-družbeno zgodovino, 35% jih zanima kulturna zgodovina, 11% odraslih zanima politična zgodovina, 33% odraslih respondentov pa zanima vojaška zgodovina.

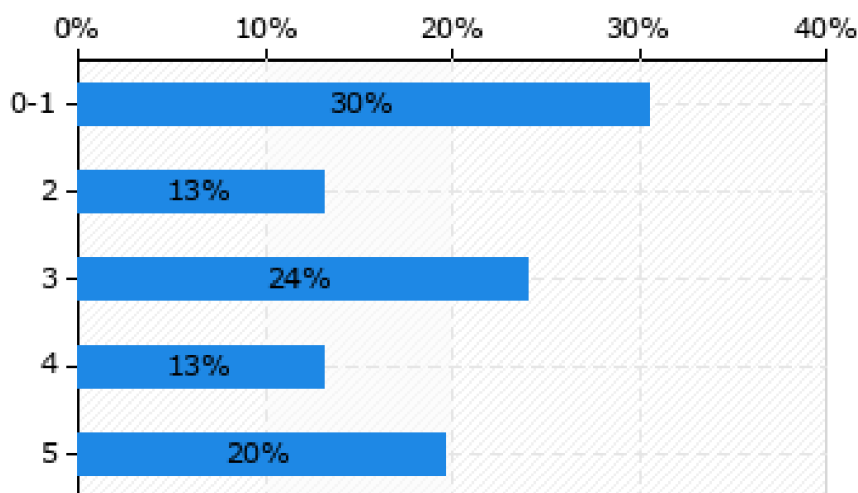
4. vprašanje: *Koliko vas zanima obdobje druge svetovne vojne? (1 = mi sploh ni všeč, 5 = mi je zelo všeč)*

8. razred

9. razred

Odrasli

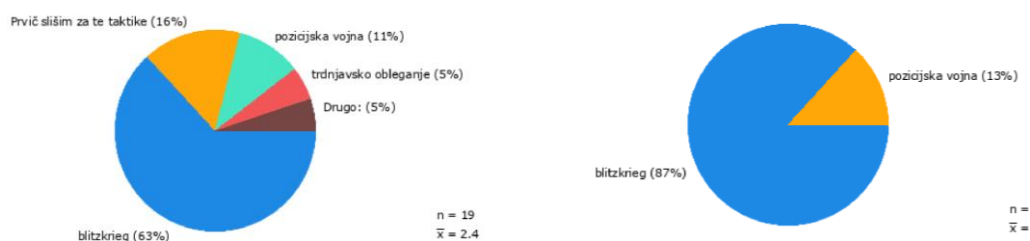
Na vprašanje je odgovorilo 100 respondentov, 20 iz 8., 34 iz 9. razreda in 46 odraslih.

25% anketirancev iz osmega razreda je svoje zanimanje za obdobje 2. svetovne vojne ocenilo z 2/5, 35% s 3/5, 15% anketirancev iz osmih razredov je svoje zanimanje ocenilo s 4, 25% anketirancev pa zelo zanima obdobje 2. svetovne vojne.

6% anketirancev iz devetega razreda je svoje zanimanje za obdobje 2. svetovne vojne ocenilo z 0/5, 32% s 3/5, 41% anketirancev iz devetih razredov je svoje zanimanje ocenilo s 4, 21% anketirancev pa zelo zanima obdobje 2. svetovne vojne.

30% anketirancev iz osmega razreda je svoje zanimanje za obdobje 2. svetovne vojne ocenilo z 0 ali 1/5, 12% s 2/5, 24% odraslih anketirancev je svoje zanimanje ocenilo s 3, 13% anketirancev še kar zanima obdobje 2. svetovne vojne, 20% anketirancev pa zelo zanima obdobje 2. svetovne vojne.

5. vprašanje: Kakšen način bojevanja je bil značilen za 2. svetovno vojno?

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Blitzkrieg

Skupno je na vprašanje odgovorilo 89 respondentov, 19 iz osmega, 30 iz devetega razreda in 40 odraslih.

63% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 11% jih je označilo pozicijsko vojno, 5% trdnjavsko obleganje, en respondent je označil možnost Drugo in zapisal, da se ni učil, 16% pa jih prvič sliši za te taktike.

87% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 13% jih je označilo pozicijsko vojno, nihče pa ni označil trdnjavskega obleganja, možnosti Drugo ali pa da prvič slišijo za te taktike.

73% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 15% jih je označilo pozicijsko vojno, nihče ni označil trdnjavskega obleganja ali možnosti Drugo, 13% pa jih prvič sliši za te taktike.

Na to vprašanje so najbolje odgovorili deveti razredi.

6. vprašanje: Kaj pomeni taktika blitzkrieg (kakšen način bojevanja)?

Pravilen odgovor (definicija taktike bliskovite vojne): ***Za takšen način bojevanja je bilo značilna taktika presenečenja, napad so začeli z uporabo letal, ki so bombardirala***

nasprotnikove položaje. Za letali so se v boj podali tanki, ki so prebili obrambno linijo, nato je na vrsto prišla pehota. Takšna taktika je zaradi svoje hitrosti in silovitosti popolnoma strla nasprotnike. (Arnes, Svarog-zgodovina 4,

https://www2.arnes.si/~dkramz/zgodovina_4_svarog/8261.html, 11. 2. 2024)

Kot pravilne odgovore smo upoštevali vse odgovore, ki vsebujejo besede *hiter napad, napad presenečenja, hiter prodor, usklajeno delovanje zračnih sil, tankov in pehote, nenapovedan napad, nenaden napad, vrstni red napadanja (najprej letalski napad, nato motorizirane enote in na koncu pehota) Ipd.*

Če so napisali samo *hitro, hitra taktika* ali slovenski prevod besede blitzkrieg, smo šteli kot napačen odgovor.

Skupno je na vprašanje odgovorilo 88 anketirancev, 19 anketirancev iz 8. razreda, 29 iz 9. in 40 odraslih.

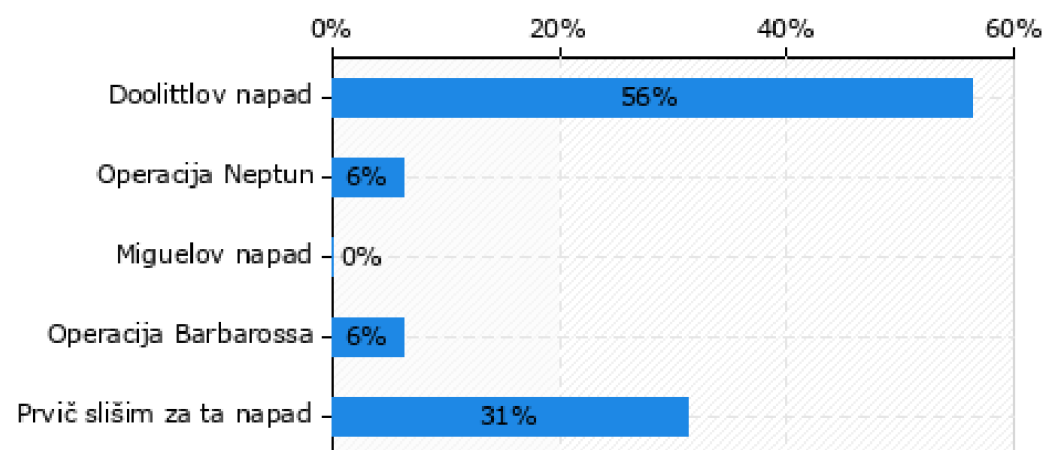
26% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 11% napačno, 63% pa jih ni vedelo.

52% učencev devetih razredov je na vprašanje odgovorilo pravilno, 21% napačno, 26% respondentov iz 9. razreda ni vedelo.

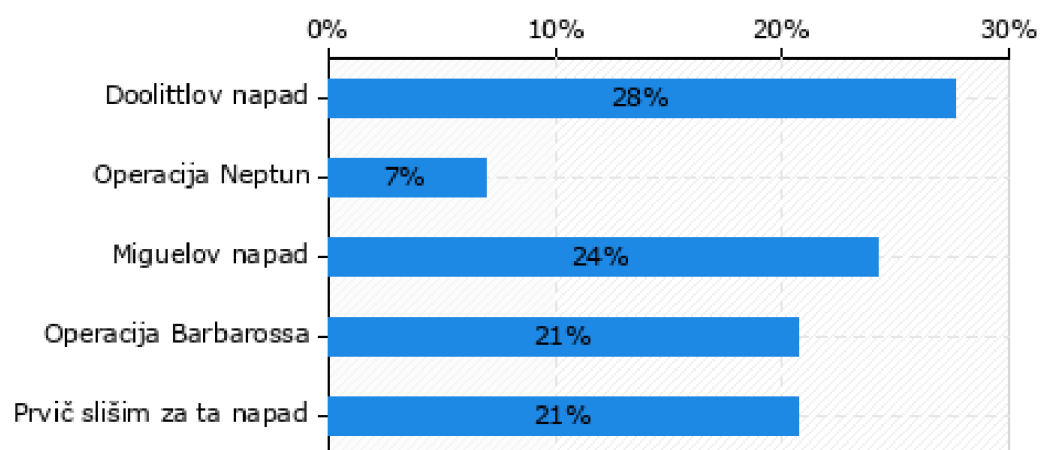
55% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 23% napačno, in enako število jih ni vedelo odgovora.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili odrasli.

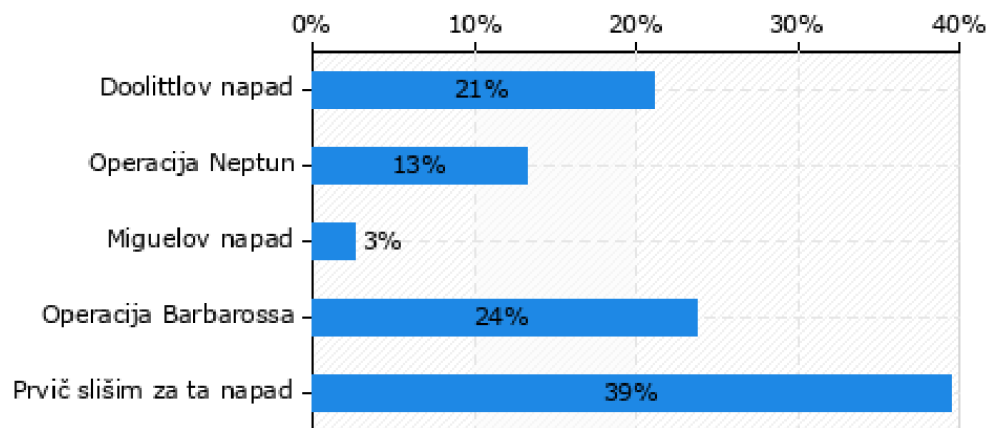
7. vprašanje: *Prvi letalski napad na Japonsko matično otočje, ki je bil hkrati prvi letalski napad iz letalonosilke v vojni zgodovini ZDA se je imenoval...*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Dooltilov napad

Na to vprašanje je odgovorilo 83 respondentov, 16 iz osmega, 29 iz devetega razreda in 38 odraslih.

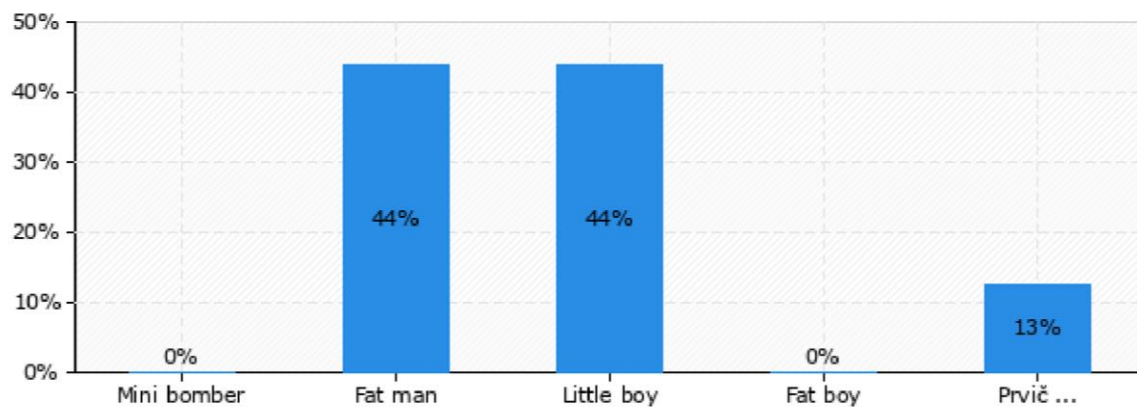
8. razredi so na to vprašanje v 56% odgovorili pravilno, 6% jih je izbralo operacijo Neptun in prav toliko operacijo Barbarossa, nihče ni izbral Miguelovega napada, 31% pa jih je prvič slišalo za ta napad.

9. razredi so na to vprašanje v 28% odgovorili pravilno, 7% jih je izbralo operacijo Neptun, 21% operacijo Barbarossa, 24% jih je izbralo Miguelov napad, 21% pa jih je prvič slišalo za ta napad.

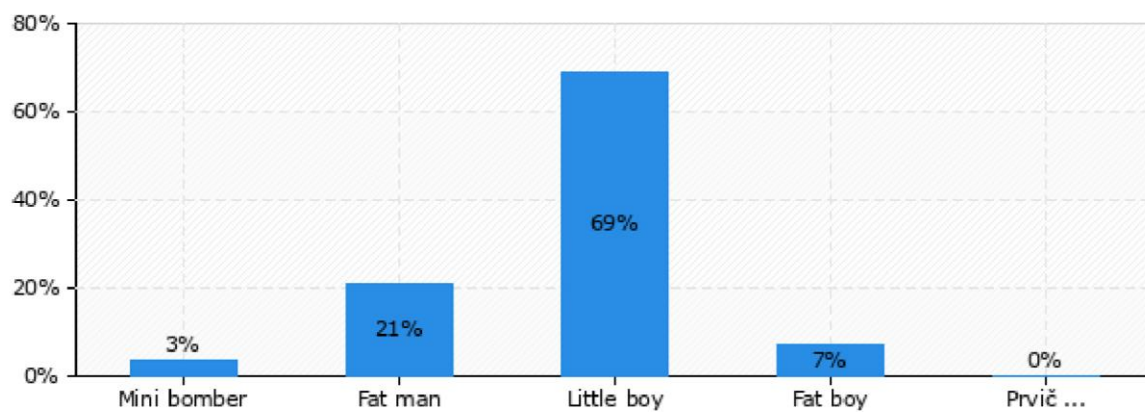
Odrasli so na to vprašanje v 21% odgovorili pravilno, 13% jih je izbralo operacijo Neptun, 24% operacijo Barbarossa, 3% jih je izbralo Miguelov napad, 39% pa jih je prvič slišalo za ta napad.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 8. razreda.

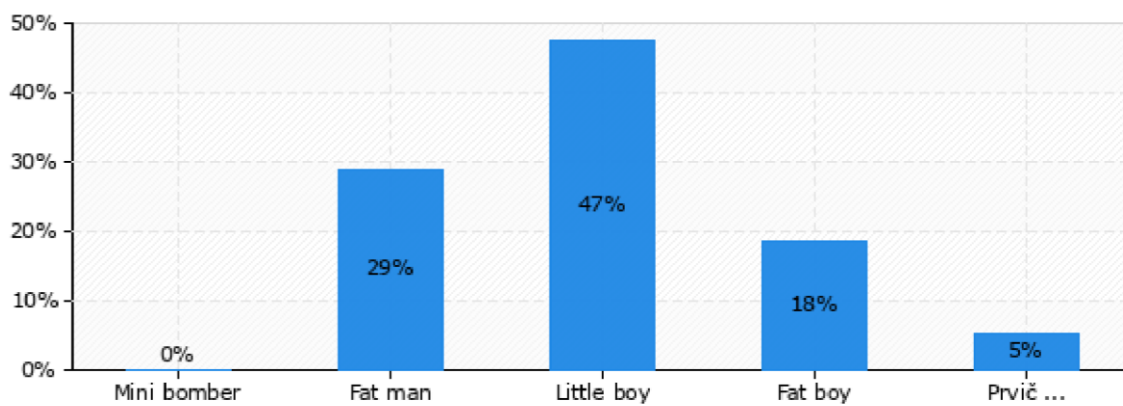
8. vprašanje: *Kako so Američani poimenovali prvo atomsko bombo, ki je bila odvržena nad Hirošimo?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilen odgovor: Little boy

Skupno je na vprašanje odgovorilo 83 respondentov, 16 iz 8., 29 iz 9. razreda in 38 odraslih.

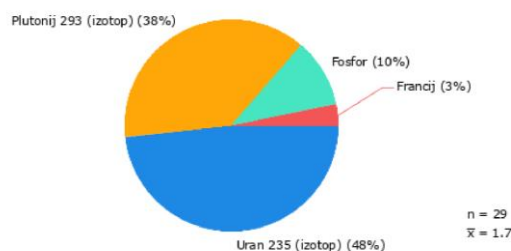
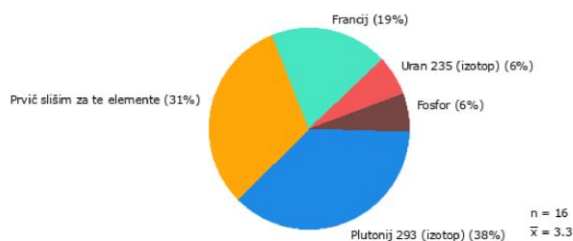
8. razred je na vprašanje v 44% odgovoril pravilno, v prav tolikšnem številu je odgovoril Fat man, nihče iz 8. razreda ni kliknil opcije Mini bomber in Fat boy, 13 pa jih je prvič slišalo za to vprašanje.

9. razred je v 69% na to vprašanje odgovoril pravilno, 21% jih je kliknilo Fat man, 3% anketirancev iz 9. razreda je izbralo možnost Mini bomber, 7% jih je kliknilo Fat boy, nihče pa ni prvič slišal za to bombo.

Odrasli so v 47% na to vprašanje odgovoril pravilno, 29% jih je kliknilo Fat man, nihče ni izbral možnosti Mini bomber, 18% jih je kliknilo Fat boy, 5% pa jih prvič sliši za to bombo.

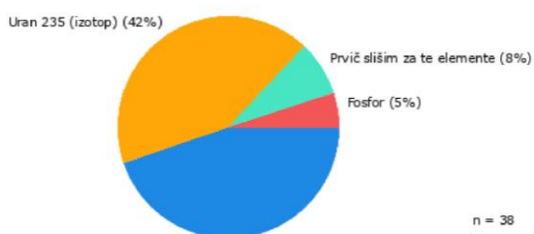
Na to vprašanje je najbolje odgovoril 9. razred.

9. vprašanje: *Kateri radioaktivni element je bil glavna sestavila Fat mana, ki je bil odvržen nad Nagasakijem?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Plutonij 293 (izotop)

Skupno na vprašanje odgovorilo 83 respondentov, 16 iz 8., 29 iz 9. razreda in 38 odraslih.

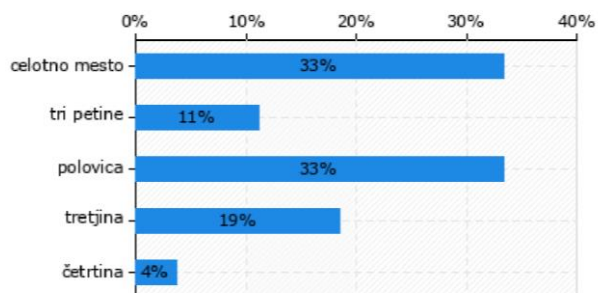
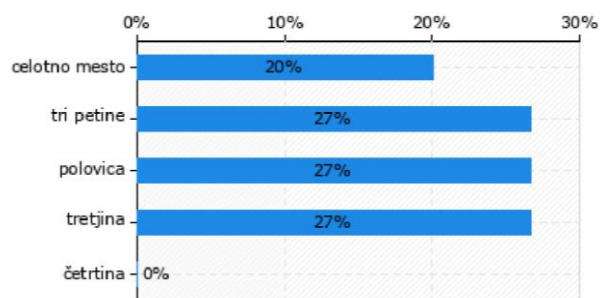
38% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 6% jih je odgovorilo fosfor, 6% jih je izbralo odgovor Uran 235 (izotop), 19% jih je kliknilo na francij, 31% pa jih prvič sliši za te elemente.

38% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 10% jih je odgovorilo fosfor, 48% jih je izbralo odgovor Uran 235 (izotop), 3% jih je kliknilo na francij, nihče pa jih prvič sliši za te elemente.

45% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 5% jih je odgovorilo fosfor, 42% jih je izbralo odgovor Uran 235 (izotop), nihče ni kliknil na francij, 8% pa jih prvič sliši za te elemente.

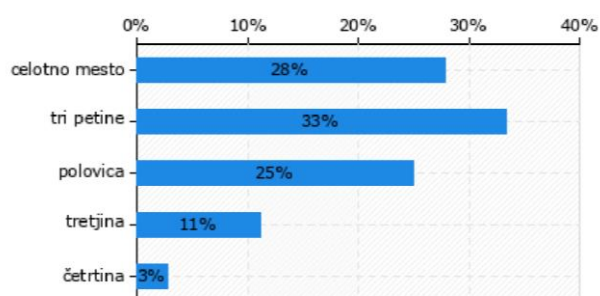
Na to vprašanje so najboljše odgovorili odrasli.

10. vprašanje: *Kolikšen del mesta Berlin je bil hudo poškodovan zaradi zavezniških bombardiranj med celotno vojno?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilen odgovor: polovica

Skupno je na vprašanje odgovorilo 78 respondentov, 15 iz 8. razreda, 27 iz 9. razreda in 36 odraslih.

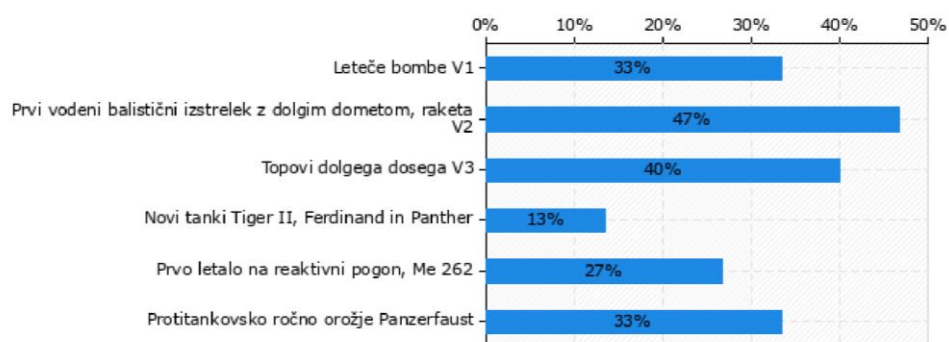
20% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo celotno mesto, 27% jih je odgovorilo pravilno, enako pa tudi tri petine in tretjina, nihče pa ni kliknil odgovora četrtna.

33% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo celotno mesto, prav toliko jih je odgovorilo pravilno, 11% jih je označilo odgovor tri petine mesta, 19% tretjina in 4 % četrtna mesta.

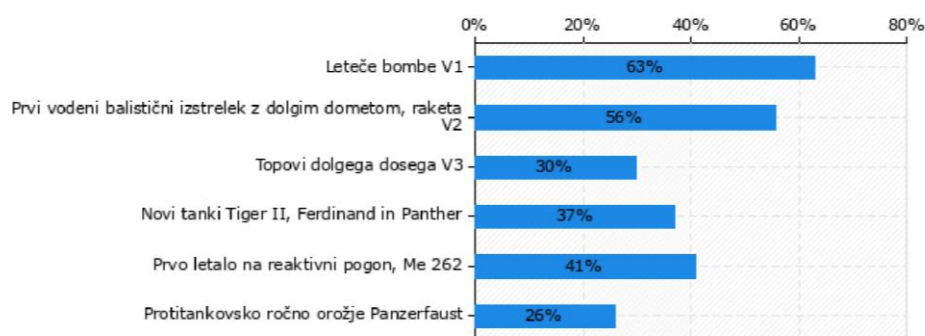
28% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo celotno mesto, 25% jih je odgovorilo pravilno, 33% jih je označilo odgovor tri petine mesta, 11% tretjina in 3% četrtna mesta.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

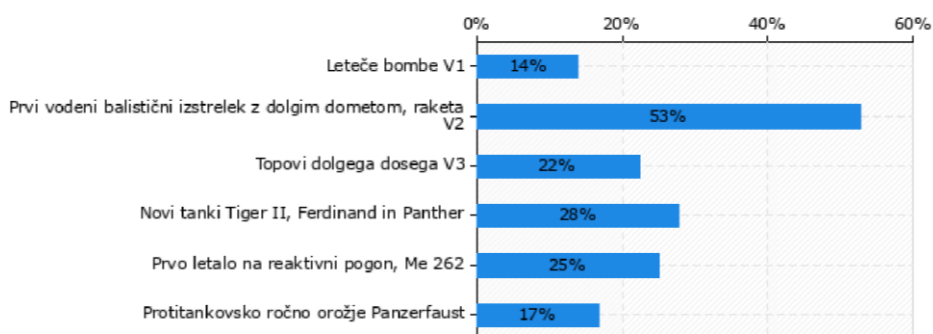
11. vprašanje: *Kateri stroji so bili del Hitlerjevega paketa 'maščevalnih orožij', ki naj bi spreobrnile potek vojne? (možnih je več odgovorov)*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovori: V1, V2, V3, Me 262

Skupno je na vprašanje odgovorilo 78 respondentov, 15 iz osmega, 27 iz devetega razreda in 36 odraslih.

33% anketirancev iz 8. razreda je odgovorila V1, 47% jih je kliknilo na V2, 40% učencev 8. razreda je izbralo V3, 13% jih je izbralo tanke Tiger II, Ferdinand in Panther, 27% jih je izbralo odgovor Me 262, 33% pa Panzerfaust.

63% anketirancev iz 9. razreda je odgovorila V1, 56% jih je kliknilo na V2, 30% učencev 9. razreda je izbralo V3, 37% jih je izbralo tanke Tiger II, Ferdinand in Panther, 41% jih je izbralo odgovor Me 262, 28% pa Panzerfaust.

14% odraslih anketirancev je odgovorila V1, 53% jih je kliknilo na V2, 22% odraslih anketirancev je izbralo V3, 28% jih je izbralo tanke Tiger II, Ferdinand in Panther, 25% jih je izbralo odgovor Me 262, 17% pa Panzerfaust.

Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

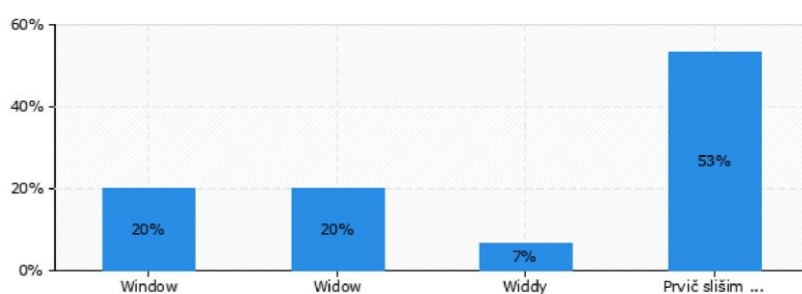
Odstotek pravih odgovorov pri 8. razredu:
$$\frac{33\% + 47\% + 40\% + 27\%}{3} = 49\%$$

Odstotek pravih odgovorov pri 9. razredu: $\frac{63\%+56\%+30\%+41\%}{3} = 63\%$

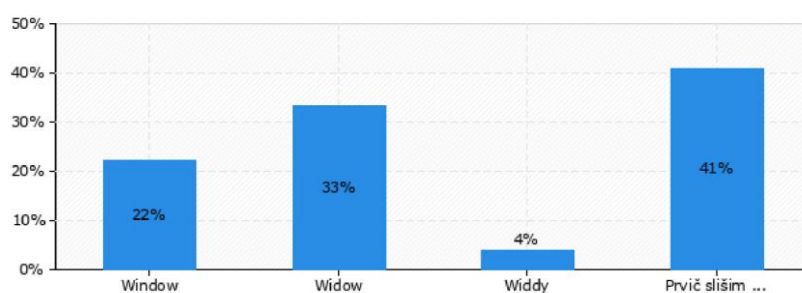
Odstotek pravih odgovorov pri odraslih: $\frac{14\%+53\%+22\%+25\%}{3} = 38\%$

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

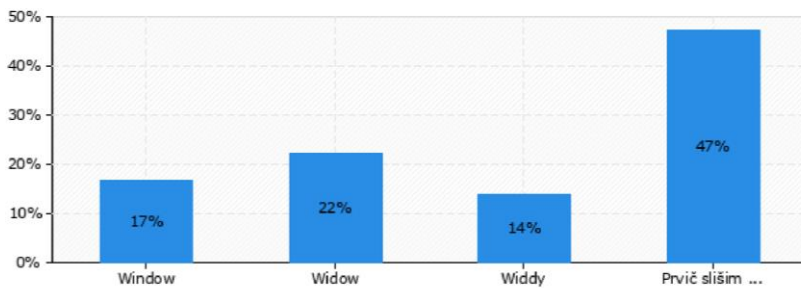
12. vprašanje: *Kako so se imenovala radarske vabe med bombardiranjem Hamburga?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Window

Skupno je na vprašanje odgovorilo 78 respondentov, 15 iz osmega, 27 iz devetega razreda in 36 odraslih.

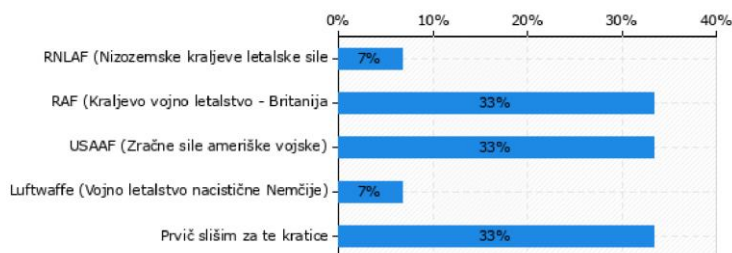
20% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, enako jih je kliknilo na odgovor Widow, 7% respondentov iz 8. razreda je izbralo odgovor Widdy, 53% pa jih prvič sliši za radarske vabe.

22% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 33% jih je kliknilo na odgovor Widow, 4% respondentov iz 9. razreda je izbralo odgovor Widdy, 41% pa jih prvič sliši za radarske vabe.

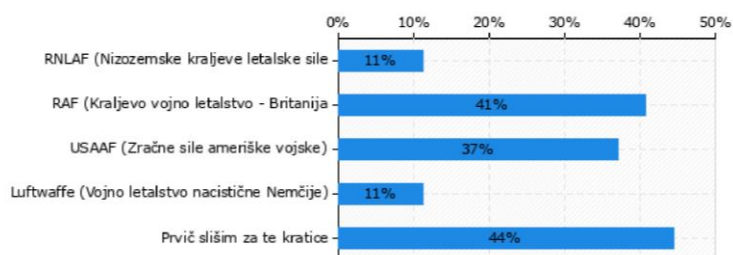
17% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 22% jih je kliknilo na odgovor Widow, 14% odraslih respondentov je izbralo odgovor Widdy, 47% pa jih prvič sliši za radarske vabe.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

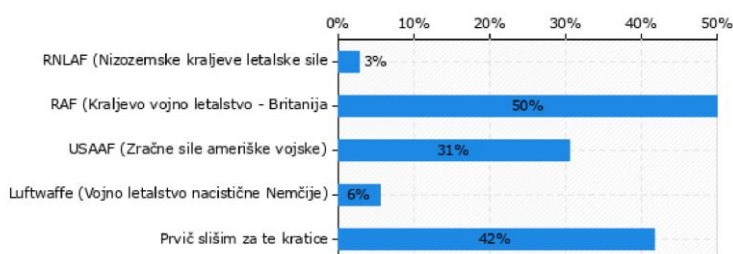
13. vprašanje: *Kdo je izvedel bombne napade na Dresden? (možnih je več odgovorov)*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilna odgovora: RAF in USAAF

Na vprašanje odgovorilo skupno 78 respondentov, 15 iz 8., 27 iz 9. razreda in 36 odraslih.

7% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo z RNLAF, 33% na vsak pravilni odgovor, 7% jih je kliknilo na Luftwaffe, prav tako 33% pa, da prvič sliši te kratice.

11% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo z RNLAF, 41% jih je kliknilo RAF, 37% USAAF, 11% jih je kliknilo na Luftwaffe, 44% pa, da prvič sliši te kratice.

3% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo z RNLAF, 50% jih je kliknilo RAF, 31% USAAF, 6% jih je kliknilo na Luftwaffe, 42% pa, da prvič sliši te kratice.

Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

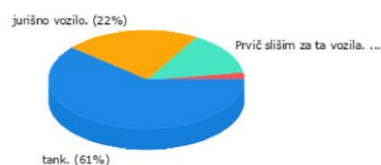
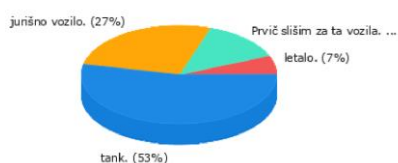
Odstotek pravilnih odgovorov pri 8. razredu: $\frac{33\%+33\%}{2} = 33\%$

Odstotek pravilnih odgovorov pri 9. razredu: $\frac{41\%+37\%}{2} = 39\%$

Odstotek pravilnih odgovorov pri odraslih: $\frac{50\%+31\%}{2} = 40,5\%$

Na to vprašanje so najboljše odgovorili odrasli.

14. vprašanje: *Nemško vozilo StuG III, ki je Nemcem pomagal prodreti v Stalingrad, je bil...*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Jurišno vozilo

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

53% respondentov iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo tank, 27% jih je kliknilo pravilni odgovor, 7% na letalo in 13% jih prvič sliši za ta vozila.

65% respondentov iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo tank, 23% jih je kliknilo pravilni odgovor, nihče ni izbral odgovora letalo in 12% jih prvič sliši za ta vozila.

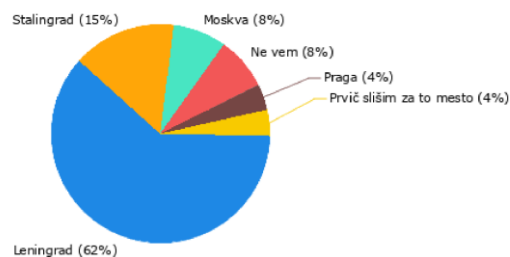
61% respondentov iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo tank, 22% jih je kliknilo pravilni odgovor, 3% na letalo in 14% jih prvič sliši za ta vozila.

Najbolje so na to vprašanje odgovorili učenci 8. razreda.

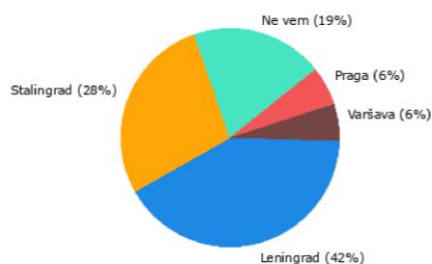
15. vprašanje: *Katero mesto je bilo oblegano skoraj polovico vojne, natančneje 872 dni, in se ni vdalo?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Leningrad

Na vprašanje je skupaj odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

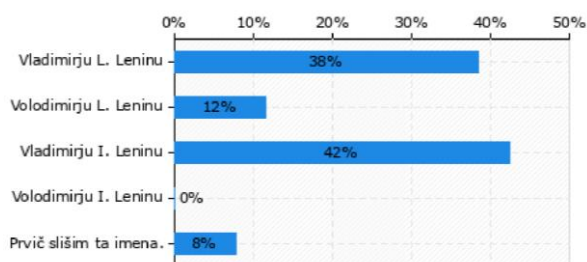
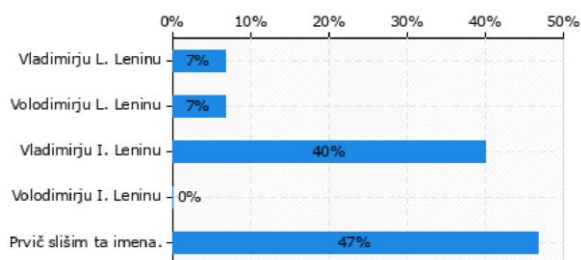
27% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 20% jih je označilo Stalingrad, 7% jih je kliknilo na Moskvo, nihče ni izbral Prage, 7% učencev 8. razreda je izbralo Varšavo, 27% jih ne ve, 13% pa jih prvič sliši za to mesto.

62% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 15% jih je označilo Stalingrad, 8% jih je kliknilo na Moskvo, 4% Prago, nihče izmed učencev 9. razreda ni izbral Varšave, 8% jih ne ve, 4% pa jih prvič sliši za to mesto.

42% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 28% jih je označilo Stalingrad, nihče ni kliknil na Moskvo, 6% odraslih je izbralo Prago, 6% odraslih anketirancev je izbralo Varšavo, 19% jih ne ve, nihče pa ni prvič slišal za to mesto.

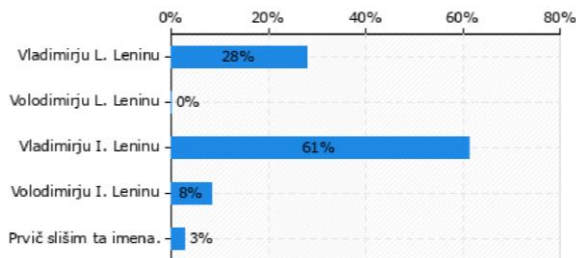
Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

16. vprašanje: Po komu se je imenoval Leningrad? Po...

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Vladimir I. Lenin

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

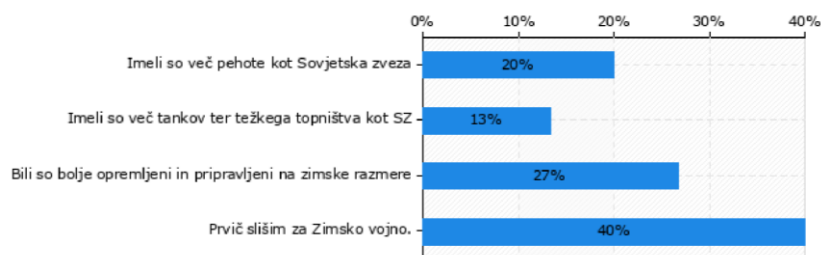
7% anketirancev iz 8. razreda je odgovorilo Vladimir L. Lenin, prav toliko Volodimir L. Lenin, 40% jih je kliknilo pravilni odgovor, 0 jih ni izbralo Volodimir I. Lenin, 47% pa jih prvič sliši za ta imena.

38% anketirancev iz 9. razreda je odgovorilo Vladimir L. Lenin, 12% jih je izbralo odgovor Volodimir L. Lenin, 42% jih je kliknilo pravilni odgovor, 0 jih ni izbralo Volodimir I. Lenin, 8% pa jih prvič sliši za ta imena.

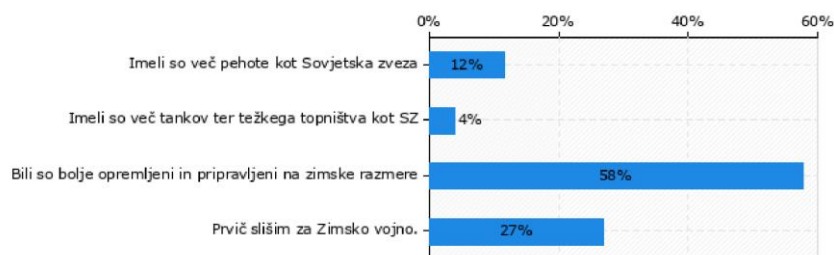
28% odraslih anketirancev je odgovorilo Vladimir L. Lenin, nihče ni kliknil na odgovor Volodimir L. Lenin, 40% jih je kliknilo pravilni odgovor, 0 jih ni izbralo Volodimir I. Lenin, 47% pa jih prvič sliši za ta imena.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili odrasli.

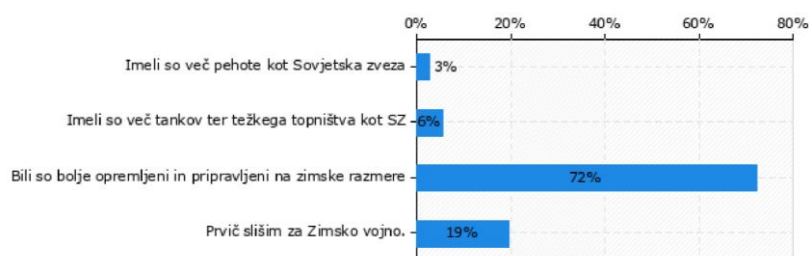
17. vprašanje: *Zakaj so v Zimski vojni zmagali Finci?*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Bili so bolj opremljeni in pripravljeni na zimske razmere

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

20% anketirancev iz 8. razreda je izbralo odgovor številka 1, 13% jih je izbralo odgovor številka 2, 27% jih je odgovorilo pravilno, 40% pa jih prvič sliši za Zimsko vojno.

12% anketirancev iz 9. razreda je izbralo odgovor številka 1, 4% jih je izbralo odgovor številka 2, 58% jih je odgovorilo pravilno, 27% pa jih prvič sliši za Zimsko vojno.

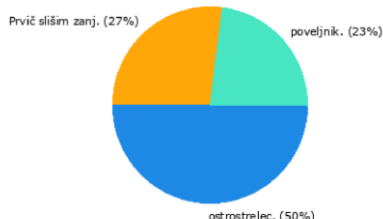
3% odraslih anketirancev je izbralo odgovor številka 1, 6% jih je izbralo odgovor številka 2, 72% jih je odgovorilo pravilno, 19% pa jih prvič sliši za Zimsko vojno.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili odrasli.

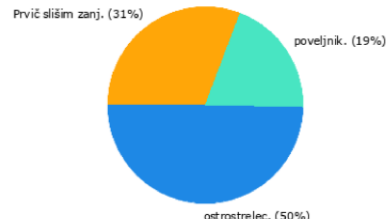
18. vprašanje: *Vasilij Zaitzev, ki se je bojeval v Stalingradu, je bil legendarni ruski...*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: ostrostrelec

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

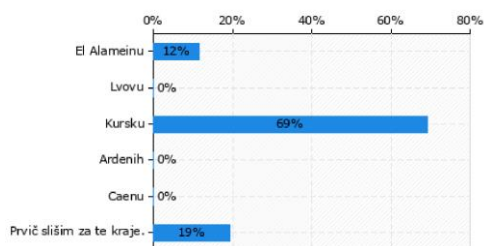
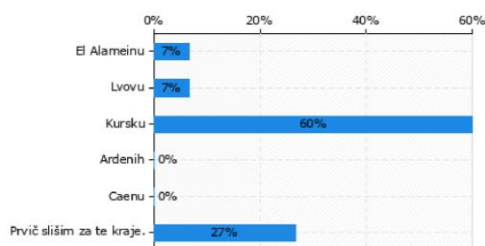
27% anketirancev iz 8. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, nihče ni kliknil poveljnik, 7% tankist, enako 7% jih je kliknilo odgovor mitraljezec, 60% učencev 8. razreda pa prvič sliši zanj.

50% anketirancev iz 9. razreda je na vprašanje odgovorilo pravilno, 23% jih je kliknilo poveljnik, nihče ni kliknil tankist, enako odgovor mitraljezec, 27% učencev 9. razreda pa prvič sliši zanj.

50% odraslih anketirancev je na vprašanje odgovorilo pravilno, 19% jih je kliknilo poveljnik, nihče ni kliknil tankist, enako odgovor mitraljezec, 31% odraslih pa prvič sliši zanj.

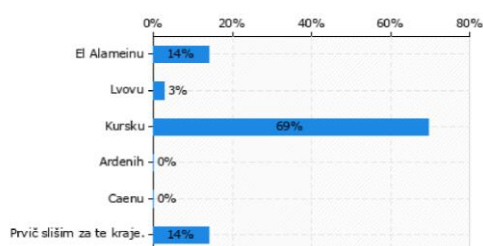
Na to vprašanje so enako dobro odgovorili učenci 9. razreda in odrasli.

19. vprašanje: *Bitka pri... se je prelevila v največji tankovski spopad v zgodovini.*

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: Kursk

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

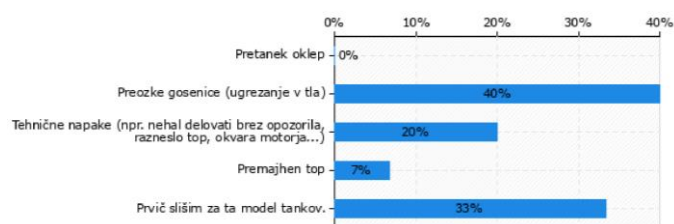
7% anketirancev iz 8. razreda je odgovorilo El Alamein, prav toliko Lvov, 60% jih je kliknilo pravilni odgovor, nihče ni kliknil Ardenov ali Caena, 27% pa jih prvič sliši za te kraje.

12% anketirancev iz 9. razreda je odgovorilo El Alamein, nihče ni izbral odgovora Lvov, 69% jih je kliknilo pravilni odgovor, nihče ni kliknil Ardenov ali Caena, 19% pa jih prvič sliši za te kraje.

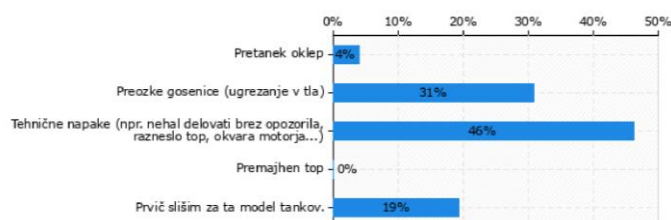
14% odraslih anketirancev je odgovorilo El Alamein, 3% jih je izbralo odgovor Lvov, 69% jih je kliknilo pravilni odgovor, nihče ni kliknil Ardenov ali Caena, 14% pa jih prvič sliši za te kraje.

Na to vprašanje so enako dobro odgovorili učenci 9. razreda in odrasli.

20. vprašanje: Zaradi česa Hitlerjev adut pri bitki pri Kursku, novi tanki Panther oz. Panzer V., niso bili učinkoviti?

8. razred

9. razred

Odrasli

Pravilni odgovor: tehnične napake

Skupno je na vprašanje odgovorilo 77 respondentov, 15 iz 8., 26 iz 9. razreda in 36 odraslih.

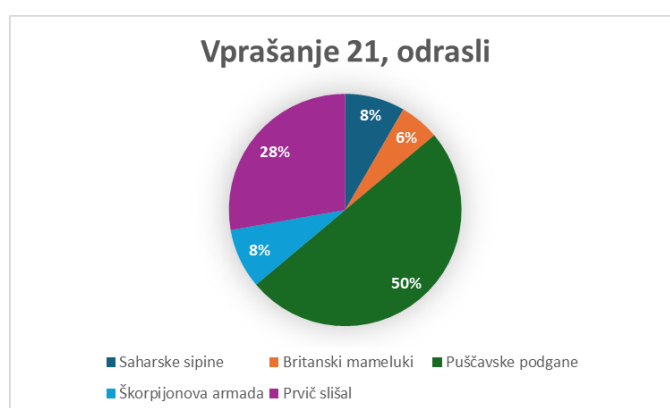
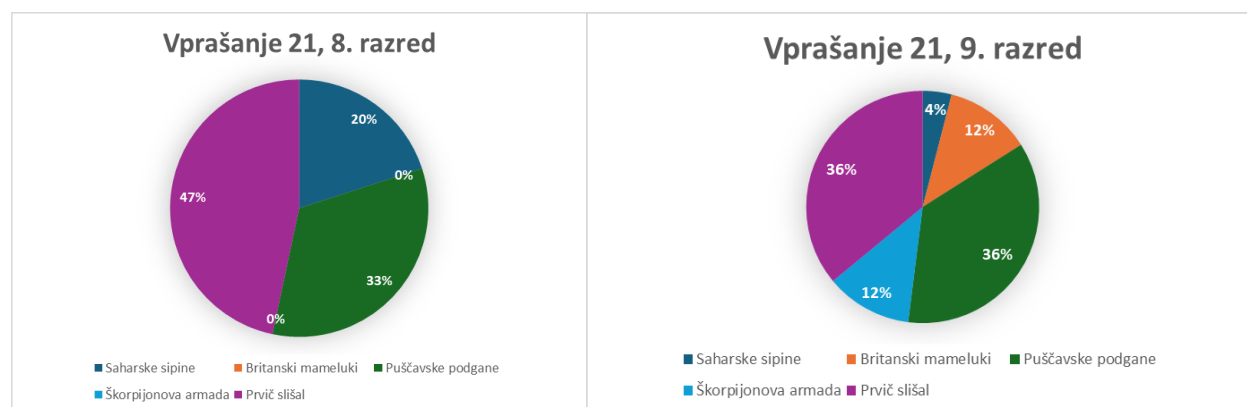
Nihče iz 8. razreda ni izbral odgovora pretanek oklep, 40% jih je kliknilo preozke gosenice, 20% jih je odgovorilo pravilno, 7% premajhen top, 33% pa jih prvič sliši za ta tank.

4% učencev 9. razreda so izbrali odgovor pretanek oklep, 31% jih je kliknilo preozke gosenice, 46% jih je odgovorilo pravilno, nihče ni kliknil odgovora premajhen top, 19% pa jih prvič sliši za ta tank.

6% odraslih je izbralo odgovor pretanek oklep, 47% jih je kliknilo preozke gosenice, 19% jih je odgovorilo pravilno, 3% premajhen top, 25% pa jih prvič sliši za ta tank.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

21. vprašanje: *Kakšen je bil vzdevek britanske 8. armade, ki je pod poveljstvom generala Montgomeryja zmagala v bitki za El Alamein v Severni Afriki?*

Pravilni odgovor: Puščavske podgane

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 25 iz 9. razreda in 36 odraslih.

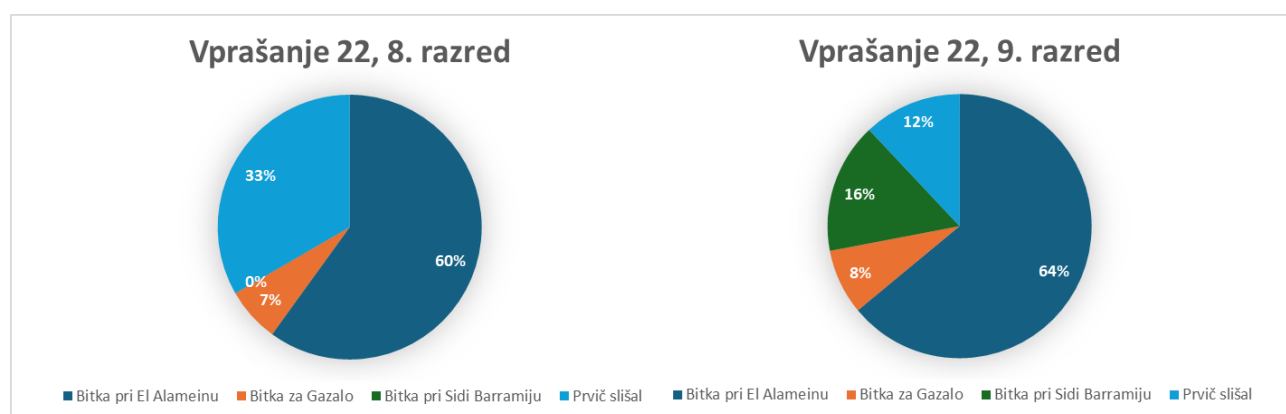
Iz 8. razreda je 33% podalo pravilni odgovor, 20% je na vprašanje odgovorilo Saharske sipine, 47% je za to prvič slišalo.

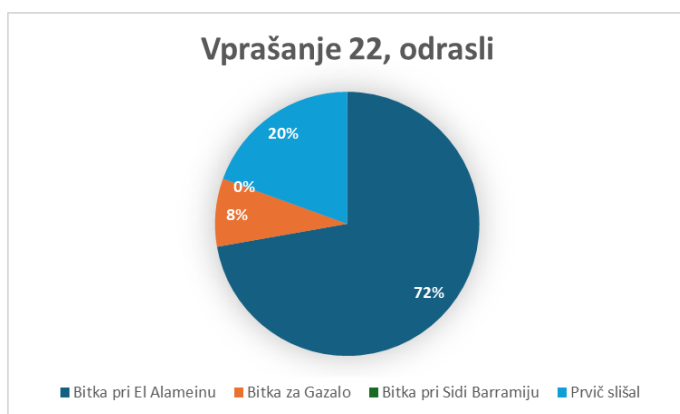
Iz 9. razreda je 36% podalo pravilni odgovor, 4% je na vprašanje odgovorilo Saharske sipine, 12% je na vprašanje odgovorilo Britanski mameluki, 12% je na vprašanje odgovorilo Škorpionova armada, 36% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 50% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Saharske sipine, 6% je na vprašanje odgovorilo Britanski mameluki, 8% je na vprašanje odgovorilo Škorpionova armada, 28% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali odrasli.

22. vprašanje: *Katera bitka je vojno v Severni Afriki obrnila zaveznicam v prid in je zaustavila nemško prodiranje v Egipt?*

Pravilni odgovor: Bitka pri El Alameinu

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 25 iz 9. razreda in 36 odraslih.

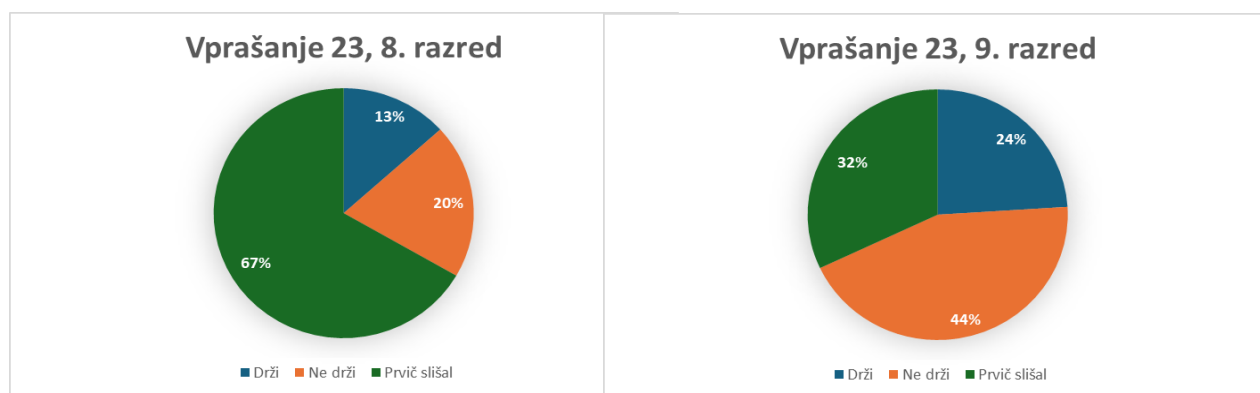
Iz 8. razreda je 60% podalo pravilni odgovor, 7% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Gazalo, 33% je za to prvič slišalo.

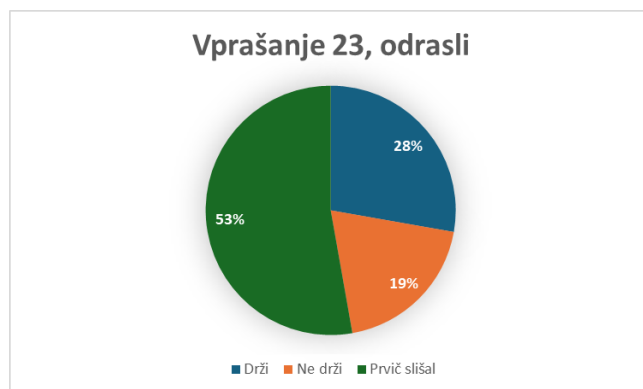
Iz 9. razreda je 64% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Gazalo, 16% je na vprašanje odgovorilo Bitka pri Sidi Barramiju, 12 % je za to prvič slišalo.

Odraslih je 72% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Gazalo, 20% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali odrasli.

23. vprašanje: Zaveznice so se v operaciji Torch izkrcali tudi v libijskem Tripolisu.

Pravilni odgovor: Ne drži

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 25 iz 9. razreda in 36 odraslih.

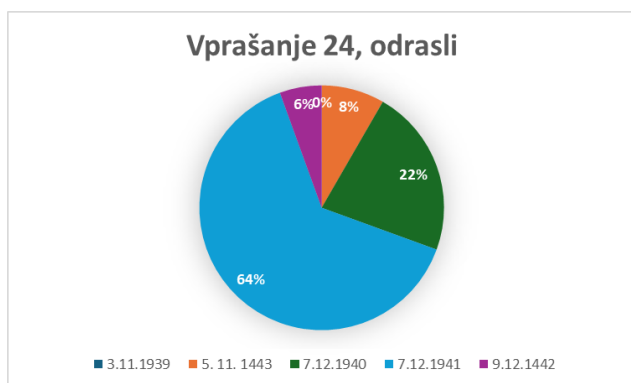
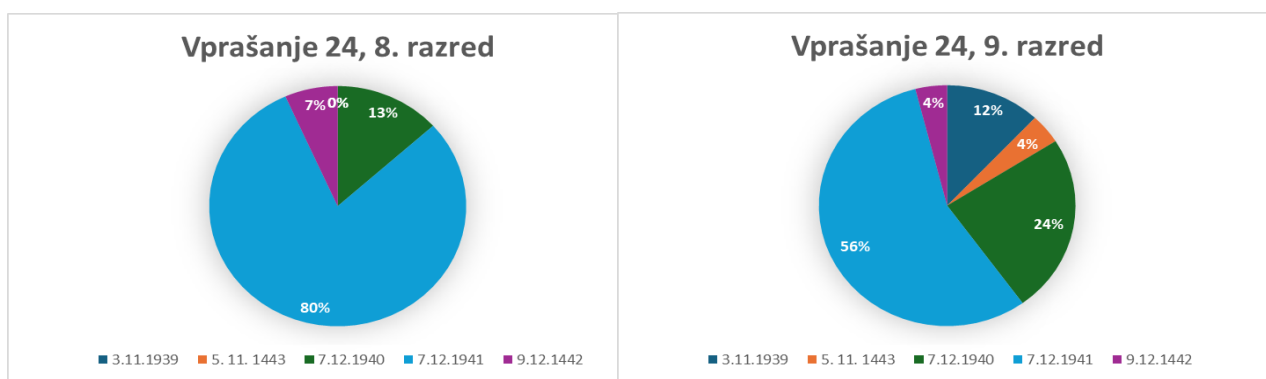
Iz 8. razreda je 20% podalo pravilni odgovor, 13% je na vprašanje odgovorilo Drži, 67% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 44% podalo pravilni odgovor, 24% je na vprašanje odgovorilo Drži, 32% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 19% podalo pravilni odgovor, 28% je na vprašanje odgovorilo Drži, 53% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najbolje odgovarjali 9. razredi.

24. vprašanje: *Kdaj se je zgodil napad na Pearl Harbor?*

Pravilni odgovor: 7. 12. 1941

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 25 iz 9. razreda in 36 odraslih.

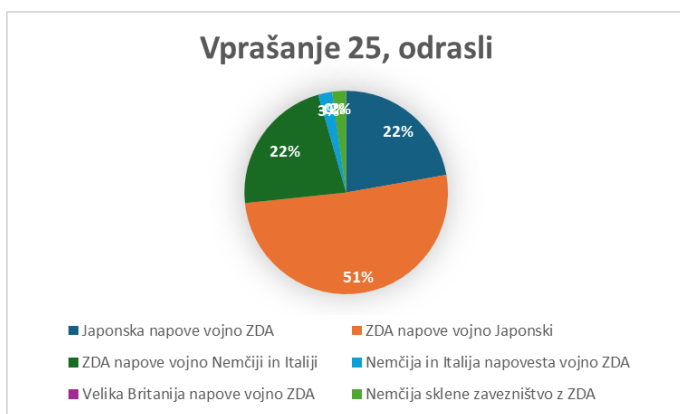
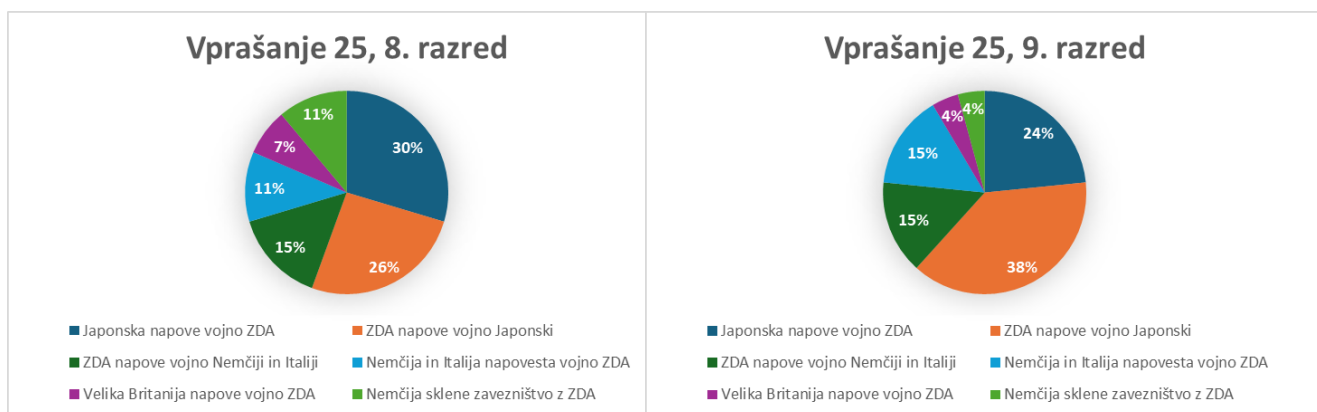
Iz 8. razreda je 80% podalo pravilni odgovor, 13% je na vprašanje odgovorilo 7. 12. 1940, 7% je na vprašanje odgovorilo 9. 12. 1442.

Iz 9. razreda je 56% podalo pravilni odgovor, 12% je na vprašanje odgovorilo 3. 11. 1939, 4% je na vprašanje odgovorilo 5. 11. 1443, 24% je na vprašanje odgovorilo 7. 12. 1940, 4% je na vprašanje odgovorilo 9. 12. 1442.

Odraslih je 64% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo 5. 11. 1443, 22% je na vprašanje odgovorilo 7. 12. 1940, 6% je na vprašanje odgovorilo 9. 12. 1442.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali 8. razredi.

25. vprašanje: *Po napadu na Pearl Harbor se je zgodilo:*

Pravilni odgovori: Japonska napove vojno ZDA, ZDA napove vojno Japonski, ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA.

Skupno je odgovorilo 76 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 25 iz 9. razreda in 36 odraslih.

Iz 8. razreda so na vprašanje podali sledeče odgovore: 53% Japonska napove vojno ZDA , 47% ZDA napove vojno Japonski, 27% ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, 20%, Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA, 13% Velika Britanija napove vojno ZDA, 20% Nemčija sklene zavezništvo z ZDA.

Iz 9. razreda so na vprašanje podali sledeče odgovore: 44% Japonska napove vojno ZDA , 72% ZDA napove vojno Japonski, 28% ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, 28%, Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA, 8% Velika Britanija napove vojno ZDA, 8% Nemčija sklene zavezništvo z ZDA.

Odrasli so na vprašanje podali sledeče odgovore: 28% Japonska napove vojno ZDA , 64% ZDA napove vojno Japonski, 28% ZDA napove vojno Nemčiji in Italiji, 3%, Nemčija in Italija napovesta vojno ZDA, 3% Nemčija sklone zavezništvo z ZDA.

Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

Odstotek pravih odgovorov pri 8. razredu: $(53\% + 47\% + 27\% + 20\%) \div 4 = 37\%$

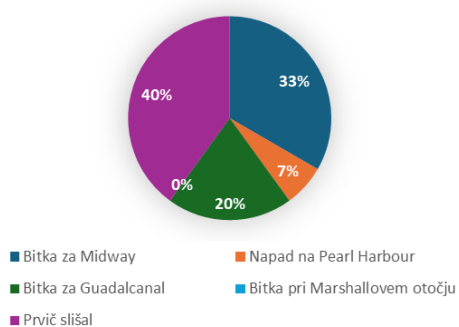
Odstotek pravih odgovorov pri 9. razredu: $(44\% + 72\% + 28\% + 28\%) \div 4 = 43\%$

Odstotek pravih odgovorov pri odraslih: $(28\% + 64\% + 28\% + 3\%) \div 4 = 31\%$

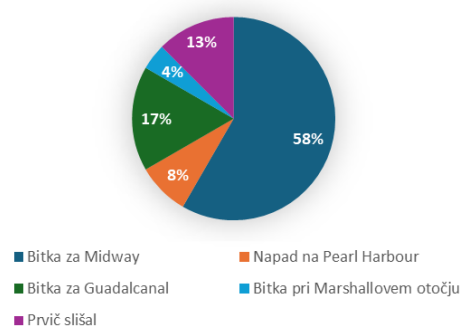
Na to vprašanje so najbolj odgovorili učenci 9. razreda.

26. vprašanje: *Katera pomorska bitka v Tihem oceanu je Američanom dala premoč in v kateri so bile uničene vse štiri japonske letalonosilke?*

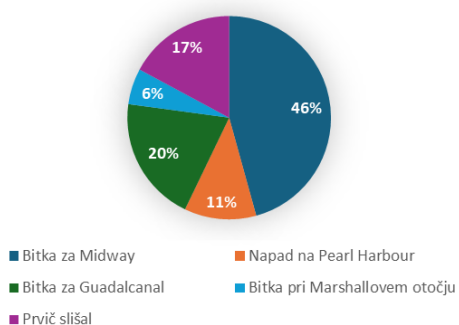
Vprašanje 26, 8. razred

Vprašanje 26, 9. razred

Vprašanje 26, odrasli

Pravilni odgovor: Bitka za Midway.

Skupno je odgovorilo 75 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35 odraslih.

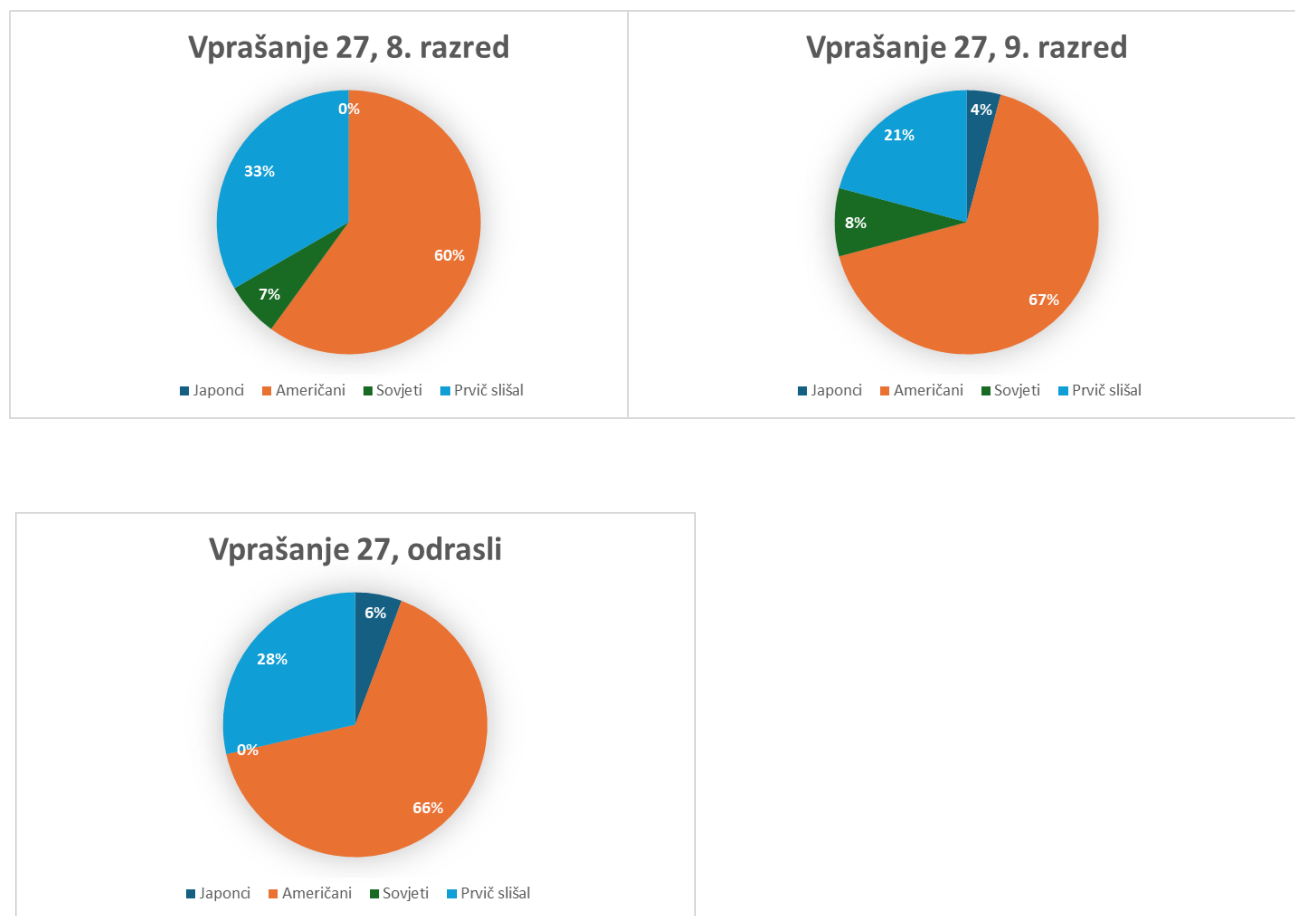
Iz 8. razreda je 33% podalo pravilni odgovor, 7% je na vprašanje odgovorilo Napad na Pearl Harbour, 20% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Guadalcanal, 6% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 58% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Napad na Pearl Harbour, 17% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Guadalcanal, 4% je na vprašanje odgovorilo Bitka pri Marshallovem otočju, 13% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 46% podalo pravilni odgovor, 11% je na vprašanje odgovorilo Napad na Pearl Harbour, 20% je na vprašanje odgovorilo Bitka za Guadalcanal, 6% je na vprašanje odgovorilo Bitka pri Marshallovem otočju, 17% je za to prvič slišalo.

Na vprašanje 26 so najboljše odgovarjali 9. razredi.

27. vprašanje: Kdo je zmagal v bitki za Guadalcanal?

Pravilni odgovor: Američani

Skupno je odgovorilo 74 respondentov, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35

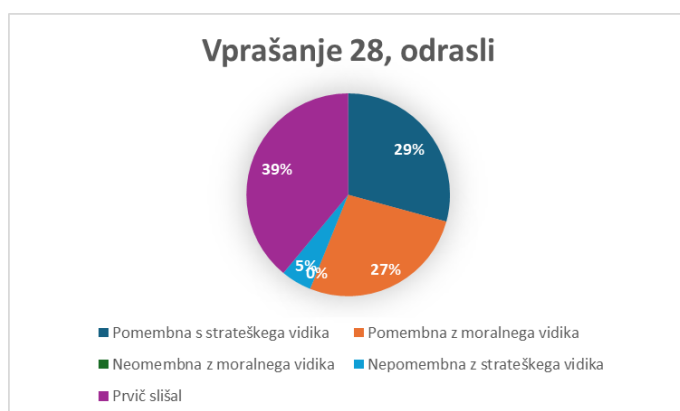
Iz 8. razreda je 60% podalo pravilni odgovor, 7% je na vprašanje odgovorilo Sovjeti, 33% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 67% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Sovjeti, 4% je na vprašanje odgovorilo Japonci, 21% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 66% podalo pravilni odgovor, 6% je na vprašanje odgovorilo Japonci, 28% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali 9. razredi.

28. vprašanje: *Bitka za Iwo Jimo je bila edina bitka v kateri...*

Pravilni odgovor: Pomembna s strateškega vidika, Pomembna z moralnega vidika

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35 odraslih.

Iz 8. razreda so na vprašanje podali sledeče odgovore: 24% bitka je bila pomembna s strateškega vidika, 29% bitka je bila pomembna z moralnega vidika, 10% bitka je bila nepomembna s strateškega vidika, 38% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda so na vprašanje podali sledeče odgovore: 56% bitka je bila pomembna s strateškega vidika, 48 % bitka je bila pomembna z moralnega vidika, 20% bitka je bila nepomembna z moralnega vidika, 4% bitka je bila nepomembna s strateškega vidika, 20% je za to prvič slišalo.

Odrasli so na vprašanje podali sledeče odgovore: 34% bitka je bila pomembna s strateškega vidika, 31% bitka je bila pomembna z moralnega vidika, 6% bitka je bila nepomembna s strateškega vidika, 46% je za to prvič slišalo.

Ker je možnih več odgovorov, bomo izračunali povprečje pravih odgovorov. To bomo izračunali tako, da bomo sešteli odstotke vseh pravih odgovorov pri posameznem spolu in jih delili s številom pravih odgovorov.

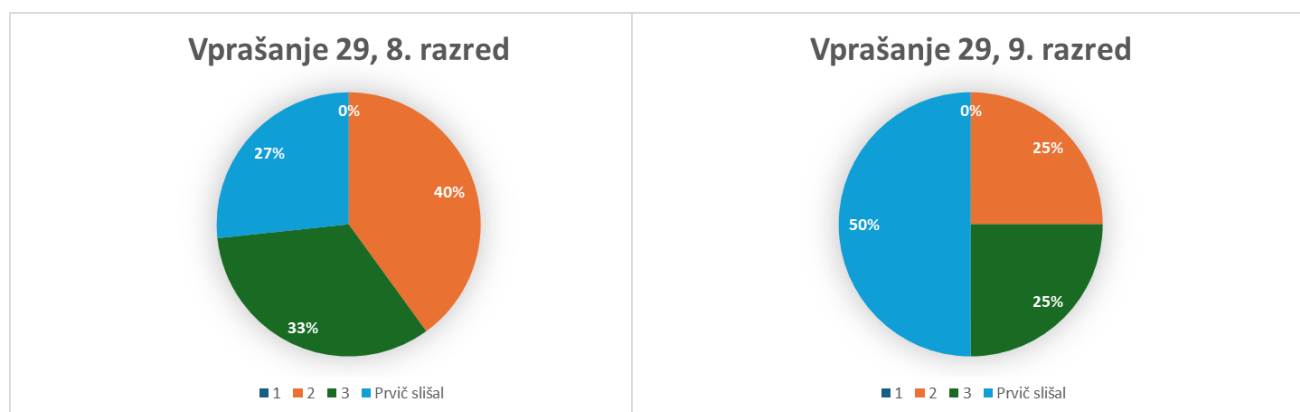
Odstotek pravih odgovorov pri 8. razredu: $(24\% + 29\%) \div 2 = 27\%$

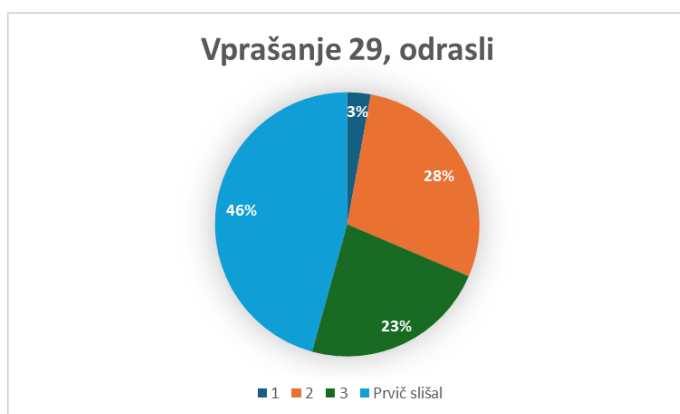
Odstotek pravih odgovorov pri 9. razredu: $(56\% + 48\%) \div 2 = 52\%$

Odstotek pravih odgovorov pri odraslih: $(34\% + 31\%) \div 2 = 33\%$

Na to vprašanje so najboljše odgovorili učenci 9. razreda.

29. vprašanje: *Koliko vojaških kampanj je bilo na ozemlju Filipinov med 2. svetovno vojno?*

Pravilni odgovor: 2

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35

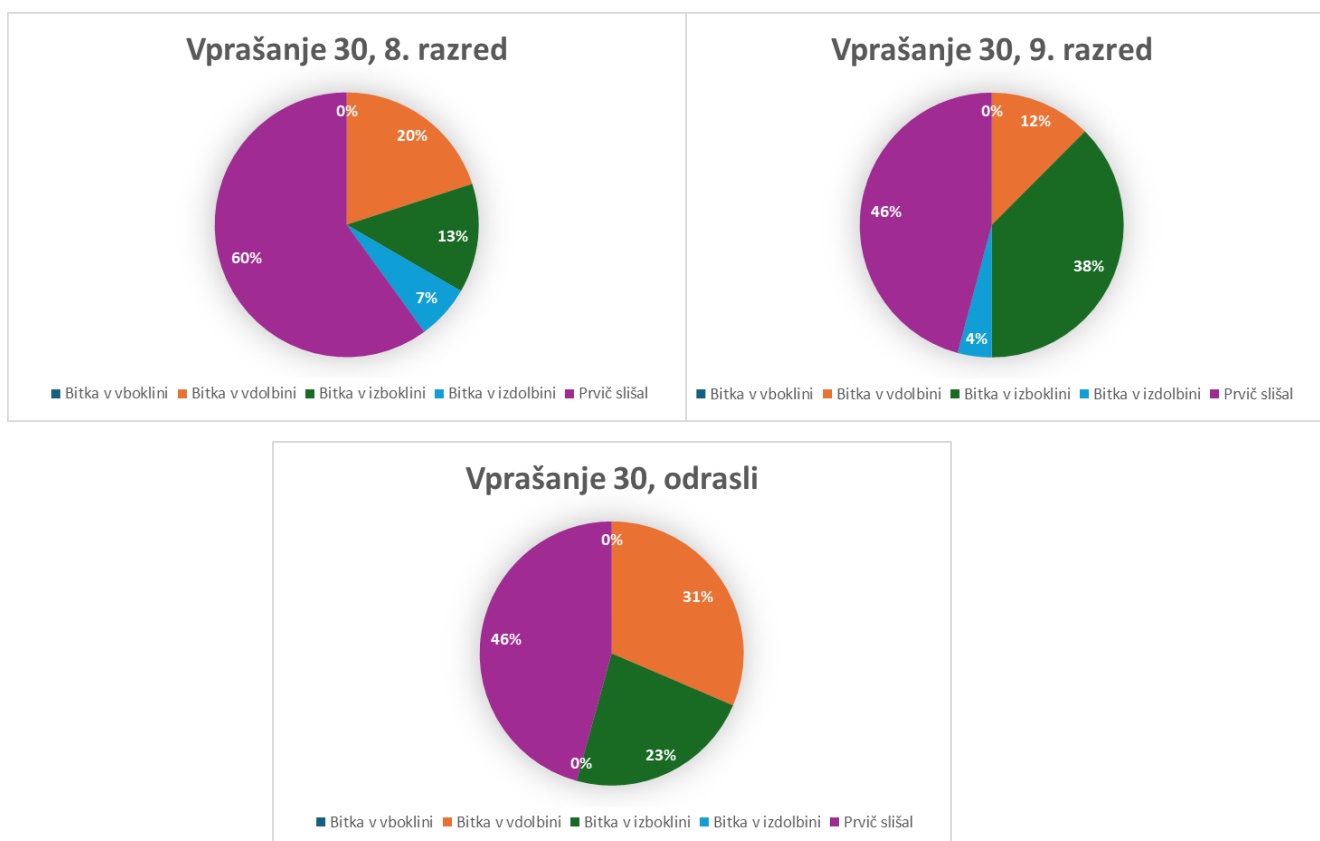
Iz 8. razreda je 40% podalo pravilni odgovor, 33% je na vprašanje odgovorilo 3, 27% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 25% podalo pravilni odgovor, 25% je na vprašanje odgovorilo 3, 50% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 28% podalo pravilni odgovor, 3% je na vprašanje odgovorilo 1, 23% je na vprašanje odgovorilo 3, 46% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali 8. razredi.

30. vprašanje: *Kaj je sopomenka nemške Ardenske ofenzive leta 1944?*

Pravilni odgovor: Bitka v izboklini

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35.

Iz 8. razreda je 13% podalo pravilni odgovor, 20% je na vprašanje odgovorilo Bitka v vdolbini, 7% je na vprašanje odgovorilo Bitka v izdolbini, 60% je za to prvič slišalo.

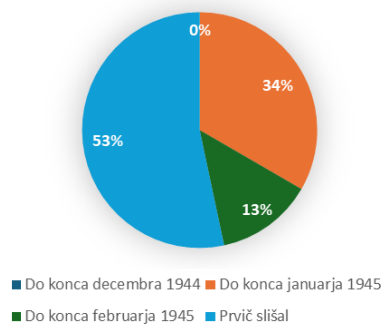
Iz 9. razreda je 38% podalo pravilni odgovor, 12% je na vprašanje odgovorilo Bitka v vdolbini, 4% je na vprašanje odgovorilo Bitka v izdolbini, 46% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 23% podalo pravilni odgovor, 31% je na vprašanje odgovorilo Bitka v vdolbini, 46% je za to prvič slišalo.

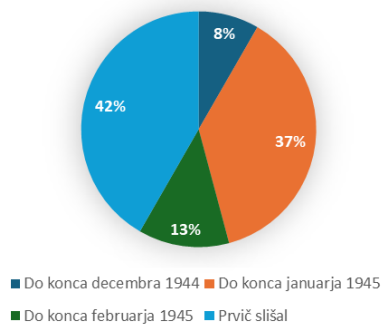
Na to vprašanje so najbolje odgovarjali 9. razredi.

31. vprašanje: Do kdaj je bila Ardenska ofenziva zatrta (začela se je sredi decembra 1944)?

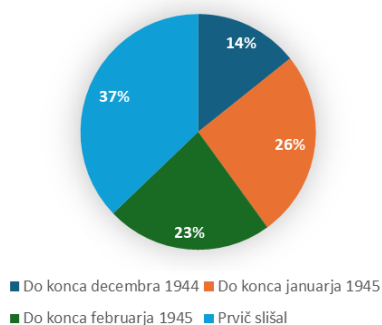
Vprašanje 31, 8. razred

Vprašanje 31, 9. razred

Vprašanje 31, odrasli

Pravilni odgovor: Do konca januarja 1945

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 24 iz 9. razreda in 35

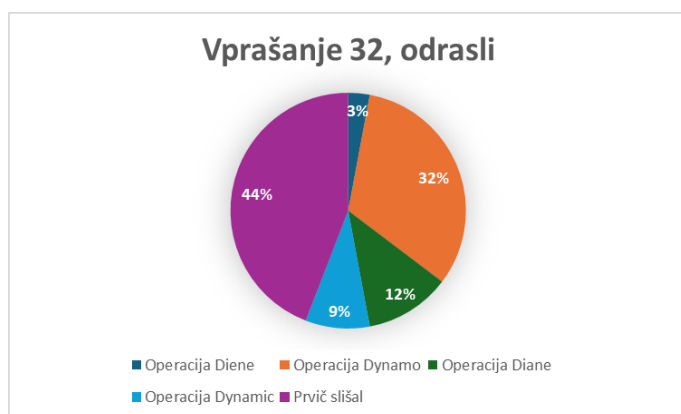
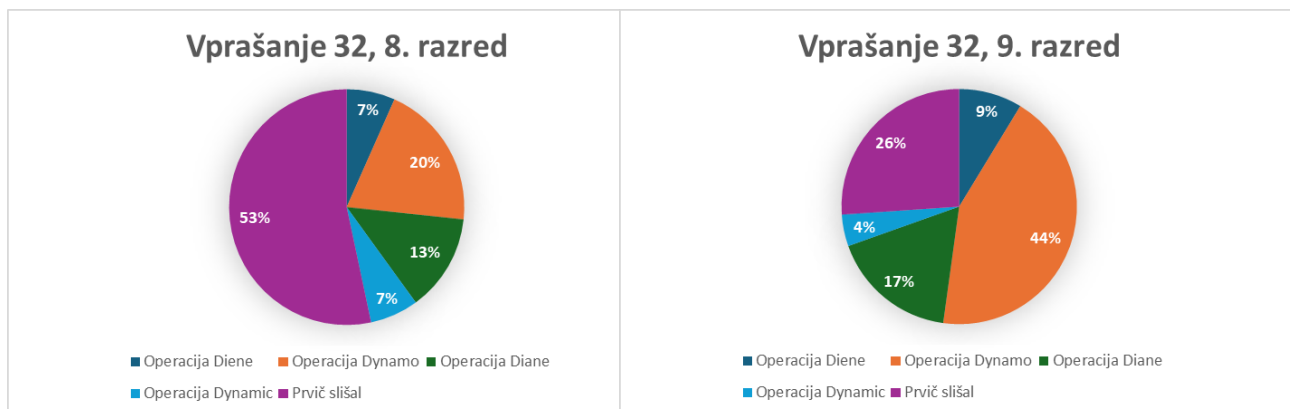
Iz 8. razreda je 33% podalo pravilni odgovor, 13% je na vprašanje odgovorilo Do konca februarja 1945, 54% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 38% podalo pravilni odgovor, 8% je na vprašanje odgovorilo Do konca decembra 1944, 12% je na vprašanje odgovorilo Do konca februarja 1945, 42% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 26% podalo pravilni odgovor, 14% je na vprašanje odgovorilo Do konca decembra 1944, 23% je na vprašanje odgovorilo Do konca februarja 1945, 37% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovarjali 9. razredi.

32. vprašanje: Kakšno je bilo tajno ime za evakuacijo iz Dunkerqua?

Pravilni odgovor: Operacija Dynamo

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 23 iz 9. razreda in 34 odraslih.

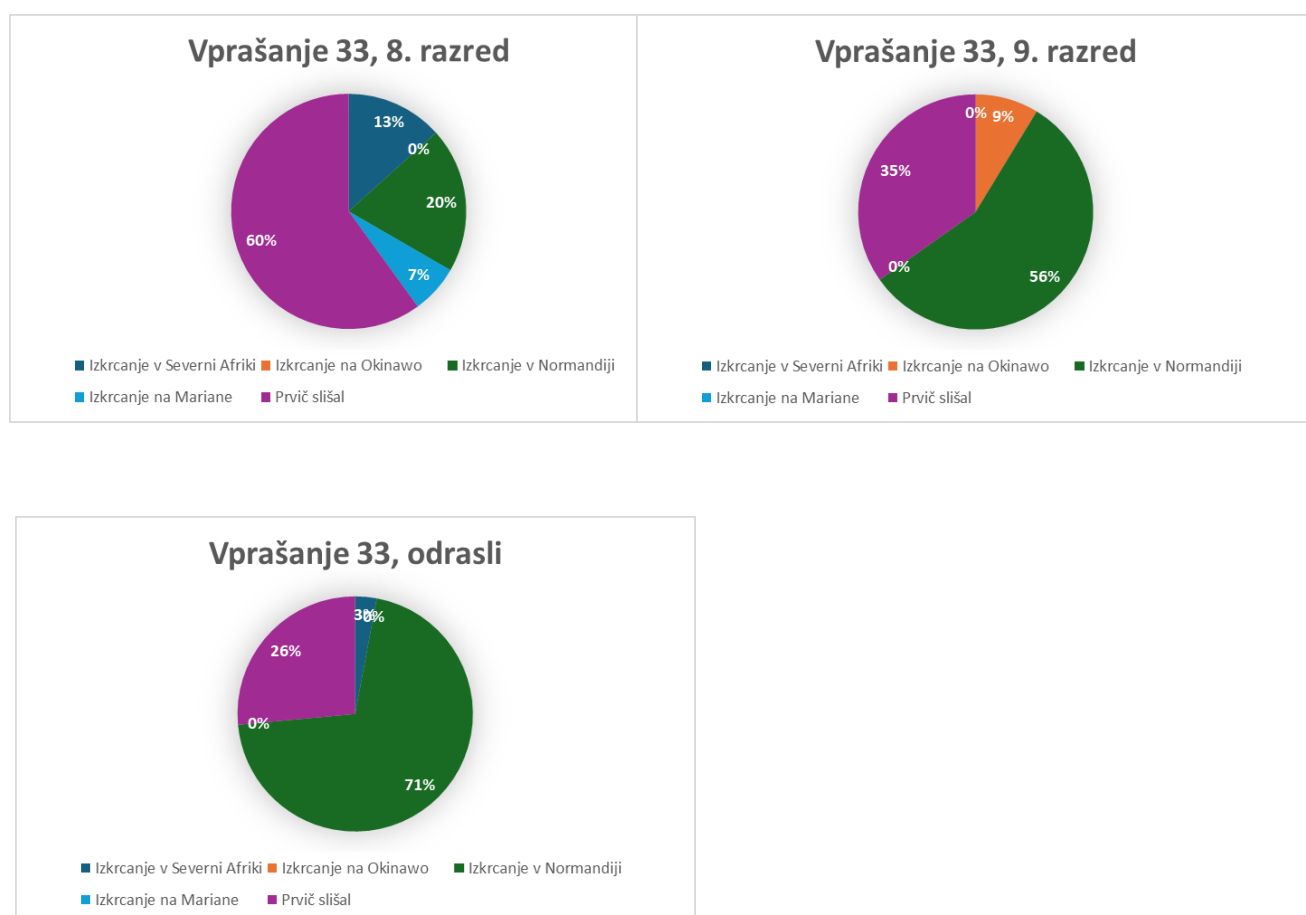
Iz 8. razreda je 20% podalo pravilni odgovor, 7% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diene, 13% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diane, 7% je na vprašanje odgovorilo Operacija Dynamic, 53 % je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 43% podalo pravilni odgovor, 9% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diene, 17% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diane, 4% je na vprašanje odgovorilo Operacija Dynamic, 26% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 32% podalo pravilni odgovor, 3% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diene, 12% je na vprašanje odgovorilo Operacija Diane, 9% je na vprašanje odgovorilo Operacija Dynamic, 44% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najbolje odgovarjali 9. razredi.

33. vprašanje: *Katera je bila največja zavezniška amfibijska operacija (izkrvanje) v 2. svetovni vojni?*

Pravilni odgovor: Izkrvanje v Normandiji

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 23 iz 9. razreda in 34 odraslih.

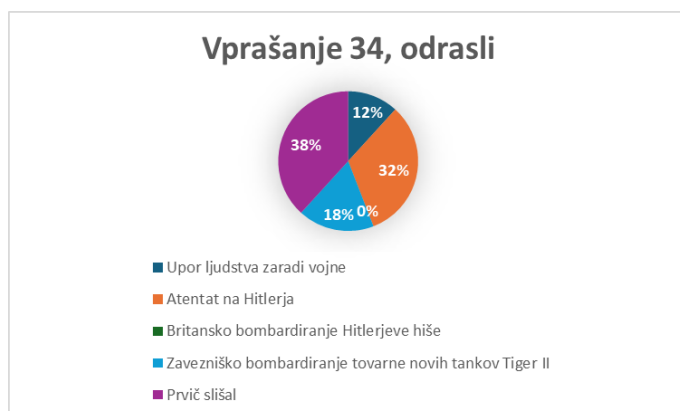
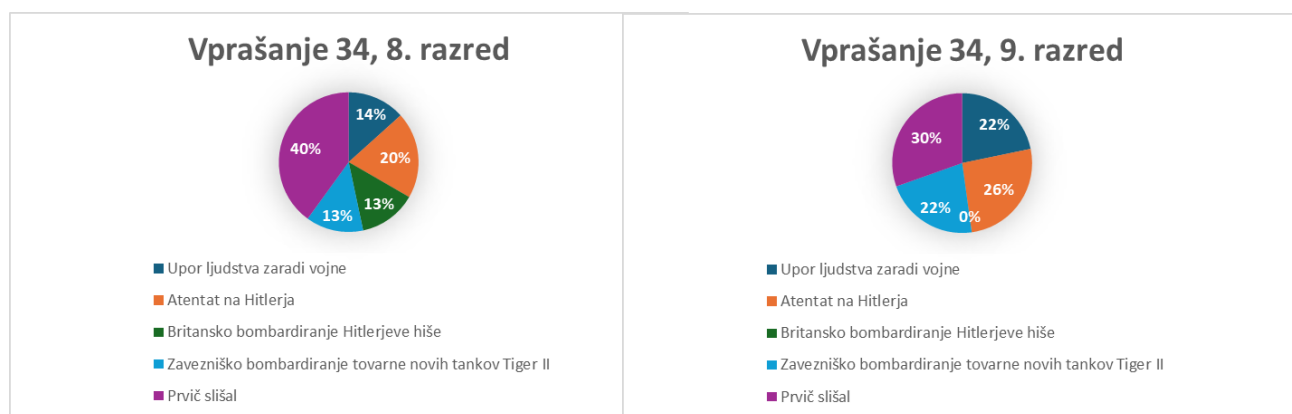
Iz 8. razreda je 20% podalo pravilni odgovor, 13% je na vprašanje odgovorilo Izkrvanje v Severni Afriki, 7% je na vprašanje odgovorilo Izkrvanje na Mariane, 20% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 56% podalo pravilni odgovor, 9% je na vprašanje odgovorilo Izkrcaje na Okinawo, 35% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 71% podalo pravilni odgovor, 3% je na vprašanje odgovorilo Izkrcaje v Severni Afriki, 26% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najbolje odgovarjali odrasli.

34. vprašanje: *Kaj je bil glavni dogodek v Nemčiji poleti leta 1944, ki je Nemce zamotil dovolj, da so zaveznice lahko zavzele Caen?*

Pravilni odgovor: Atentat na Hitlerja

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 23 iz 9. razreda in 34 odraslih.

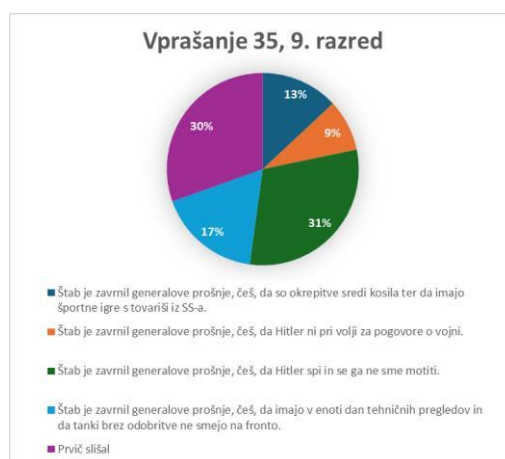
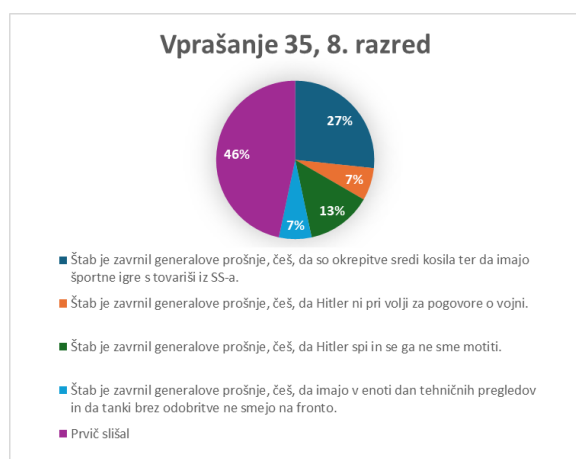
Iz 8. razreda je 20% podalo pravilni odgovor, 14% je na vprašanje odgovorilo Upor ljudstva zaradi vojne, 13% je na vprašanje odgovorilo Britansko bombardiranje Hitlerjeve hiše, 13% je na vprašanje odgovorilo Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II, 40% je za to prvič slišalo.

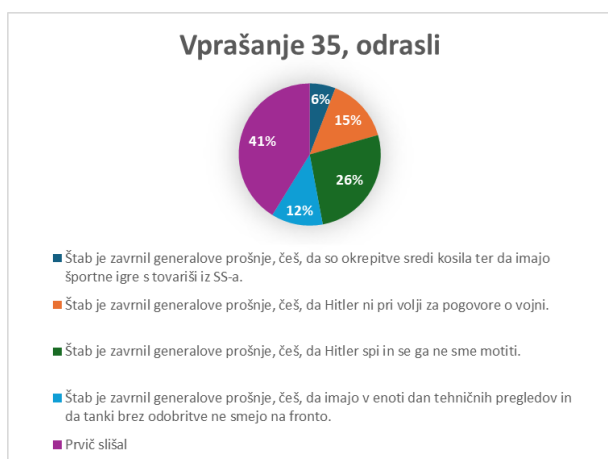
Iz 9. razreda je 26% podalo pravilni odgovor, 22% je na vprašanje odgovorilo Upor ljudstva zaradi vojne, 22% je na vprašanje odgovorilo Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II, 30% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 32% podalo pravilni odgovor, 12% je na vprašanje odgovorilo Upor ljudstva zaradi vojne, 18% je na vprašanje odgovorilo Zavezniško bombardiranje tovarne novih tankov Tiger II, 38% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najbolje odgovarjali odrasli.

35. vprašanje: *Kateri nekako smešni dogodek je bil povezan z zavrnitvijo nemških oklepnic v Normandiji dan po dnevu D?*

Pravilni odgovor: Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler spi in se ga ne sme motiti.

Skupno je odgovorilo 74 oseb, od tega 15 iz 8. razreda, 23 iz 9. razreda in 34 odraslih.

Iz 8. razreda je 13% podalo pravilni odgovor, 27% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a, 7% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni, 7% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto, 47% je za to prvič slišalo.

Iz 9. razreda je 31% podalo pravilni odgovor, 13% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a, 9% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni, 17% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto, 30% je za to prvič slišalo.

Odraslih je 26% podalo pravilni odgovor, 6% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da so okrepitve sredi kosila ter da imajo športne igre s tovariši iz SS-a, 15% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da Hitler ni pri volji za pogovore o vojni, 12% je na vprašanje odgovorilo Štab je zavrnil generalove prošnje, češ, da imajo v enoti dan tehničnih pregledov in da tanki brez odobritve ne smejo na fronto, 41% je za to prvič slišalo.

Na to vprašanje so najboljše odgovorili 9. razredi.

6. Razprava

Hipoteze, ki jih bomo v razpravi potrdili ali ovrgli, so naslednje:

1. Odrasli bodo na največ vprašanj odgovorili pravilno.

Ta hipoteza se je izkazala kot napačno, saj je analiza ankete pokazala, da so odrasli odgovorili na 11 vprašanj najboljše, toda učenci 9. razreda so odgovorili najboljše na 18 vprašanj. Učenci 8. razreda so najboljše odgovorili na 4 vprašanja. S tem, ko so učenci 9. razreda na 7 vprašanj več kot odrasli odgovorili najboljše, je hipoteza, da bodo odrasli anketiranci največ znali, ovržena.

2. Ker se v 8. razredu še niso učili o 2. svetovni vojni, vsaj polovico vprašanj o njej ne poznajo.

To hipotezo smo postavili, ker se v 8. razredu osnovne šole še niso učili novejših zgodovinskih dejstev, torej pri pouku zgodovine še niso obravnavali 2. svetovne vojne. Da učenci 8. razreda ne poznajo vprašanja bomo šteli, če jih je največ odgovorilo z "Prvič slišim...", hipotezo pa bomo potrdili, če bodo prvič slišali za več kot 50% vprašanj, če pa bo odstotek manjši, bomo hipotezo ovrgli. Z možnostjo "Prvič slišim..." so odgovorili na 15 vprašanj od 26, ki ponujajo to možnost. Torej so na 58% vprašanj odgovorili, da prvič slišijo, in

s tem podatkom lahko potrdimo hipotezo, da v 8. razredu vsaj polovico vprašanj o 2. svetovni vojni ne poznajo, saj se še niso učili o tej temi pri pouku zgodovine.

3. 70% ali več anketirancev bo pravilno odgovorilo na vprašanje, po komu je bil poimenovan Leningrad.

To hipotezo smo postavili zato, ker je Leningrad dokaj znano mesto med 2. svetovno vojno, še bolj pa je znan človek, po katerem je poimenovan – Vladimir Iljič Lenin. Tudi to hipotezo smo ovrgli, saj je na to vprašanje pravilno odgovorilo 51% anketirancev. To pa je vseeno manj kot 70%, zato smo ovrgli hipotezo, da 70% ali več anketirancev ve, po komu je bil poimenovan Leningrad

4. Moški bodo bolje poznali bitke 2. svetovne vojne kot ženske.

To hipotezo smo postavili zato, ker moške na splošno bolj zanima vojaška zgodovina, kar smo ugotovili tudi pri analizi. Moški so bolje kot ženske odgovorili na 26 vprašanj, ženske pa na 5 vprašanj bolje kot moški. S temi podatki lahko potrdimo hipotezo, da moški bolje poznajo bitke 2. svetovne vojne.

7. Zaključek

Raziskovalna naloga o poznavanju pomembnih bitk v drugi svetovni vojni podaja analizo ključnih vojaških podatkov in tudi nepomembnih malenkostih, na katere je manjšina pravilno odgovorila. Ta raziskovalna naloga vsebuje vprašanja o bitkah, kot so dan D, Stalingrad in Midway, ter raziskuje odgovore na le-te. Na splošno ta raziskovalna naloga služi kot vpogled v znanje 8.,9. razredov ter odraslih na vprašanja o bitkah 2. svetovne vojne.

Bil je mukotrpen proces za izdelavo vsega tega, saj so se proti koncu pojavile tehnične težave, dvakrat se nama je sesul Word, poleg tega pa je bilo zelo malo anketirancev. Vseeno sva se kar zabavala z izdelovanjem, če pa bi vedela, da je toliko dela z analizo, bi verjetno vključila manj bitk in vprašanj.

IV. Viri in literatura

1. Viri slik:

Slika na naslovnici: <https://www.britannica.com/event/Battle-of-Stalingrad>; 19. 10. 2023

Slika 1: <https://www.express.co.uk/news/uk/1279757/World-war-2-bombing-map-where-bombs-dropped-London-Blitz-VE-Day-75>; 6. 1. 2024

Slika 2: <https://research.reading.ac.uk/research-blog/world-war-ii-bombing-raids-in-london-and-berlin-struck-the-edge-of-space-our-new-study-reveals/>; 16. 12. 2023

Slika 3: <https://www.bbc.com/news/uk-england-43546839>; 6. 1. 2024

Slika 4: <https://www.nationalww2museum.org/war/articles/apocalypse-dresden-february-1945>; 6. 1. 2024

Slika 5: https://sl.wikipedia.org/wiki/Napad_na_Pearl_Harbor; 6. 1. 2024

Slika 6: <https://edition.cnn.com/2020/03/07/asia/japan-tokyo-fire-raids-operation-meetinghouse-intl-hnk/index.html>; 16. 12. 2023

Slika 7: <https://www.defense.gov/News/Inside-DOD/Blog/Article/2279986/the-enola-gays-history-lives-on/>; 16. 12. 2023

Slika 8: <https://www.nationalmuseum.af.mil/Visit/Museum-Exhibits/Fact-Sheets/Display/Article/196252/boeing-b-29-superfortress/>; 16. 12. 2023

Slika 9: <https://www.iwm.org.uk/history/the-10-things-you-need-to-know-about-d-day>; 16. 12. 2023

Slika 10: <https://www.thoughtco.com/second-battle-of-el-alamein-2361465>; 16. 12. 2023

Slika 11: <https://www.thoughtco.com/world-war-ii-siege-of-leningrad-2361479>; 6. 1. 2024

Slika 12: https://tass.com/society/774828?utm_source=google.com&utm_medium=organic&utm_campaign=google.com&utm_referrer=google.com; 16. 12. 2023

Slika 13: <https://stalingradfront.com/articles/articles-about-stalingrad-battle/zaytsev/>; 16. 12. 2023

Slika 14: <https://tankmuseum.org/article/soviet-tanks-kursk>; 16. 12. 2023

Slika 15: <https://www.history.com/news/what-was-the-winter-war>; 6. 1. 2024

Slika 16: <https://www.britannica.com/event/Battle-of-the-Bulge>; 6. 1. 2024

Slika 17: <https://www.thesun.co.uk/news/3706936/world-war-two-battle-dunkirk-soldiers-evacuated/>; 6. 1. 2024

Slika 18: <https://militaryhistorynow.com/2020/03/08/dive-bombers-at-midway-how-the-dauntless-sbd-turned-the-tide-in-the-pacific-wars-most-important-naval-battle/>; 16. 12. 2023

Slika 19: <https://www.denverpost.com/2014/04/03/review-the-most-dangerous-man-in-america-the-making-of-douglas-macarthur/>; 6. 1. 2024

Slika 19: <https://warfarehistorynetwork.com/a-defiant-stand-during-the-battle-at-bloody-ridge/>; 16. 12. 2023

Slika20: [https://ww2-history.fandom.com/wiki/USS_Enterprise_\(CV-6\)](https://ww2-history.fandom.com/wiki/USS_Enterprise_(CV-6)); 17. 12. 2023

Slika 21: <https://warontherocks.com/2017/11/16075/>; 17. 12. 2023

Slika 22: <https://www.iwm.org.uk/history/why-d-day-was-so-important-to-allied-victory>; 24. 12. 2023

Slika 23: <https://www.britannica.com/place/Sword-Beach>; 24. 12. 2023

Slika 25: <https://www.britannica.com/topic/Battle-of-Iwo-Jima>; 6. 1. 2024

Slika 26: https://www.nps.gov/parkhistory/online_books/npswapa/extcontent/usmc/pcn-190-003135-00/sec2.htm; 6. 1. 2024

2. Viri podatkov:

Doolittlov napad (20. 10. 2023) v *Wikipedja, prosta enciklopedija*:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Doolittlov_napad

Gladwell, M. (2021). *Bombniška mafija: Sanje, skušnjava in najdaljša noč druge svetovne vojne*. UMco.

Holmes, R. (2015). *2. svetovna vojna: Od bliskovite vojne do Hirošime*. Mladinska knjiga.

Ussing, T. (2023). Generalka pred Stalingradom, *History*, (139), 16 – 23.

Sylvest, E. (2022). Bitka za Midway, *History*, (126), 26 – 31.

Mønster-Kjær, E. (2022). Gualdalcanal, *History*, (126), 32 – 41.

The Blitz (b.d.) <https://www.britannica.com/event/the-Blitz>; 5. 1. 2024

The Blitz; terror in the skies over Britain (b.d.)

<https://www.findmypast.co.uk/1939register/the-blitz-england-wales-ww2>; 5. 1. 2024

Bombing of Hamburg in World War II (b.d.)

https://en.wikipedia.org/wiki/Bombing_of_Hamburg_in_World_War_II; 5. 1. 2024

Attack on Pearl Harbor (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Attack_on_Pearl_Harbor; 5. 1. 2024

Bombing of Dresden (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Bombing_of_Dresden 5. 1. 2024

E. Blakemore (2021) The bombing of Hamburg foreshadowed the horrors of Hiroshima

<https://www.nationalgeographic.com/history/article/the-bombing-of-hamburg-foreshadowed-the-horrors-of-hiroshima>; 5. 1. 2024

Battle of Iwo Jima (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Iwo_Jima; 5. 1. 2024

Philippines campaign (b.d.) (1944-1945) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Philippines_campaign_\(1944%E2%80%931945\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Philippines_campaign_(1944%E2%80%931945)); 5. 1. 2024

Battle of Okinawa (b.d.) <https://www.britannica.com/topic/Battle-of-Okinawa>; 5. 1. 2024

Dunkirk evacuation (b.d.) <https://www.britannica.com/event/Dunkirk-evacuation>; 5. 1. 2024

Siege of Leningrad (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Leningrad; 5. 1. 2024

Winter War (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Winter_War; 5. 1. 2024

Battle of the Bulge (b.d.) v *Wikipedija, prosta enciklopedija*:

https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_the_Bulge 5. 1. 2024